

EUROPA-KOMMISSIONEN

ERASMUS MUNDUS 2009-2013

Programvejledning

til brug for fremtidige ansøgere og deltagere

Bemærk venligst, at denne programvejledning skal læses i sammenhæng med de relevante årlige indkaldelser af forslag til aktion 2, som indeholder detaljerede oplysninger om de specifikke procedurer for at ansøge om tilskud.

Bemærk, at det kun er den engelske udgave af vejledningen for Erasmus Mundus-programmet 2009-2013, der er juridisk bindende. Alle andre sprogversioner er kun til orientering.

12/2011

1	INDLEDNING.....	4
1.1	BAGGRUNDEN FOR OG FORMÅLET MED PROGRAMVEJLEDNINGEN.....	4
1.2	PROGRAMMETS FORMÅL	5
1.3	PROGRAMMETS STRUKTUR OG BUDGET	5
1.4	HVORLEDES MAN KAN DELTAGE, HVIS MAN ER	8
	1.4.1 EN EUROPÆISK VIDEREGÅENDE UDDANNELSESINSTITUTION (VUI):	8
	1.4.2 EN VUI FRA ET TREDJELAND.....	9
	1.4.3 EN PERSON.....	9
	1.4.4 EN FORSKNINGSORGANISATION	9
	1.4.5 EN ORGANISATION, DER ARBEJDER AKTIVT INDEN FOR VIDEREGÅENDE UDDANNELSE.....	10
2	DEFINITIONER OG ORDLISTE.....	11
3	FÆLLES ELEMENTER, DER GÆLDER FOR SAMTLIGE AKTIONER	16
3.1	ANSØGNINGS- OG UDVÆLGELSESPROCEDURER	16
3.2	UDELUKKELSESKRITERIER.....	17
3.3	UDVÆLGELSESKRITERIER.....	18
3.4	FINANSIELLE BETINGELSER.....	19
3.5	KONTRAKTLIGE BETINGELSER.....	20
4	AKTION 1 A: ERASMUS MUNDUS-MASTERPROGRAMMER (EMMC'ER)	23
4.1	INDLEDNING.....	23
4.2	EMMC – KRITERIER FOR STØTTEBERETTIGELSE	24
	4.2.1 STØTTEBERETTIGEDE DELTAGERE OG KONSORTIESAMMENSÆTNING.....	24
	4.2.2 STØTTEBERETTIGEDE AKTIVITETER.....	26
4.3	EMMC – TILDELINGSKRITERIER.....	28
4.4	EMMC – FINANSIELLE BETINGELSER.....	29
4.5	EMMC – KONTRAKTLIGE BETINGELSER.....	32
4.6	EMMC – UDVÆLGELSESPROCEDURE OG VEJLEDENDE TIDSPLAN	33
4.7	BETINGELSER FOR BRUG AF ERASMUS MUNDUS-VAREMÆRKET	34
5	AKTION 1 B: ERASMUS MUNDUS FÆLLES PH.D.-PROGRAMMER (EMJD).....	36
5.1	INDLEDNING.....	36
5.2	EMJD – KRITERIER FOR STØTTEBERETTIGELSE	37
	5.2.1 STØTTEBERETTIGEDE DELTAGERE OG KONSORTIESAMMENSÆTNING.....	37
	5.2.2 STØTTEBERETTIGEDE AKTIVITETER.....	39
5.1	EMJD – TILDELINGSKRITERIER.....	41
5.4	EMJD – FINANSIELLE BETINGELSER.....	42
5.5	EMJD – KONTRAKTLIGE BETINGELSER	44
5.6	EMJD – UDVÆLGELSESPROCEDURE OG VEJLEDENDE TIDSPLAN	46
6	AKTION 2: ERASMUS MUNDUS-PARTNERSKABER.....	48
6.1	EMA2 - AKTIONSDEL 1: PARTNERSKABER MED LANDE OMFATTET AF ENPI-, DCI-, EDF- OG IPA-INSTRUMENTERNE	48
	6.1.1 TEMATISKE STUDIEOMRÅDER OG BEHOV PÅ REGIONALT OG NATIONALT PLAN	49
	6.1.2 KRITERIER FOR STØTTEBERETTIGELSE.....	49

6.1.2.a	PARTNERSKABSSAMMENSÆTNING OG STØTTEBERETTIGEDE DELTAGERE	50
6.1.2.b	STØTTEBERETTIGEDE AKTIVITETER.....	53
6.1.3	TILDELINGSKRITERIER.....	58
6.2	EMA2 - AKTIONSDEL 2: PARTNERSKABER MED LANDE OG TERRITORIER, DER ER OMFATTET AF INSTRUMENTERNE FOR INDUSTRIALISEREDE LANDE (ICI)	59
6.2.1	TEMATISKE STUDIEOMRÅDER OG BEHOV PÅ REGIONALT OG NATIONALT PLAN	60
6.2.2	KRITERIER FOR STØTTEBERETTIGELSE.....	60
6.2.2.a	STØTTEBERETTIGEDE DELTAGERE OG KONSORTIESAMMENSÆTNING.....	60
6.2.2.b	STØTTEBERETTIGEDE AKTIVITETER.....	63
6.2.3	TILDELINGSKRITERIER.....	66
6.3	FINANSIELLE BETINGELSER.....	67
6.4	KONTRAKTLIGE BETINGELSER.....	70
6.5	UDVÆLGELSESPROCEDURE OG VEJLEDENDE TIDSPLAN	71
7	AKTION 3: ERASMUS MUNDUS-PROMOVERINGSPROJEKTER.....	73
7.1	INDLEDNING.....	73
7.2	KRITERIER FOR STØTTEBERETTIGELSE	74
7.2.1	STØTTEBERETTIGEDE DELTAGERE	74
7.2.2	STØTTEBERETTIGEDE AKTIVITETER.....	75
7.3	UDVÆLGELSESKRITERIER.....	77
7.4	TILDELINGSKRITERIER.....	77
7.5	FINANSIELLE BETINGELSER.....	78
7.6	KONTRAKTLIGE BETINGELSER.....	80
7.7	UDVÆLGELSESPROCEDURE OG VEJLEDENDE TIDSPLAN	82
8.1	FORTEGNELSE OVER ERASMUS MUNDUS-KONTORER	83
8.2	FORTEGNELSE OVER EU-DELEGATIONER.....	83
8.3	NYTTIGE INTERNET-ADRESSER OG DOKUMENTER.....	83

1 INDLEDNING

1.1 BAGGRUNDEN FOR OG FORMÅLET MED PROGRAMVEJLEDNINGEN

Erasmus Mundus er et samarbejds- og mobilitetsprogram inden for området videregående uddannelse, som har til formål at:

- ✓ fremme kvaliteten af de videregående uddannelser i Europa
- ✓ fremme Den Europæiske Union som et ekspertisecenter for uddannelse på verdensplan
- ✓ fremme mellemlfolkelig forståelse gennem samarbejde med tredjelande og bidrage til udvikling af de videregående uddannelser i tredjelande.

Erasmus Mundus er et svar på de udfordringer, som globaliseringen i dag stiller de videregående uddannelser i Europa over for, især behovet for at tilpasse uddannelsessystemerne til vidensamfundets krav, for at gøre de videregående uddannelser i Europa mere attraktive og synlige ude i verden, og for at fremme konvergens mellem uddannelsesstrukturer i Europa. Disse temaer er centrale for de nationale reformer af de videregående uddannelser, der for øjeblikket finder sted i medlemsstaterne. Desuden er det et vigtigt redskab til fremme af den mellemlfolkelige dialog mellem Den Europæiske Union og resten af verden.

Programmet viderefører og udvider omfanget af de aktiviteter, der blev igangsat allerede i programmets første fase (2004-2008), og indbefatter det eksterne samarbejde under Erasmus Mundus, der blev lanceret i 2006 som et supplement til det oprindelige program.

Afgørelsen om gennemførelse af Erasmus Mundus-programmets anden fase blev vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet den 16. december 2008 (afgørelse nr. 1298/2008/EF).¹ Programmet dækker perioden 2009-2013 og har et samlet budget på 470 mio. EUR for aktion 1 og 3 og et vejledende budget på 460 mio. EUR for aktion 2.

Europa-Kommissionen (i det følgende "Kommissionen") har overdraget gennemførelsen af Erasmus Mundus-programmet 2009-2013 til Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur (i det følgende benævnt "forvaltningsorganet"). Dette betyder, at forvaltningsorganet har ansvaret for forvaltningen af programmet, herunder udarbejdelse af indkaldelser af forslag, udvælgelse af projekter og underskrivelse af projektaftaler, økonomisk forvaltning, overvågning af projekter (bedømmelse af midtvejsrapporter og endelige rapporter), kommunikation med deltagerne og kontrol på stedet – under tilsyn af Generaldirektoratet for Uddannelse og Kultur for så vidt angår aktion 1 og 3, under tilsyn af Samarbejdskontoret EuropeAid for så vidt angår EMA2 – AKTIONSDDEL 1, og under tilsyn af Generaldirektoratet for Eksterne Forbindelser for så vidt angår EMA2 – AKTIONSDDEL 2. Forvaltningsorganet har desuden ansvaret for gennemførelsen af over 15 EU-finansierede programmer og aktioner inden for områderne undervisning og uddannelse, aktivt medborgerskab, ungdom, audiovisuelle medier og kultur.

Denne programvejledning gælder for alle EM-projekter² og er tænkt som en hjælp til alle, der har at gøre med gennemførelsen af fælles samarbejdsaktiviteter eller som modtager individuelle stipendier som led i Erasmus Mundus-programmet (2009-2013). Den skal hjælpe de berørte med at forstå målsætningerne og de forskellige programaktioner, hvilke former for aktiviteter, der kan (eller ikke kan) opnå tilskud, og under hvilke betingelser, der kan ydes tilskud, og hvordan de bevilligede tilskud kan anvendes.

Selv om programvejledningen, som nævnt ovenfor, gælder for hele programperioden, bør fremtidige ansøgere læse den i sammenhæng med den specifikke indkaldelse af forslag, som de ønsker at deltage i. Disse indkaldelser af forslag vil blive offentliggjort i overensstemmelse med de aktiviteter, Kommissionen

¹ EUT L 340 af 19.12.2008, s. 83.

² Herunder EM-projekter udvalgt under første fase af EM-programmet, som stadig løber under EM-programmets 2009-2013-fase.

har planlagt i sit årlige arbejdsprogram, og vil indeholde yderligere oplysninger om den forventede budgettildeling og alle andre relevante oplysninger og/eller dokumenter, der specifikt vedrører den pågældende indkaldelse af forslag.

Alle formularer og dokumenter, der er nødvendige til ansøgning om finansiering, findes på Erasmus Mundus-programmets websider (jf. http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php)

1.2 PROGRAMMETS FORMÅL

Programmets formål er at fremme de videregående uddannelser i Europa, bidrage til at forbedre og udvide karrieremulighederne for studerende og fremme den mellemfolkelige forståelse gennem samarbejde med tredjelande, i overensstemmelse med målene for EU's eksterne politik, for derved at medvirke til en bæredygtig udvikling af tredjelande på det videregående uddannelsesområde.

Programmet har følgende specifikke målsætninger:

- at fremme et struktureret samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner og et udbud af høj kvalitet inden for videregående uddannelse, der har en klar europæisk merværdi, og som er tiltrækkende både inden for Den Europæiske Union og uden for dennes grænser, idet målet er at skabe ekspertisecentre
- at bidrage til samfundenes gensidige berigelse ved at udvikle mænds og kvinders kvalifikationer, således at de råder over kompetencer, der er tilpasset navnlig til arbejdsmarkedet, og at de har en åben indstilling og international erfaring, hvilket skal ske ved at fremme mobiliteten for de dygtigste studerende og akademikere fra tredjelande, så de kan få kvalifikationer og/eller erfaring i Den Europæiske Union, og ved at lade de dygtigste studerende og akademikere fra Europa rejse til et tredjeland
- at bidrage til udviklingen af tredjelandenes videregående uddannelsesinstitutioners menneskelige ressourcer og internationale samarbejdsevne gennem forstærkede mobilitetsstrømme mellem EU og tredjelande
- at forbedre adgangen til de europæiske videregående uddannelser og højne deres profil og synlighed over for resten af verden og gøre dem mere attraktive for tredjelandssstatsborgere og EU-borgere.

Kommissionen sørger for, at ingen gruppe af EU-borgere eller tredjelandssstatsborgere udelukkes eller behandles dårligt.

1.3 PROGRAMMETS STRUKTUR OG BUDGET

Erasmus Mundus-programmet omfatter tre aktioner:

- **Aktion 1:** Gennemførelse af fællesprogrammer på master- (Aktion 1 A) og ph.d.-niveau (Aktion 1 B) og tildeling af individuelle stipendier med henblik på deltagelse i disse programmer
- **Aktion 2:** Erasmus Mundus-partnerskaber
- **Aktion 3:** Fremme af europæiske videregående uddannelser.

Erasmus Mundus-fællesprogrammer under aktion 1 (herunder stipendier)

Aktion 1 omfatter:

- ✓ Støtte til fælles masterprogrammer af høj kvalitet (Aktion 1 A) og ph.d.-programmer af høj kvalitet (Aktion 1 B) udbudt af et konsortium af videregående uddannelsesinstitutioner fra Europa og eventuelt tredjelande. Andre typer af organisationer, der har en interesse i indholdet og resultaterne af fællesprogrammet, kan deltage i konsortiet.
- ✓ Stipendier for europæiske og tredjelandes studerende/ph.d.-studerende, som følger disse Erasmus Mundus fælles masterprogrammer og ph.d.-programmer.
- ✓ Kortvarige stipendier for europæiske og tredjelandes akademikere, som varetager forsknings- eller undervisningsstillinger som led i de fælles masterprogrammer.

Denne aktion vil føre til samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner og akademisk personale fra henholdsvis Europa og tredjelande med henblik på at skabe ekspertisecentre og sikre højtuddannede menneskelige ressourcer. Fælles programmer skal indebære mobilitet mellem konsortiets institutioner og føre til tildeling af anerkendte fælles, dobbelte eller flere grader til beståede studerende/ph.d.-studerende.

Det vejledende budget, opdelt i poster, og antal programmer/stipendier for de forskellige aktiviteter, som er omfattet af aktion 1 i perioden 2009-2013³ er følgende:

	Forventet antal programmer/stipendier indtil 2013	Forventet samlet budget (i mio. EUR)
Fælles programmer		
Erasmus Mundus-masterprogrammer (EMMC'er)	150	19
Erasmus Mundus ph.d.-programmer (EMJD'er)	35	6
Fælles programmer i alt	185	25
Individuelle stipendier		
Kategori A-stipendier for masterstuderende ⁴	5300	245
Kategori B-stipendier for masterstuderende	3400	63
Kategori A-stipendier for ph.d.-studerende	440	35
Kategori B-stipendier for ph.d.-studerende	330	30
Stipendier for akademikere fra tredjelande, der deltager i EMMC'er	1900	28
Stipendier for europæiske akademikere, der deltager i EMMC'er	1900	28
Stipendier i alt	13 270	429
Vejledende budget i alt		454

Aktion 2 – Erasmus Mundus-partnerskaber

Erasmus Mundus-partnerskaberne har til formål at fremme institutionelle samarbejds- og mobilitetsaktiviteter mellem videregående uddannelsesinstitutioner (VUI'er) i Europa og tredjelande. Denne aktion bygger på det tidligere EU-program for eksternt samarbejde (2006-2008), men har større geografisk dækning, større anvendelsesområde og andre målsætninger.

³ Denne fordeling er rent vejledende og vil kunne variere i løbet af programperioden.

⁴ Se definitionen af kategori A og B under afsnit 4.2.1 og 5.2.1 nedenfor.

Aktion 2 er inddelt i to dele:

1. EMA2 – AKTIONSDDEL 1: Partnerskaber med lande omfattet af ENPI-, DCI-, EDF- og IPA-instrumenterne⁵ (tidligere det eksterne samarbejde)
2. EMA2 – AKTIONSDDEL 2: Partnerskaber med lande og territorier, der er omfattet af instrumenterne for industrialiserede lande (ICI)⁶

Aktion 2 omfatter:

- ✓ Støtte til etablering af samarbejdspartnerskaber mellem europæiske VU'er og VU'er fra udvalgte tredjelande/territorier med det formål at tilrettelægge og gennemføre strukturerede individuelle mobilitetsordninger mellem partnere i Europa og tredjelande.
- ✓ Stipendier af forskellig varighed – afhængigt af de prioriteter, der er fastsat for det pågældende tredjeland/territorium, studiernes niveau eller de særlige ordninger, der er aftalt inden for partnerskabet – for enkeltpersoner (studerende, akademikere, forskere, fagfolk) fra Europa⁷ eller tredjelande/territorier.

Som det er tilfældet med aktion 1 har de to aktionsdele under aktion 2 til formål at sikre uddannelse af høj kvalitet. Derudover forfølger EMA2 – AKTIONSDDEL 1 en række udviklingsmålsætninger.

I modsætning til aktion 1 og 3, der finansieres over de EU-midler, der tildeles uddannelsesaktiviteter, finansieres aktiviteter under aktion 2 via forskellige finansielle instrumenter, der står til rådighed inden for rammerne af EU's eksterne forbindelser (dvs. Det Europæiske Naboskabs- og Partnerskabsinstrument, Instrumentet for Førtiltrædelsesbistand, Instrumentet til Udviklingssamarbejde og Det Økonomiske Samarbejde, Den Europæiske Udviklingsfond og Instrumentet for Industrialiserede Lande)⁸. Da disse finansielle instrumenter forfølger forskellige politiske mål, og da de pågældende tredjelande har forskellige behov og prioriteter, vil gennemførelsesbestemmelserne for aktion 2 kunne variere meget fra år til år og fra partnerland til partnerland.

Kapitlet om aktion 2 i denne programvejledning omfatter derfor kun de fælles og permanente aspekter af aktionen for den 5-årige programperiode, mens de detaljerede oplysninger om de pågældende tredjelande og de særlige samarbejdsregler, der gælder for dem, vil blive fastlagt i den årlige indkaldelse af forslag for Erasmus Mundus' aktion 2.

Der er foreslået et vejledende samlet beløb på 460 mio. EUR til finansiering af aktion 2-projekter. Dette budget gør det muligt at udvælge ca. 100 samarbejdspartnerskaber, hvis finansiering vil blive dækket af de finansielle rammebeløb til de respektive eksterne politiske instrumenter.

Aktion 3 – Fremme af projekter

Aktion 3 yder støtte til tværnationale initiativer, studier, projekter, arrangementer og andre aktiviteter, der sigter mod at højne europæiske videregående uddannelsers profil, forbedre deres synlighed, og gøre dem mere attraktive og tilgængelige.

Aktiviteter under aktion 3 vedrører den internationale dimension af alle aspekter af videregående uddannelse, f.eks. oplysningskampagner, adgangsbetingelser, kvalitetssikring, meritanerkendelse,

⁵ ENPI - Europæisk naboskabs- og partnerskabsinstrument
DCI - Instrument til finansiering af udviklingssamarbejde
IPA - Finansieringsinstrument for førtiltrædelsesstøtten

EDF - Den [Europæiske Udviklingsfond \(EUF\)](#) er det vigtigste europæiske instrument til ydelse af EU-støtte til udviklingssamarbejde under Cotonou-aftalen: "Partnerskabsaftalen mellem på den ene side medlemmerne af gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet og på den anden side Den Europæiske Union og dets medlemsstater".

⁶ Yderligere oplysninger om ICI-instrumentet findes på http://eeas.europa.eu/ici/index_en.htm

⁷ Muligheden for at tildele stipendier til personer fra Europa afhænger af det finansielle instrument, der anvendes til finansiering af samarbejdsaktiviteterne med det pågældende tredjeland. Ansøgere henvises til den årlige indkaldelse af forslag, hvor der findes detaljerede oplysninger om aktion 2-samarbejdsaktiviteter med de enkelte tredjelande.

⁸ Yderligere oplysninger om disse instrumenter findes på http://ec.europa.eu/europeaid/index_da.htm

anerkendelse af europæiske afgangsbrevise i udlandet og gensidig anerkendelse af afgangsbrevise mellem Europa og tredjelande, fastsættelse af pensum, mobilitet, kvaliteten af tjenesteydelser osv.

Aktiviteterne kan omfatte fremme af Erasmus Mundus-programmet og resultaterne heraf og kan gennemføres af blandede netværk af europæiske og tredjelandsorganisationer, der er aktive inden for videregående uddannelse.

Aktiviteter under aktion 3 kan antage forskellige former (konferencer, seminarer, workshops, studier, analyser, pilotprojekter, præmier, internationale netværk, udarbejdelse af materiale til offentliggørelse, udarbejdelse af informationsmateriale, kommunikations- og teknologiværktøjer) og kan foregå overalt i verden.

Aktiviteter under aktion 3 har til formål at skabe forbindelser mellem videregående uddannelser og forskning og mellem videregående uddannelser og den private sektor i Europa og tredjelande samt så vidt muligt at udnytte potentielle synergier.

Aktion 3-budgettet for hele programperioden beløber sig til 16 mio. EUR og skal dække finansiering af ca. 50 projekter.

1.4 HVORLEDES MAN KAN DELTAGE, HVIS MAN ER ...

1.4.1 EN EUROPÆISK⁹ VIDEREGÅENDE UDDANNELSESINSTITUTION (VUI)¹⁰:

Europæiske VUI'er kan indgive:

- ✓ En **aktion 1-ansøgning** med forslag om et fællesprogram på master- eller ph.d.-niveau, udviklet i samarbejde med partneruniversiteter i Europa og eventuelt tredjelande. Hvis forslaget udvælges, vil der via Erasmus Mundus blive tildelt finansiering i fem på hinanden følgende år (med forbehold af, at programmet forlænges for perioden efter 2013), med det formål at:
 - bidrage til gennemførelsen af fællesprogrammet og dækning af administrationsomkostningerne
 - tilbyde stipendier til studerende/ph.d.-studerende fra Europa og tredjelande, der deltager i fællesprogrammet
 - (kun i forbindelse med masterprogrammer) tilbyde kortvarige stipendier til akademikere fra Europa og tredjelande, således at disse kan undervise og forske inden for rammerne af fællesprogrammet.
- ✓ En **aktion 2-ansøgning** med forslag om et struktureret samarbejdspartnerskab rettet mod specifikke ikke-europæiske lande/regioner og bestående af VUI'er fra Europa og tredjelande i det pågældende geografiske område, med det formål at tilbyde lang- og kortvarige stipendier til studerende, akademikere og fagfolk fra de pågældende tredjelande og europæiske lande, forudsat at disse er støtteberettigede.
- ✓ En **aktion 3-ansøgning** forelagt på vegne af et konsortium eller netværk af europæiske og ikke-europæiske VUI'er/organisationer, der er aktive inden for videregående uddannelser, med det formål at gøre Europas videregående uddannelsessektor mere attraktiv og at lette denne sektors samarbejde med resten af verden.

⁹ Se definitionen af europæisk institution i kapitel 2.

¹⁰ Når det drejer sig om aktion 1 B - fælles ph.d.-programmer - omfatter begrebet VUI også ph.d.-skoler og forskningsorganisationer, der tilbyder ph.d.-uddannelse og forskningsaktiviteter samt tilbyder anerkendte uddannelser på ph.d.-niveau: jf. definition i kapitel 2.

1.4.2 EN VUI FRA ET TREDJELAND¹¹

Skønt VUI'er fra tredjelande kan deltage som aktive medlemmer af et konsortium/partnerskab/netværk på nøjagtig samme måde som VUI'er fra EU, **kan de ikke indgive en støtteansøgning** på vegne af det samlede konsortium/partnerskab/netværk. Sådanne ansøgninger skal forelægges af europæiske organisationer.

1.4.3 EN PERSON

Under programmets aktion 1 og 2 ydes der støtte til personer fra Europa og personer fra tredjelande, således at de kan studere, undervise eller forske inden for rammerne af udvalgte konsortier eller partnerskaber:

Personer fra Europa og personer fra tredjelande	Fællesprogrammer		Partnerskaber	
	Aktion 1 A EMMC	Aktion 1 B EMJD	Aktion 2 Aktionsdel 1	Aktion 2 Aktionsdel 2
• Bachelor-studerende			X	
• Masterstuderende	X		X	X
• Ph.d.-studerende		X	X	X
• Forskere			X	X
• Akademikere/akademisk personale	X		X	X
• Administrativt personale fra VUI'er			X	X

Det skal bemærkes, at

- ✓ typen af individuelle støttemodtagere under aktion 2 kan variere afhængigt af det pågældende tredjelandets specifikke behov og målsætninger og det finansielle instrument, der anvendes til finansiering af stipendierne.
- ✓ tildelingen af individuelle stipendier til europæiske akademikere under aktion 1 A vil afhænge af, om der i det pågældende konsortium deltager en organisation fra et tredjeland.
- ✓ definitionen af personer fra Europa og personer fra tredjelande er forskellig for aktion 1 og aktion 2 (se nærmere herom i de specifikke kapitler om aktion 1 A, aktion 1 B og aktion 2).

Personer, der er interesseret i at opnå et Erasmus Mundus-stipendium, skal indgive ansøgning herom direkte til det aktion 1-konsortium eller det aktion 2-partnerskab, de selv vælger, og derefter deltage i en konkurrencebaseret udvælgelsesprocedure arrangeret af de involverede partnere. Denne udvælgelse vil blive tilrettelagt i overensstemmelse med en procedure og et sæt kriterier, der udformes af konsortiet/partnerskabet og på forhånd godkendes af forvaltningsorganet. Lister over eksisterende konsortier eller partnerskaber findes på følgende adresse. Disse lister ajourføres, når nye konsortier eller partnerskaber udvælges efter en forslagsindkaldelse.

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_en.php

1.4.4 EN FORSKNINGSORGANISATION

Selv om formålet med Erasmus Mundus ikke er at støtte forskningsaktiviteter i Europa direkte, er programmet åbent for enhver offentlig eller privat forskningsorganisation, der vil kunne bidrage til at

¹¹ Se definitionen af institution i tredjeland i kapitel 2.

opfylde programmets målsætninger, navnlig for så vidt angår forbedring af kvaliteten af videregående uddannelser og samspillet mellem videregående uddannelser, forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Sådanne forskningsorganisationer kan deltage i alle tre aktioner under programmet, men kan kun forelægge og koordinere projekter under aktion 1 B (forudsat de har bemyndigelse til at udstede ph.d.-grader) og aktion 3.

1.4.5 EN ORGANISATION, DER ARBEJDER AKTIVT INDEN FOR VIDEREGÅENDE UDDANNELSE

Mens de fleste Erasmus Mundus-aktiviteter er rettet mod VU'ere og de enkeltpersoner, der deltager heri, er programmet åbent for enhver organisation, uanset hvorfra i verden, der – direkte eller indirekte – er aktiv inden for videregående uddannelse. Der kan være tale om offentlige forvaltningsorganer, ngo'er, arbejdsmarkedsparter, faglige sammenslutninger, handels- eller industrikamre, virksomheder osv.

Disse organisationer kan deltage som associerede partnere i alle tre aktioner under programmet. Under aktion 3 kan de være en fulgyldig partner og forelægge og koordinere projekter, hvis de er beliggende i et land, der er støtteberettiget under programmet.

2 DEFINITIONER OG ORDLISTE

- **Ansøger/koordinerende organisation** – den organisation, der indgiver en ansøgning om tilskud på vegne af et konsortium, partnerskab eller netværk af deltagende organisationer. Ansøgeren/den koordinerende organisation repræsenterer og handler på vegne af gruppen af deltagende organisationer i dennes forbindelser med forvaltningsorganet. Hvis ansøgningen om tilskud imødekommes, bliver ansøgeren hovedmodtager (se definitionen på modtager nedenfor) og skal underskrive tilskudsaftalen på vegne af de deltagende organisationer
- **Associeret partner** – enhver organisation, der kan bidrage til fremme, gennemførelse, evaluering og/eller bæredygtig udvikling af et konsortium/et partnerskab under aktion 1, 2 eller 3, kan betragtes som værende en associeret partner. Dette gælder specielt for socioøkonomiske partnere (dvs. private virksomheder, offentlige myndigheder eller organisationer, non-profit-organisationer eller velgørende organisationer osv.), internationale organisationer eller i visse tilfælde videregående uddannelsesinstitutioner i tredjelande. I modsætning til "fuldgyldige partnere" (se definition nedenfor) er associerede partnere ikke berettiget til at modtage direkte tilskud.
- **Bachelor-studerende (studerende på første trin)** – person, der er indskrevet på et videregående uddannelsesprogrammes første trin, og som ved programmets afslutning opnår en første akademisk grad.
- **Modtager og tilknyttet modtager**¹² – modtageren (også omtalt som "hovedmodtager" eller "koordinerende organisation") er den organisation, der på vegne af konsortiet/partnerskabet/netværket af deltagende organisationer har underskrevet en aftale med forvaltningsorganet. Modtageren har det overordnede juridiske ansvar over for forvaltningsorganet for korrekt gennemførelse af aftalen og desuden ansvaret for den overordnede og daglige koordination og administration af projektet inden for partnerskabet, konsortiet eller netværket og for anvendelsen af de EU-midler, der er tildelt projektet. Kun i forbindelse med en "tilskudsaf tale med flere modtagere" kan fuldgyldige partnere betragtes som tilknyttede modtagere og inkludere deres udgifter i projektets endelige budget. I alle andre tilfælde kan kun de udgifter, der er afholdt af hovedmodtageren og behørigt registreret i dennes regnskab i overensstemmelse med de regnskabsprincipper, der er gældende i det land, hvor organisationen er etableret, betragtes som støtteberettigede.
- **Koordinator/koordinerende organisation:** Koordinatoren er projektlederen i den koordinerende organisation. Han eller hun fungerer som kontaktperson for forvaltningsorganet i alle aspekter af forvaltningen af konsortiet, partnerskabet eller projektet. Den koordinerende organisation er ansvarlig for den overordnede forvaltning af projektet inden for partnerskabet, konsortiet eller netværket. Den koordinerende organisation fungerer normalt som modtager (eller tilknyttet hovedmodtager) i det kontraktlige og økonomiske forhold mellem konsortiet, partnerskabet eller netværket og forvaltningsorganet (se ovenfor).
- **Co-tutelle-begrebet** – det forhold, at to universiteter fra forskellige lande i fællesskab fører tilsyn med ph.d.-studier. Hvis den ph.d.-studerende består, opnår vedkommende en fælles eller dobbelt ph.d.- grad tildelt af de to institutioner.
- **Diploma Supplement** – Diploma Supplement-modellen er blevet udviklet af Europa-Kommissionen, Europarådet og UNESCO/CEPES. Formålet med dette tillæg til eksamensbeviset er at levere tilstrækkelige uafhængige data til at forbedre den internationale "gennemsigtighed" og en i akademisk og faglig henseende retfærdig anerkendelse af kvalifikationer (eksamensbeviser, grader, certifikater osv.). Det er udformet på en sådan måde, at det giver en beskrivelse af de studier (herunder deres niveau, kontekst, indhold og status), der er udført og med held gennemført af den person, hvis navn er angivet på det afgangsbetrag, som dokumentet er

¹² Bestemmelserne om tilknyttede modtagere gælder for aktion 3-projekter.

et tillæg til. Det bør ikke indeholde værdidomme, udtalelser om, hvad beviset svarer til, eller antydninger om anerkendelse.

(http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc1239_en.htm)

- **Formidling** – planlagt proces, hvorved der formidles information om aktiviteterne og resultaterne under programmer og projekter til nøgleaktører og målgrupper. Formidlingen sker, når resultaterne af programmer og initiativer foreligger.
- **Ph.d.-studerende (studerende på tredje trin)** – forsker i begyndelsen af forskningskarrieren, der starter den dag, hvorpå han opnår den grad, der formelt giver adgang til ph.d.-studier.
- **Ph.d.-aftale** – aftale underskrevet af konsortiet og en ph.d.-studerende indskrevet på det fælles ph.d.-program. Aftalen skal udtrykkeligt angive enhver akademisk, forskningsmæssig, finansiel og administrativ bestemmelse, der gælder for den studerendes deltagelse i programmet og, i givet fald, for tildeling og anvendelse af stipendiet.
- **Ph.d.-studieprogram (tredje trin)** – forskningsrelateret videregående uddannelsesprogram, der efterfølger en videregående uddannelse og giver en fuldt anerkendt ph.d.-grad fra en videregående uddannelsesinstitution eller – i medlemsstater, hvor dette er i overensstemmelse med national lovgivning og praksis – af en forskningsorganisation.
- **Ph.d.-skole** – forskningsmæssig og pædagogisk struktur, der samler og koordinerer flere forskerhold inden for rammerne af et sammenhængende forskningsprojekt, og som organiserer og/eller tilbyder uddannelsesaktiviteter for ph.d.-studerende og forbereder dem til deres professionelle karriere.
- **Dobbelte eller flere grader** – to eller flere nationale eksamensbeviser udstedt af to eller flere videregående uddannelsesinstitutioner og officielt anerkendt i de lande, hvor de institutioner, som har udstedt eksamensbeviserne, har hjemme.
- **Udgave** af et fælles masterprogram (EMMC)/fælles ph.d.-program (EMJD) – en udgave af et EMMC eller et EMJD svarer til hele varigheden af fællesprogrammet, fra de studerende eller ph.d.-studerende indskrives, til de får deres master- eller ph.d.-grad. Når de enkelte EMMC'er og EMJD'er er valgt, bliver de tildelt en partnerskabsrammeaftale (se 4.5 eller 5.5), der dækker fem på hinanden følgende udgaver af fællesprogrammet. Hver udgave starter ved indgangen til et akademisk år og slutter ét, to, tre eller fire år senere, afhængigt af varigheden af fællesprogrammet.
- **Ansættelseskontrakter** – i forbindelse med Erasmus Mundus' "Aktion 1B – Fælles ph.d.-studieprogrammer" henviser "Ansættelseskontrakter" til ph.d.-studerendes ansættelsesmetode, der sikrer passende, rimelige socialsikringsbestemmelser (herunder ydelser i forbindelse med sygdom og barsel, helbreds- og ulykkesforsikring, pensionsrettigheder og arbejdsløshedsydelse) i overensstemmelse med eksisterende national lovgivning eller nationale og sektorvise overenskomster. Forudsat at disse betingelser er opfyldt, kan EMJD-konsortiet vælge de mest hensigtsmæssige ansættelsesrammer.
- **EURAXESS** – portal, der indeholder nyttige oplysninger om forvaltningen af forskningsaktiviteter og ansættelse af forskere. Yderligere oplysninger findes på <http://ec.europa.eu/euraxess>.
- **European Credit Transfer System (ECTS)** (europæisk meritoverførselssystem) – system, der skal lette de studerendes mobilitet mellem forskellige VU'er og er baseret på den arbejdsindsats, der kræves af den studerende for at nå et studieprogramms målsætninger. Målsætningerne skal helst være udtrykt ved de indlæringsresultater og kompetencer, der skal nås. Yderligere oplysninger findes på: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm.
- **Erasmus Mundus fælles ph.d.-aftale (EMJD-aftale)/konsortieaftale** – aftale underskrevet af alle fulgyldige konsortiepartnere (og i givet fald af associerede partnere). Den skal klart beskrive de akademiske, forskningsmæssige, administrative og finansielle regler og procedurer, der gælder for det

fælles ph.d.-studieprogram i overensstemmelse med de regler og krav, der er fastsat i Erasmus Mundus-programmet.

- **Erasmus Mundus-masterprogramaftale (EMMC-aftale)/konsortieaftale** – aftale underskrevet af alle fuldgyldige konsortiepartnere (og i givet fald af associerede partnere). Den skal klart beskrive de akademiske, forskningsmæssige, administrative og finansielle regler og procedurer, der gælder for det fælles masterprogram i overensstemmelse med de regler og krav, der er fastsat i Erasmus Mundus-programmet.
- **Nationale Erasmus Mundus-kontorer** – Nationale Erasmus Mundus-kontorer er kontakt- og informationspunkter udpeget af de deltagende europæiske lande. De informerer borgerne om programmet, tilbyder hjælp og rådgivning til potentielle ansøgere og faktiske deltagere og giver Kommissionen og forvaltningsorganet feedback om gennemførelsen af programmet. Se liste over nationale Erasmus Mundus-kontorer i kapitel 8.
- **Virksomhed** – ethvert foretagende, der er beskæftiget med en økonomisk aktivitet i den offentlige eller private sektor, uanset størrelse, retlig status eller hvilken økonomisk sektor, det er beskæftiget i, herunder den sociale økonomi.
- **European Qualification Framework (EQF)** (europæisk kvalifikationsnøgle) – fungerer som et oversættelsesredskab, der gør de nationale kvalifikationer i andre europæiske lande mere læsbare, og fremmer således arbejdstageres og studerendes mobilitet mellem landene og deres livslange læring. Mere information herom findes på http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm.
- **"Europæisk land"** – land, der er en EU-medlemsstat, eller ethvert andet land, som deltager i programmet, jf. artikel 9 i afgørelsen om programmet (dvs. EØS-lande, kandidatlande med en førtiltrædelsesstrategi, og potentielle kandidatlande på det vestlige Balkan og Det Schweiziske Forbund under forudsætning af, at en aftale om det pågældende lands deltagelse i Erasmus Mundus-programmet er trådt i kraft på den dato, hvor afgørelsen om udvælgelse træffes). Hvis dette ikke er tilfældet, vil VU'er fra det pågældende land blive betragtet som tredjelandsorganisationer, der er berettigede til at deltage i projekter som partnere, men ikke til at fremlægge eller koordinere dem, og statsborgere fra det pågældende land, som betragtes som tredjelandsstatsborgere¹³.

For hver af de tre aktioner under programmet findes nedenfor en liste over "europæiske lande" som fastlagt på tidspunktet for udarbejdelsen af nærværende udgave af programvejledningen.

"Europæiske lande"		
I overensstemmelse med artikel 9 i afgørelsen om programmet		
på tidspunktet for udarbejdelsen af nærværende udgave af programvejledningen		
Lande	Aktion 1 og 3	Aktion 2
27 EU-medlemsstater	Ja	Ja
EFTA-lande		
Island	Ja	Nej
Liechtenstein	Ja	Nej
Norge	Ja	Nej
Schweiz	Nej	Nej
Vestlige Balkanlande	Nej	Nej
[Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien (FYROM) Kosovo, under FNs sikkerhedsråds resolution 1244/1999 Montenegro, Serbien]		

¹³ Deltagelse af organisationer og/eller statsborgere fra tredjelande under aktion 2 er direkte knyttet til den geografiske dækning af de specifikke omkostninger.

- **Person fra Europa** – person, der er statsborger eller bosiddende i et europæisk land som specificeret ovenfor.
- **Europæisk institution** – en institution, der er beliggende i et af de europæiske lande som specificeret ovenfor.
- **Bedømmelsesudvalg** – det udvalg, der skal udarbejde udkast til forslaget om tildeling af støtte, som danner grundlag for den formelle afgørelse om tildeling af tilskud. Sammensætningen af bedømmelsesudvalget kan variere fra aktion til aktion, men det skal bestå af mindst tre personer, der repræsenterer to forskellige organisatoriske enheder, der ikke er over-/underordnet hinanden. I forbindelse med Erasmus Mundus består udvalget af repræsentanter for forvaltningsorganet og for de relevante tjenestegrene i Europa-Kommissionen. I forbindelse med aktion 1 bistås bedømmelsesudvalget af en udvælgelseskomite bestående af fremtrædende personligheder fra europæiske akademiske kredse, foreslået af EU-medlemsstaterne og udpeget af Kommissionen.
- **Udnyttelse af resultater** består af "mainstreaming" og "multiplikation". Mainstreaming er en planlagt proces, hvorved positive resultater af programmer og initiativer overføres til relevante beslutningstagere inden for regulerede systemer på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk plan. Multiplikation er en planlagt proces, der sigter mod at få de enkelte slutbrugere til at acceptere og/eller anvende resultaterne af programmer og initiativer.
- **Fuldgyldig partner** – enhver organisation, der opfylder de aktionsspecifikke støtteberettigelseskrav, og som er fuldgyldigt medlem af et konsortium, partnerskab eller projektnetværk. I modsætning til "associerede medlemmer" (se definition ovenfor) kan fuldgyldige partnere modtage tilskud fra EU og – i tæt samarbejde med modtageren – spille en afgørende rolle i forvaltningen og gennemførelsen af projektsamarbejdsaktiviteterne.
- **Videregående uddannelse** – ethvert uddannelsesforløb eller række af uddannelsesforløb, erhvervsrettede uddannelser eller forskningsuddannelser på post-gymnasialt niveau, der er anerkendt af de relevante nationale myndigheder som en del af landets videregående uddannelsessystem.
- **Videregående uddannelsesinstitution (VUI)** – institution, der udbyder en videregående uddannelse, som er anerkendt af den relevante nationale myndighed som en del af landets videregående uddannelsessystem. I forbindelse med fælles ph.d.-studieprogrammer under aktion 1 B omfatter begrebet VUI også ph.d.-skoler og forskningsorganisationer, forudsat at disse udbyder en ph.d.-uddannelse og forskningsaktiviteter og udsteder ph.d.-grader, som er anerkendt som sådanne af de relevante myndigheder i det pågældende land.
- **Personale inden for videregående uddannelse** – personer, der i kraft af deres arbejde deltager direkte i uddannelsesprocessen og/eller det administrative arbejde inden for videregående uddannelser.
- **Fælles grad** – eksamensbevis udstedt af mindst to videregående uddannelsesinstitutioner, der tilbyder et integreret program, og officielt anerkendt i de lande, hvor de institutioner, som har udstedt eksamensbeviserne, har hjemme. Ifølge afgørelsen om Erasmus Mundus-programmet skal "programmer, der fører til tildeling af fælles grader, fremmes".
- **Marie Curie Initial Training Network** – program finansieret af Europa-Kommissionen, der har til formål at fremme unge forskeres karrieremuligheder inden for både den offentlige og private sektor og således gøre forskningskarrierer mere attraktive for unge. Yderligere information findes på http://cordis.europa.eu/fp7/people/initial-training_en.html.
- **Masterprogram (andet trin)** – videregående uddannelsesprogram på andet trin, der efterfølger en videregående uddannelse på første trin eller et tilsvarende uddannelsesniveau, som resulterer i en

mastertitel fra en videregående uddannelsesinstitution, og som anerkendes som sådan af de relevante myndigheder i det land, hvor mastertitlen erhverves.

- **Masterstuderende (studerende på andet trin)** – person, der er indskrevet på et videregående uddannelsesprograms andet trin, og som allerede har opnået en første akademisk grad eller har et tilsvarende uddannelsesniveau, der er anerkendt i overensstemmelse med national lovgivning og praksis.
- **Aftalememorandum** – et dokument, der beskriver alle aftaler mellem partnerne med hensyn til alle aspekter i tilknytning til forvaltningen af partnerskaberne og tilrettelæggelsen af mobiliteten. Her beskrives funktioner og ansvar for organisationens partnere vedrørende mobilitetsaktiviteter, procedure og kriterier for udvælgelse af studerende og forventede foranstaltninger til håndtering af specifikke programformål såsom anerkendelse, kvalitetssikring, forebyggelse af hjerneflugt samt bæredygtighed. Det skal desuden omfatte specifikke bestemmelser henset til finansiel forvaltning af tilskuddet.
- **Mobilitet** – fysisk flytning til et andet land med henblik på studium, erhvervs erfaring, forskning, anden lærings-, undervisnings- eller forskningsaktivitet eller hermed forbundet administrativ aktivitet, som, når det er muligt, understøttes af forberedelseskurser i værtslandets sprog.
- **Post-ph.d.-program** – videregående uddannelse eller forskning gennemført efter opnåelsen af en ph.d.-grad og udbudt af en videregående uddannelsesinstitution eller en forskningsorganisation, der er etableret i overensstemmelse med national lovgivning og praksis.
- **Fremme og oplysning** betegner primært omtale med det formål at gøre opmærksom på programmets og initiativets eksistens, formål og målsætninger og de dertil knyttede finansieringsmuligheder.
- **Forsker** – erfaren forsker, der har en ph.d.-grad, eller som har mindst tre fuldtidsækvivalente års forskningserfaring, inklusive forskningsuddannelsesperioden, ved en forskningsorganisation, der er oprettet i overensstemmelse med national lovgivning og praksis, efter opnåelse af den grad, der formelt berettiger til ph.d.-studier ved en videregående uddannelsesinstitution.
- **Akademiker** – person med ekstraordinær akademisk og/eller faglig erfaring, der forelæser eller forsker ved en videregående uddannelsesinstitution eller en forskningsorganisation, der er oprettet i overensstemmelse med den nationale lovgivning og praksis.
- **Aftale med studerende** – aftale underskrevet af konsortiet og den studerende, der er indskrevet på det fælles masterprogram. Aftalen skal udtrykkeligt angive enhver akademisk, finansiel og administrativ bestemmelse, der gælder for den studerendes deltagelse i fællesprogrammet og, i givet fald, for tildeling og anvendelse af stipendiet.
- **Tredjeland** – et land, der ikke er et europæisk land som specificeret ovenfor.
- **Person fra tredjeland** – person, der hverken er statsborger eller bosiddende i et europæisk land som specificeret ovenfor.
- **Institution i tredjeland** – en institution, der ikke er beliggende i et af de europæiske lande som specificeret ovenfor. De lande, der deltager i handlingsprogrammet for livslang læring¹⁴, betragtes ikke som tredjelands ved gennemførelsen af aktion 2.

¹⁴ EUT L 327 af 24.11.2006, s. 45.

3 FÆLLES ELEMENTER, DER GÆLDER FOR SAMTLIGE AKTIONER

Følgende afsnit gælder for alle de tre aktioner, som programvejledningen dækker.

Vedlagte procedure og kriterier skal derfor overholdes af alle ansøgere og deltagere, uanset hvilken aktion de ansøger om eller deltager i. Hertil kommer specifikke bestemmelser, der gælder for enkeltaktioner, og som er detaljeret beskrevet i de relevante kapitler i vejledningen.

Ansøgninger om tilskud udvælges efter fire forskellige typer af kriterier, nemlig kriterier for støtteberettigelse samt udelukkelses-, udvælgelses- og tildelingskriterier. Mens de under afsnit 3.2 og 3.3 beskrevne udelukkelses- og udvælgelseskriterier er identiske for alle Erasmus Mundus-aktioner, varierer de andre kriterier fra aktion til aktion og beskrives detaljeret i de relevante afsnit af vejledningen.

3.1 ANSØGNINGS- OG UDVÆLGELSESPROCEDURER

- a) Ansøgere opfordres til at indgive deres forslag i overensstemmelse med de kriterier for støtteberettigelse, udvælgelse og tildeling, der gælder for den Erasmus Mundus-aktion, de ønsker at ansøge om at deltage i.
- b) Der skal være én koordinerende/ansøgende organisation, der forelægger ansøgningen på vegne af konsortiet/partnerskabet/netværket af deltagende organisationer.
- c) Den koordinerende/ansøgende institution vil i forhold til forvaltningsorganet være kontaktpunktet, for så vidt angår forslaget. Hvis forslaget udvælges, vil denne institution skulle indgå juridisk bindende forpligtelser over for forvaltningsorganet og officielt repræsentere konsortiet/partnerskabet/netværket.
- d) Forslag skal indgives til forvaltningsorganet i overensstemmelse med proceduren i ansøgningsskemaet¹⁵.
- e) Ansøgningsfristen kan variere for de forskellige aktioner. Den er angivet på det relevante ansøgningsskema og i den relevante indkaldelse af forslag.
- f) Ansøgninger om tilskud skal indgives på et af de EU-sprog, der er angivet i ansøgningsskemaet, under anvendelse af det særlige skema, der er udformet med dette formål for øje.
- g) Kun ansøgninger, der er indgivet inden fristens udløb og i overensstemmelse med de på skemaet anførte bestemmelser, vil blive accepteret.
- h) Der kan ikke foretages ændringer i forslaget, efter at ansøgningen er indgivet. Hvis der imidlertid er behov for at afklare visse aspekter, kan ansøgeren blive kontaktet herom.
- i) Der må under hele udvælgelsesproceduren ikke videregives oplysninger om resultatet af individuelle ansøgninger.
- j) Forvaltningsorganet vil inden for højst 15 arbejdsdage informere de enkelte ansøgere om, at det har modtaget deres forslag.
- k) Kun ansøgninger, der opfylder de generelle udelukkelseskriterier (se afsnit 3.2 nedenfor) såvel som de aktionsspecifikke udvælgelses- og støtteberettigelseskriterier, vil blive taget i betragtning ved tildelingen af tilskud. Hvis en ansøgning ikke anses for støtteberettiget, vil ansøgeren blive orienteret om begrundelsen herfor.
- l) Projekter udvælges i overensstemmelse med de budgetmidler, der er til rådighed for den pågældende aktion, og kvaliteten af de forelagte forslag.
- m) Alle ansøgere vil blive informeret skriftligt om resultatet af udvælgelsen.

¹⁵ Ved anvendelse af e-ansøgninger er de specifikke procedurer beskrevet i de relevante elektroniske formularer og instrukser.

Resumé af den udvælgelsesprocedure, der anvendes i forbindelse med Erasmus Mundus-forslag

- (1) Forvaltningsorganet registrerer og bekræfter modtagelse af ansøgningen.
- (2) Forvaltningsorganet kontrollerer, at ansøgningen berettiger til støtte og opfylder udvælgelseskriterierne.
- (3) Der foretages en bedømmelse af internationale akademiske eksperter, som beskæftiger sig med de relevante fagdiscipliner, og som har erfaring med internationale samarbejdsprojekter inden for videregående uddannelser.
- (4) Bedømmelsesudvalget holder møde og anbefaler, hvilke forslag de skal støttes. I forbindelse med aktion 1 bistås bedømmelsesudvalget af en udvælgelseskomite sammensat af fremtrædende personligheder fra europæiske akademiske kredse, foreslået af medlemsstaterne og udpeget af Kommissionen.
- (5) Sideløbende med trin 3 og 4, og hvor dette er relevant, høres nationale kontorer og/eller EU-delegationer angående spørgsmål vedrørende støtteberettigelse i forbindelse med VUI'er.
- (6) Forvaltningsorganet udarbejder udkast til afgørelse om, hvilke projekter der skal støttes, under hensyntagen til de udtalelser, der er fremsat under trin 3, 4 og 5 ovenfor.
- (7) Afgørelsen om tildeling af tilskud vedtages af forvaltningsorganet¹⁶.
- (8) Forvaltningsorganet informerer støtteberettigede ansøgere om den afgørelse, der er truffet om tildeling af tilskud. Alle ansøgere får meddelelse om eksperternes bedømmelse.

Ansøgningsfrister

Følgende tidsfrister anføres blot til orientering. Ansøgere opfordres til at konsultere den relevante indkaldelse af forslag med henblik på at få bekræftet ansøgningsfristen.

Aktion	Frist
Aktion 1 A – Fælles masterprogrammer (EMMC) Aktion 1 B – Fælles ph.d.-programmer (EMJD)	30. april ¹⁷
Aktion 2 – Partnerskaber	30. april ¹⁷
Aktion 3 – Fremme af europæiske videregående uddannelser	30. april ¹⁷

Spørgsmål eller anmodninger om yderligere oplysninger vedrørende ansøgningsproceduren for hver af programmets aktioner i forbindelse med den årlige indkaldelse af forslag stiles til

EACEA-Erasmus-Mundus@ec.europa.eu.

3.2 UDELUKKELSESKRITERIER

Ansøgere og modtagere (også eventuelle tilknyttede modtagere) skal erklære, at de ikke befinder sig i en af de situationer, der er beskrevet i artikel 93 og 94 i finansforordningen for De Europæiske Fællesskabers almindelige budget¹⁸, som anført nedenfor.

¹⁶ Sideløbende hermed vil Kommissionen, for aktioner af type 1 og 3, fremsende udvælgelsesforslaget til Programudvalget og Europa-Parlamentet til orientering.

¹⁷ Hvis 30. april falder på en helligdag eller i weekenden, er ansøgningsfristen den sidste arbejdsdag i april.

De vil blive udelukket fra at deltage i indkaldelse af forslag i forbindelse med Erasmus Mundus, hvis de befinder sig i en eller flere af nedenstående situationer:

- a) hvis boet er under konkurs, likvidation, skifte eller tvangsakkord uden for konkurs eller er begæret taget under en af disse behandlinger, som har indstillet sin erhvervsvirksomhed, eller som befinder sig i en lignende situation i henhold til en tilsvarende procedure fastsat i national lovgivning
- b) hvis de ved retskraftig dom er dømt for et strafbart forhold, der rejser tvivl om deres faglige hæderlighed
- c) hvis de i forbindelse med udøvelsen af deres erhverv har begået en alvorlig fejl, som de ordregivende myndigheder bevisligt har konstateret
- d) hvis de ikke har opfyldt deres forpligtelser med hensyn til betaling af bidrag til sociale sikringsordninger eller skat i henhold til retsfor skrifterne i det land, hvor de er etableret, i den ordregivende myndigheds land eller i det land, hvor aftalen skal effektueres
- e) hvis de ved en retskraftig dom er dømt for svig, bestikkelse, deltagelse i en kriminel organisation eller en hvilken som helst anden form for ulovlig aktivitet, der skader Fællesskabets finansielle interesser
- f) som på det pågældende tidspunkt er genstand for en administrativ sanktion som omhandlet i artikel 96, stk. 1 (Rådets forordning (EF) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002, som senere ændret).

Ansøgere, modtagere (også tilknyttede modtagere) og stipendieansøgere, kan ikke tildeles finansiel støtte, hvis de på datoen for tildeling af tilskuddet:

- a) befinder sig i en interessekonflikt
- b) har afgivet urigtige oplysninger ved meddelelsen af de oplysninger, som den ordregivende myndighed har krævet som betingelse for deres deltagelse i proceduren for tildeling af tilskud, eller ikke har forelagt de krævede oplysninger
- c) befinder sig i en af de i finansforordningens artikel 93, stk. 1 nævnte situationer, som medfører udelukkelse fra denne tilskudsprocedure
- d) er pålagt en sanktion i form af udelukkelse fra aftaler eller tilskud finansieret over budgettet i en periode på højst 10 år.

I overensstemmelse med artikel 93 til 96 i finansforordningen kan modtagere, der har afgivet urigtige oplysninger, eller som i forbindelse med en tidligere procedure vedrørende tildeling af tilskud ikke har overholdt deres kontraktlige forpligtelser, pålægges administrative og økonomiske sanktioner.

For at overholde disse bestemmelser skal ansøgere og partnere¹⁹ underskrive en tro og love-erklæring om, at de ikke befinder sig i en af de situationer, der nævnes i finansforordningens artikel 93 og 94.

3.3 UDVÆLGELSESKRITERIER

TEKNISK KAPACITET

Ansøgere og modtagere (også tilknyttede modtagere) skal have den faglige kompetence og de faglige kvalifikationer, der er nødvendige for at fuldføre det foreslåede projekt. Som dokumentation for denne

¹⁸ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1525/2007 af 17. december 2007 om ændring af forordning nr. 1605/2002 om finansforordningen for De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EUT L 390 af 30. december 2006), Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 478/2007 af 23. april 2007 om ændring af forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

¹⁹ For ansøgninger til aktion 1 og 2 underskrives denne tro og love-erklæring alene af den ansøgende institution på vegne af korsortiepartnere.

kompetence skal tilskudsansøgningen indeholde cv'er for hver af de personer, der inden for hver af partnerinstitutionerne har ansvaret for gennemførelse og forvaltning af projektet²⁰.

Hvor det er relevant, vurderes ansøgerens tekniske kapacitet under hensyntagen til de forskellige ansøgninger, der er indsendt af samme organisation/afdeling i forbindelse med samme indkaldelse af forslag.

FINANSIEL KAPACITET

Ansøgerne og modtagerne (også tilknyttede modtagere) skal fremlægge bevis for stabile og tilstrækkelige finansieringskilder til at opretholde deres aktivitet i hele aktionsperioden. For at muliggøre en vurdering af deres finansielle kapacitet skal ansøgerne enten sammen med deres ansøgning eller før indgåelse af kontrakten (hvilken procedure der skal anvendes, fremgår af det ansøgningsskema, der er vedlagt den relevante indkaldelse af forslag) indsende følgende:

- en tro og love-erklæring, udfyldt og behørigt underskrevet, om, at de har status som juridisk person, og at de har den operationelle og finansielle kapacitet til at gennemføre det foreslåede projekt og/eller
- bankoplysningsskemaet²¹, udfyldt af ansøgerorganisationen og attesteret af banken (der kræves originale underskrifter).

Kravet om undersøgelse af den finansielle kapacitet gælder ikke for fysiske personer, der er stipendiater, for offentlige organer eller for internationale organisationer.

3.4 FINANSIELLE BETINGELSER

Generelle betingelser for EU-tilskud

Ansøgere og fremtidige modtagere gøres opmærksom på følgende:

- ✓ EU-tilskud er en tilskyndelse til at gennemføre projekter, der ikke ville kunne gennemføres uden finansiell støtte fra EU, og er baseret på princippet om samfinansiering. Tilskuddene supplerer ansøgerens eget finansielle bidrag og/eller national, regional eller privat støtte opnået fra anden side.
- ✓ Hvert projekt kan kun afføde ét EU-tilskud til hver modtager. Tilskud ydes under overholdelse af principperne om klarhed og åbenhed og ligebehandling.
- ✓ Tilskud kan ikke kumuleres eller ydes med tilbagevirkende kraft. Der kan dog kun ydes tilskud til et allerede påbegyndt projekt i tilfælde, hvor ansøgeren kan dokumentere, at det var nødvendigt at igangsætte projektet, inden aftalen blev underskrevet. I disse tilfælde må tilskudsberettigede udgifter dog ikke ligge forud for datoen for indgivelsen af ansøgningen om tilskud.
- ✓ Antagelse af en tilskudsansøgning udgør ikke en forpligtelse til at tildele et finansielt tilskud svarende til det beløb, som ansøgeren har anmodet om. Det tildelte beløb kan ikke overstige det beløb, der er anmodet om, men til gengæld kan der tildeles et beløb, der er mindre end det beløb, som ansøgeren har anmodet om.
- ✓ Tildeling af et tilskud giver ikke automatisk ret til tilskud de følgende år.
- ✓ Et EU-tilskud må ikke have til formål eller som virkning at skabe en fortjeneste for støttemodtageren. Fortjeneste defineres som det beløb, hvormed indtægterne overstiger omkostningerne. Undtagen i de tilfælde, hvor det foreslåede tilskud udelukkende er baseret på faste beløb, faste satser eller enhedsydelse – i hvilket tilfælde der er taget hensyn til reglen om non profit allerede ved fastsættelsen af de individuelle faste beløb, faste satser eller enhedsydelse – vil tilskudsbeløbet blive

²⁰ Hvor mange cv'er der skal indsendes, og hvad de skal indeholde, fremgår af det ansøgningsskema, der er vedlagt den relevante indkaldelse af forslag.

²¹ http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm

reduceret med en eventuel fortjeneste, der kan konstateres på grundlag af den finansielle erklæring, der er indeholdt i den endelige projektrapport.

- ✓ Den konto og underkonto, der er angivet af modtageren, skal gøre det muligt at identificere de midler, som forvaltningsorganet har overført. Hvis de midler, der indbetales på denne konto, giver anledning til renteindtægter eller andre former for indtægter i overensstemmelse med lovgivningen i det land, hvor kontoen føres, vil sådanne indtægter eller renter blive tilbagesøgt, såfremt de er et resultat af betalingen af forfinansiering.
- ✓ På grundlag af en analyse af de forvaltningsmæssige og finansielle risici (se afsnit 3.2 ovenfor og, for aktion 3-projekter, afsnit 7.3.2), vil der kunne kræves en ekstern revision af regnskaberne, udført af en autoriseret revisor, som dokumentation i forbindelse med udbetaling af forfinansiering.

3.5 KONTRAKTLIGE BETINGELSER

Juridisk enhed

I forbindelse med Erasmus Mundus kan en aftale kun foreslås, hvis et dokument godkendes, som gør det muligt at fastslå, hvilken form for **juridisk person/juridisk enhed** modtageren er (offentlig myndighed, privat selskab, non-profit organisation osv.).

Med det formål vil modtageren blive anmodet om at forelægge nogle af eller alle følgende dokumenter i overensstemmelse med kravene i det relevante ansøgningsskema:

Private organisationer:

- Bankoplysningskemaet, behørigt udfyldt og underskrevet
- udtog af statstidende/handelsregister og momsregistreringsattest (i lande, hvor handelsregisternummeret og momsnummeret er det samme, indsendes kun det ene af disse dokumenter).

Offentligretlig enhed:

- Bankoplysningskemaet, behørigt udfyldt og underskrevet
- retlig resolution eller beslutning vedrørende den offentlige virksomhed eller et andet officielt dokument vedrørende den offentligretlige enhed.

Information om ydede tilskud

De tilskud, der ydes i løbet af et regnskabsår, skal offentliggøres på Den Europæiske Unions websted i løbet af første halvår efter afslutningen af det regnskabsår, for hvilket de blev ydet. Denne information kan også offentliggøres via ethvert andet egnet medium, herunder i Den Europæiske Unions Tidende.

Efter aftale med modtageren (idet der tages hensyn til, om oplysningerne er af en sådan art, at de vil kunne skade vedkommendes sikkerhed eller økonomiske interesser) offentliggør forvaltningsorganet følgende information:

- modtagerens navn og adresse
- formålet med tilskuddet
- det tildelte beløb og støttesatsen.

Offentlig omtale

Ud over de foranstaltninger, der er planlagt for at synliggøre projektet og formidle og udnytte dets resultater (sådanne foranstaltninger udgør et tildelingskriterium), har modtageren en forpligtelse til en vis minimal offentlig omtale af hvert støttet projekt.

Modtagere skal tydeligt angive Den Europæiske Unions støtte i alle meddelelser eller publikationer, uanset form eller medium, herunder også på internettet, eller i forbindelse med aktiviteter, som tilskuddet bruges til (oplysninger om, hvilke logoer der skal anvendes, findes på http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_logos_en.php). Hvis dette krav ikke opfyldes fuldt ud, kan tilskuddet til modtageren nedsættes.

Ansøgere bør bemærke, at muligheden for at henvise til Erasmus Mundus-programmet eller anvende andre beslægtede varemærker – som f.eks. "Erasmus Mundus-masterprogram (EMMC)", "Erasmus Mundus fælles ph.d.-program (EMJD)", "Erasmus Mundus-partnerskab" eller "Erasmus Mundus-projekt" – med henblik på fremme og formidling af deres egne aktiviteter og resultater, er begrænset til udelukkende at gælde de forslag, der udvælges til finansiering.

Ikke desto mindre kan Erasmus Mundus-masterprogrammer, der finansieres i mindst fem på hinanden følgende udgaver (optag af studerende), og hvor EU-finansieringen er stoppet – enten på grund af budgetbegrænsninger eller fordi der er opnået midler andetsteds fra – fortsat anvende Erasmus Mundus-varemærket til markedsførings- og formidlingsaktiviteter på de betingelser, der fremgår af afsnit 4.7 nedenfor.

Europa-Kommissionen har åbnet en flersproget elektronisk platform for formidling og udnyttelse af projektresultater, der gratis er stillet til rådighed for offentligheden. Denne platform kaldes EVE ("Espace Virtuel d'Echange"), og formålet med den er at forbedre adgangen til resultaterne af EU's programmer og initiativer inden for undervisning, uddannelse, ungdom osv. og samtidig gøre disse mere synlige. Udvalgte Erasmus Mundus-projekter kan blive opfordret til at uploade information til EVE om deres aktiviteter, fremskridt og opnåede resultater (f.eks. produkter, billeder, links eller præsentationer).

Revision og overvågning

Et støttet projekt kan blive underkastet revision eller overvågningsbesøg. Modtageren forpligter sig, med underskrivelsen af tilskudsaftalen, til at fremlægge dokumentation for, at tilskuddet er blevet anvendt korrekt. Forvaltningsorganet, Europa-Kommissionen og/eller Den Europæiske Revisionsret, eller et organ med fuldmagt fra dem, kan kontrollere, at aktiviteterne gennemføres korrekt (i overensstemmelse med programbestemmelserne og den oprindelige ansøgning), og undersøge, hvad tilskuddet er blevet anvendt til; en sådan kontrol kan de gennemføre når som helst i den periode, aftalen dækker, og – når det drejer sig om revision – i en periode af fem år efter dennes udløb.

Databeskyttelse

Alle personoplysninger indeholdt i tilskudsaftalen vil blive behandlet i overensstemmelse med bestemmelserne i:

- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i EU-institutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger
- hvor dette er relevant, den nationale lovgivning i det land, hvor ansøgningen er blevet udvalgt.

Sådanne oplysninger behandles udelukkende i forbindelse med gennemførelsen og evalueringen af programmet, uden at dette dog indskrænker muligheden for at overføre sådanne oplysninger til de organer, der har ansvaret for inspektion og revision i overensstemmelse med EU-lovgivningen (interne revisionstjenester, Den Europæiske Revisionsret, Instansen for Finansielle Uregelmæssigheder eller Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig). Hvis ansøgere om støtte anmoder om det, kan de få tilsendt deres personoplysninger med henblik på at korrigere eller supplere dem. Alle spørgsmål vedrørende eventuelle personoplysninger bedes rettet til forvaltningsorganet. Støttemodtagere kan når som helst

indgive en klage over behandlingen af deres personoplysninger til [Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse](#).

Ansøgere og de personer – såfremt der er tale om en juridisk enhed – der har tegningsret for, kan træffe beslutninger på vegne af eller udøver kontrol over den juridiske enhed, og som er i en de situationer, der fremgår af:

- Kommissionens afgørelse af 16. december 2008 om det system for tidlig varsling, der skal anvendes af Kommissionens anvisningsberettigede og af forvaltningsorganerne (EUT L 344 af 20.12.2008, s. 125) eller
- Kommissionens forordning af 17. december 2008 om den centrale database om udelukkelse (EUT L 344 af 20.12.2008, s. 12)

oplyses om, at deres personlige oplysninger (navn, fornavn (hvis der er tale om en fysisk person), adresse og juridisk status samt navn og fornavn på de personer, der har tegningsret for, kan træffe beslutninger på vegne af eller udøver kontrol over (hvis der er tale om en juridisk person) den juridiske person) kan blive registreret i systemet for tidlig varsling alene eller både i systemet for tidlig varsling og i den centrale database om udelukkelse og kan blive videregivet til de personer og enheder, der er nævnt i ovennævnte afgørelse og forordning, i forbindelse med tildeling eller gennemførelse af en indkøbskontrakt, tilskudsaf tale eller afgørelse.

4 AKTION 1 A: ERASMUS MUNDUS-MASTERPROGRAMMER (EMMC'ER)

4.1 INDLEDNING

Erasmus Mundus-masterprogrammer (EMMC'er) blev lanceret i programmets første fase (2004-2008), under betegnelsen "masteruddannelser", med det formål at støtte programmer af høj kvalitet på masterniveau, der kunne bidrage til at gøre Europas videregående uddannelsessektor mere synlig og attraktiv.

Sådanne EMMC'er skal:

- have en varighed på et eller to år (60 til 120 – ECTS-point)
- gennemføres af et konsortium af VUI'er fra Europa og eventuelt tredjelande
- tilbyde uddannelse af høj kvalitet til studerende fra Europa og tredjelande og forbeholde et antal studiepladser til Erasmus Mundus-stipendiater
- indeholde en obligatorisk studieperiode for studerende i mindst to af de europæiske lande
- sikre obligatorisk mobilitet for akademikere mellem de i konsortiet deltagende VUI'er
- fører til tildeling af anerkendte fælles, dobbelte eller flere grader (der dækker hele uddannelsen) til beståede studerende.

I programmets første fase fik hvert VUI-konsortium tildelt en 5-årig partnerskabsrammeaftale, der sikrede finansiel støtte til fem på hinanden følgende udgaver af programmet samt stipendier, der skulle gøre det muligt for studerende og akademikere fra tredjelande at deltage i hver udgave af EMMC'et. Ved afslutningen af programmets første fase var der blevet udvalgt 103 EMMC'er og tildelt ca. 7 300 stipendier til studerende og akademikere fra tredjelande.

Denne aktion, der var hjørnesteinen i programmets første fase, videreføres i anden fase, hvor den udbygges med følgende elementer:

- tildeling af stipendier til europæiske studerende indskrevet på udvalgte EMMC'er
- VUI'er fra tredjelande får mulighed for at være fulgyldige medlemmer af EMMC-konsortier. Disse nye partners rolle og omfanget af deres engagement kan variere fra det ene EMMC til det andet (i overensstemmelse med konsortiets og det pågældende tredjelandets behov og ønsker), og de kan også tildele grader og spille en aktiv rolle ved udformning, gennemførelse og vurdering af EMMC'et²²
- På den baggrund vil der ved vurdering og udvælgelse af nye forslag til EMMC'er blive lagt særlig vægt på dette aspekt. Desuden vil der, fra femte udgave af et masterprogram, ske en gradvis nedsættelse af antallet af Erasmus Mundus-stipendier, der tilbydes i forbindelse med det pågældende EMMC.

Følgende afsnit i kapitel 4 giver alle de oplysninger, der er nødvendige for VUI'er fra Europa og tredjelande, der ønsker at gennemføre et EMMC. De beskriver også betingelserne for at opnå stipendier og de finansielle bestemmelser herom. Eftersom ansvaret for udvælgelse, rekruttering og tilsyn med stipendiater påhviler det enkelte EMMC-konsortium, opfordres ansøgende VUI'er til at være særlig opmærksomme på disse betingelser for at opnå stipendier.

²² EMMC-konsortier, der er blevet udvalgt uden at omfatte fuldgyldige/associerede tredjelandspartnere, kan ansøge om, at sammensætningen af deres konsortium udvides til at omfatte sådanne partnere (yderligere oplysninger findes i afsnittet i den finansielle og administrative EM-håndbog: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php).

4.2 EMMC – KRITERIER FOR STØTTEBERETTIGELSE

Ansøgningsfristen og alle andre formelle kriterier for støtteberettigelse, der er anført i den relevante årlige indkaldelse af forslag og bilagene hertil (især ansøgningsskemaet), skal overholdes.

4.2.1 STØTTEBERETTIGEDE DELTAGERE OG KONSORTIESAMMENSÆTNING

EMMC-KONSORTIETS SAMMENSÆTNING

- Konsortiet, der står for gennemførelsen af et EMMC, består af den ansøgende/koordinerende institution og dens partnere. Når det drejer sig om kontraktlige forhold og finansiel forvaltning, betragtes "associerede partnere" ikke som en del af konsortiet.
- Det **minimale støtteberettigede konsortium** består af fuldgældende VUI-partnere fra tre forskellige europæiske lande²³, hvoraf mindst ét skal være en EU-medlemsstat.

EMMC – ANSØGENDE/KOORDINERENDE INSTITUTION

- Ansøgere skal være VUI'er i et **europæisk land**²⁴ og være anerkendt som VUI af de relevante myndigheder i det land, de ligger i²⁵.
- Bemærk venligst, at (afdelinger af) tredjelandes VUI'er beliggende i støtteberettigede ansøgerlande og afdelinger af europæiske VUI'er beliggende i tredjelande ikke betragtes som støtteberettigede ansøgere.

FULDGYLDIGE EMMC-PARTNERE

- Enhver VUI, der er anerkendt som sådan af de kompetente myndigheder i det land, hvor den er beliggende, kan optræde som fuldgældig partner i et konsortium, der gennemfører et EMMC²⁶.

ASSOCIEREDE EMMC-PARTNERE

- Enhver organisation, der kan bidrage til fremme, gennemførelse, evaluering og bæredygtig udvikling af et EMMC, kan tages i betragtning som "associeret partner" i konsortiet.

Sådanne organisationer forventes at bidrage til de af EMMC-konsortiet udviklede strategier navnlig med henblik på programmets bæredygtighed (idet de bistår konsortiet med gennemførelse, organisation og fremme af programmet, bidrager med supplerende indtægter/ressourcer i form af f.eks. yderligere stipendier til fremtidige studerende osv.) og de studerendes beskæftigelsesegnethed (idet de sikrer, at programmernes akademiske indhold svarer til relevante faglige behov, bidrager til overførsel af viden og færdigheder, tilbyder supplerende færdighedskurser og/eller muligheder for udstationering/praktik osv.).

STUDERENDE, DER ANSØGER OM ET EMMC-STIPENDIUM

- Kun ansøgere, der har indgivet ansøgning til og er blevet accepteret af et EMMC-konsortium i overensstemmelse med dets særlige ansøgnings- og udvælgelseskræterier for studerende, er berettigede til et stipendium.

²³ Se definition på "europæisk land" i kapitel 2, "Definitioner og ordliste".

²⁴ Se definition på "europæisk land" i kapitel 2, "Definitioner og ordliste".

²⁵ I forbindelse med Erasmus Mundus-programmet og for de pågældende ansøgerlande betragtes en VUI som anerkendt, hvis den har fået tildelt et Erasmus Universitets-charter under Programmet for Livslang Læring. Hvis en ansøger ikke har fået tildelt et Erasmus Universitets-charter, vil forvaltningsorganet hos det nationale Erasmus Mundus-kontor få oplyst, om den pågældende institution svarer til definitionen af en VUI som anført i artikel 2 i afgørelsen om programmet.

²⁶ Mens tildeling af et Erasmus Universitets-charter under Programmet for Livslang Læring for europæiske VUI'er udgør fyldestgørende dokumentation for, at de er anerkendt, vil forvaltningsorganet – når det drejer sig om en VUI fra et tredjeland, som indgår i et konsortium – anmode EU's delegationer om at sætte sig i forbindelse med de kompetente myndigheder i det pågældende land for at sikre, at den pågældende VUI svarer til den definition af en sådan institution, som er anført i artikel 2 i afgørelsen om programmet.

- Studerende kan ansøge et hvilket som helst Erasmus Mundus-fællesprogram under aktion 1 (EMMC eller EMJD) om et Erasmus Mundus-stipendium, men antallet af ansøgninger er begrænset til højst tre forskellige fællesprogrammer.
- Hvert projekt kan kun afføde ét EU-tilskud til hver studerende under hvert fællesprogram i løbet af det pågældende programs varighed.
- For at gøre programmet mere attraktivt for tredjelandsstatsborgere vil det fulde stipendium for masterstuderende fra tredjelande (kategori A-stipendier) være større end for europæiske masterstuderende (kategori B-stipendier). Specielt gælder følgende:
 - **Kategori A-stipendier** kan tildeles masterstuderende fra tredjelande, udvalgt af EMMC-konsortiet, som kommer fra et land, der ikke er et europæisk land²⁷, og som ikke er bosiddende i og ikke har udført deres hovedaktivitet (studier, uddannelse eller arbejde) i disse lande i mere end sammenlagt 12 måneder over de sidste fem år²⁸.
 - **Kategori B-stipendier** kan tildeles enhver europæisk masterstuderende, udvalgt af et EMMC-konsortium, samt alle masterstuderende, udvalgt af et EMMC-konsortium, som ikke opfylder de ovenfor anførte kategori A-kriterier.

Studerende, der opfylder kriterierne for støtteberettigelse til både kategori A og B – f.eks. studerende med dobbelt nationalitet – vælger selv kategori. De har derfor kun ret til at ansøge om en af de to kategorier af stipendier ad gangen.

- Stipendieansøgere skal allerede have opnået en første højere uddannelsesgrad²⁹ eller dokumentere, at de har et tilsvarende vidensniveau anerkendt i overensstemmelse med national lovgivning og praksis.
- Personer, der allerede har modtaget et EMMC-stipendium, er ikke berettigede til endnu et stipendium med henblik på at følge det samme eller et andet EMMC.
- Studerende, der modtager et EMMC-stipendium, kan ikke modtage andre EU-tilskud under deres Erasmus Mundus-masterstudier.
- EMMC-stipendier for studerende tildeles udelukkende i forbindelse med fuldtidsindskrivning på et af programmets udgaver.

AKADEMIKERE, DER ANSØGER OM ET EMMC-STIPENDIUM

- EMMC-stipendier vil blive tildelt akademikere fra Europa og tredjelande i overensstemmelse med følgende kriterier:
 - **Stipendier kan tildeles akademikere, der er ansat ved en VUI i et tredjeland**, og som vil blive udvalgt af EMMC-konsortiet for at bidrage til fællesprogrammet.
 - Hvis konsortiet omfatter tredjelandspartner(e) (enten som fuldgyldige partnere eller associerede partnere), kan **stipendier tildeles akademikere, der er ansat ved en europæisk VUI, som fungerer som en fuldgyldig partnerinstitution**, med det formål at bidrage til fællesprogrammet hos denne/disse tredjelandspartner(e).
- EMMC-akademikere skal dokumentere fremragende akademisk og/eller faglig erfaring og tilføre gennemførelsen af EMMC'et konkret merværdi.

²⁷ Se definition på "europæisk land" i kapitel 2, "Definitioner og ordliste".

²⁸ Den femårige referenceperiode for denne tolv månedersregel beregnes bagud fra fristen for EM-konsortiets indgivelse af kategori A-ansøgninger til forvaltningsorganet.

²⁹ Ansøgere, som først får deres første videregående uddannelse ved udgangen af det akademiske år, der går forud for det år, som stipendieansøgningen vedrører, kan ansøge om et stipendium og udvælges af det pågældende konsortium, forudsat at de erhverver den nødvendige uddannelse før begyndelsen af den pågældende udgave af masterprogrammet.

- Kun ansøgere, der er blevet accepteret af et EMMC-konsortium i overensstemmelse med dets særlige kriterier for udvælgelse af akademikere, er berettigede til et stipendium.

4.2.2 STØTTEBERETTIGEDE AKTIVITETER

EMMC'er udformes og gennemføres af konsortier af VUI'er fra Europa og fra andre dele af verden. Indskrevne studerende skal studere i mindst to af de europæiske lande, der er repræsenteret i konsortiet, og vil af dette få tildelt fælles, dobbelte eller flere grader efter med godt resultat at have gennemført deres studier.

Et EMMC skal:

- være mindst ét og højst to akademiske år og skal således omfatte mellem 60 og 120 ECTS-point på masterniveau.
- være fuldt udviklet på ansøgningstidspunktet og klar til at køre i mindst fem på hinanden følgende år fra og med det akademiske år, der følger efter ansøgningsåret (det betyder, at hvis en EMMC-ansøgning forelægges i april år "n-1", så skal første udgave af programmet kunne starte fra august/september år "n").
- omfatte studerende fra Europa og tredjelande og hvert år forbeholde et vist antal studiepladser til Erasmus Mundus-stipendiater. Dette antal vil variere fra år til år og blive meddelt de udvalgte EMMC-konsortier i efteråret i året før det pågældende akademiske år³⁰.
- starte tidligst i august år "n" og slutte senest ved udgangen af oktober år "n+1" (60 ECTS-programmer) eller år "n+2" (120 ECTS-programmer). Ved slutdatoen skal de studerende have fået meddelt deres endelige resultater.
- De af konsortiet udformede procedurer og kriterier for udvælgelse af studerende skal godkendes af forvaltningsorganet forud for lancering af den første specifikke tilkuds aftale. Ansøgningsproceduren, herunder sidste frist for indgivelse af ansøgning, bør udformes på en sådan måde, at de studerende får alle nødvendige oplysninger i god tid i forvejen, så de har tid nok til at forberede og indgive deres ansøgning (dvs. i princippet 4 måneder før ansøgningsfristens udløb).
- indeholde en aftale, om hvor vidt der skal opkræves studieafgifter eller ikke, i overensstemmelse med konsortiemedlemmernes nationale lovgivning. Hvis det vedtages at opkræve studieafgifter, sikrer EMMC-konsortiet, at reglerne for disse afgifter er gennemsigtige og klart forståelige for studerende, der ansøger. Studerende fra henholdsvis Europa og tredjelande kan pålægges to forskellige studieafgifter. For Erasmus Mundus-stipendiater skal studieafgifterne være fuldt ud dækket af det maksimale bidrag til omkostningerne ved deltagelse i EMMC'et, der er indeholdt i stipendiet (se afsnit 4.4 nedenfor). Hvor dette er relevant, skal der indrømmes fritagelse for den del af afgiftsbeløbet, der ligger ud over dette maksimale bidrag
- sikre, at alle fulgyldige partnere er i stand til at fungere som værtsinstitution for EMMC-studerende og mindst tilbyde nedenstående antal ECTS
- være udformet på en sådan måde, at de studerende får mulighed for at tilbringe en mobilitetsperiode i mindst to af de i konsortiet repræsenterede europæiske lande³¹. Hver af disse to obligatoriske mobilitetsperioder skal omfatte studier/forskning eller tilsvarende (f.eks. feltarbejde, laboratorieaktiviteter, praktik eller forskning med henblik på ph.d.-afhandling) i et omfang, som modsvarer mindst 20 ECTS-point for 1-årige EMMC'er og 30 ECTS-point for EMMC'er af længere varighed

³⁰ Som indikation vil antallet af stipendier til studerende sandsynligvis variere mellem 7 og 17 stipendier pr. udgave af EMMC-programmet, afhængigt af dets "anciennitet".

³¹ Studieprogrammet og mobilitetsmulighederne skal udformes på en sådan måde, at studerende fra tredjelande får mulighed for at gennemføre deres samlede EMMC-studier i Europa.

- uden at dette berører valget af undervisningssprog, sikre anvendelse af mindst to europæiske sprog, som tales i den medlemsstat, hvor den studerende opholder sig i forbindelse med et EMMC, og – hvis dette er relevant – tilbyde forberedende sprogkurser og assistance til studerende, specielt gennem kurser afholdt af de pågældende institutioner selv.
- sikre, at der på vegne af konsortiet tildeles fælles, dobbelte eller flere grader til alle beståede studerende³² (der dækker hele uddannelsen). Programmer, der fører til tildeling af fælles grader, fremmes. Graden eller graderne skal anerkendes eller akkrediteres fuldt ud af de europæiske lande, hvor de deltagende institutioner befinder sig. Denne betingelse for støtteberettigelse skal være opfyldt senest ved indskrivning af de første Erasmus Mundus-studerende³³ Hvis dette ikke er tilfældet, kan det medføre annullering af Erasmus Mundus-finansieringen.
- have etableret en forsikringsordning, der garanterer, at studerende på passende måde er dækket i tilfælde af ulykke, tilskadekomst, sygdom osv., mens de deltager i et EMMC³⁴.
- gennemføre de nødvendige foranstaltninger for at hjælpe kategori A-studerende og tredjelandsakademikere med at opnå visum og opholdstilladelse³⁵.
- udvikle en fælles og klar strategi for fremme og synliggørelse af programmet, herunder et særligt EMMC-websted, der udtrykkeligt henviser til Erasmus Mundus-programmet og giver alle nødvendige oplysninger om programmet fra et akademisk, finansielt og administrativt synspunkt.
- være baseret på en EMMC-aftale, der er underskrevet af de relevante styringsorganer for de forskellige VUI-partnere, og som dækker de mest relevante aspekter af programmets gennemførelse, finansiering og overvågning.
- tilbyde studerende de nødvendige faciliteter (f.eks. et internationalt kontor, boliganvisning, rådgivning, hjælp med visum), om nødvendigt også service for stipendiateres familiemedlemmer og for stipendiater med særlige behov.

Selv om der kan gennemføres EMMC'er på ethvert studieområde, fra meget specialiserede emneområder til bredere, flerstrengede studieområder, opfordres ansøgere dog til at konsultere de årlige indkaldelser af forslag for at tjekke, om der for det pågældende udvælgelsesår eventuelt gælder særlige tematiske prioriteter.

EMMC-studerende, der har fået tildelt et Erasmus Mundus-stipendium, skal:

- forpligte sig til at deltage i masterprogrammet i overensstemmelse med de betingelser, konsortiet har fastsat i en såkaldt **aftale med studerende**³⁶. Gør de ikke det, kan det føre til annullering af stipendiet.
- tilbringe deres studieperiode hos mindst to af de fulgyldige partnere beliggende i forskellige europæiske partnerlande. Kategori B-stipendiater, der tilbringer en del af EMMC'et i det land, hvor de opnåede deres seneste universitetsgrad, skal besøge mindst to andre lande under deres studier³⁷. De obligatoriske mobilitetsperioder kan ikke erstattes af virtuel mobilitet og kan ikke finde sted i institutioner uden for konsortiet.

³² Dobbelte eller flere grader defineres som to eller flere nationale eksamensbeviser, der er officielt udstedt af to eller flere institutioner involveret i et integreret studieprogram. En fælles grad defineres som et enkelt eksamensbevis udstedt af mindst to af de institutioner, der tilbyder et integreret studieprogram.

³³ Ansøgere opfordres til at kontakte deres nationale Erasmus Mundus-kontor for at få oplysninger om, hvorvidt deres eksamensgrad anerkendes i den nationale sammenhæng.

³⁴ Oplysninger om minimumskrav til forsikring findes på http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

³⁵ Se Rådets direktiv 2004/114/EF af 13. december 2004.

³⁶ Eksempler på studenteraftaler kan ses på: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/tools/good_practices_en.php. Disse eksempler tjener blot til orientering, og forvaltningsorganet påtager sig intet ansvar for deres indhold.

³⁷ Studerende med fælles, dobbelte eller flere grader kan selv vælge, hvilket land de vil studere i.

- tilbringe det meste af studie-/undervisnings-/forskningsperioden i de europæiske lande, der er repræsenteret i konsortiet. Hvis EMMC-konsortiet omfatter tredjelands partnere (eller fuldgyldige eller associerede partnere), gælder der imidlertid følgende:
 - Kategori A-stipendiater kan tilbringe en studie-/uddannelses-/forsknings-/feltarbejdsperiode på højst et halvt semester (dvs. 3 måneder eller hvad der svarer til 15 ECTS-point) i disse tredjelande, under direkte tilsyn af en af partnerne i konsortiet, og kun hvis dette land er forskelligt fra den studerendes oprindelsesland. Perioder, der ligger ud over dette tidsrum, eller som er tilbragt i den studerendes oprindelsesland, vil ikke kunne dækkes af EMMC-stipendiet.
 - Kategori B-stipendiater kan tilbringe en periode på mindst et halvt semester, eller hvad der svarer til mindst 15 ECTS-point og op til halvdelen af deres masterprogramstudier i disse tredjelande, under direkte tilsyn af en af partnerne i konsortiet. Perioder, der ligger ud over dette tidsrum, vil ikke kunne dækkes af EMMC-stipendiet.

For både kategori A- og B-stipendier skal et halvt semester (15 ECTS-point) svare til et uafbrudt ophold ved den pågældende fuldgyldige/associerede partner i tredjelandet.

EMMC-akademikere, der har fået tildelt et Erasmus Mundus-stipendium, skal:

- forpligte sig til at deltage aktivt i masterprogram-aktiviteterne.
- tilbringe mindst to uger og højst tre måneder i partner-VUI'erne.
- udføre undervisnings-/forsknings-/studenterrådgivningsaktiviteter.
 - ved de europæiske VUI'er (for akademikere fra tredjelande)
 - ved fuldgyldige eller associerede VUI'er i tredjelande (for europæiske akademikere).
- tilføre programmet og de studerende en konkret merværdi (ved at afholde særlige kurser, lede og deltage i seminarer og workshops, overvåge og vejlede studerende i deres forsknings-/projektarbejde, deltage i gennemgang af ph.d.-afhandlinger, forberede nye undervisningsmoduler osv.).
- efter deres aktiviteter som gæste-akademiker, bidrage til fremme og formidling af Erasmus Mundus-programmet i almindelighed og det pågældende EMMC i særdeleshed, i deres VUI og i deres oprindelsesland.

4.3 EMMC – TILDELINGSKRITERIER

Udvælgelsen af EMMC'er vil ske gennem en konkurrencebaseret procedure, der gennemføres af forvaltningsorganet på grundlag af en vurdering af forslagernes kvalitet set fra et akademisk og organisatorisk synspunkt. Vurderingen vil blive baseret på følgende fem tildelingskriterier (for hvert tildelingskriterium indeholder ansøgningsskemaet en række spørgsmål vedrørende nedenstående emner):

Kriterier	Vægt
<i>Akademisk kvalitet</i>	30 %
<i>Programmets grad af integration</i>	25 %
<i>Programforvaltning og foranstaltninger til fremme af synlighed og bæredygtighed</i>	20 %
<i>Faciliteter for studerende og opfølgning</i>	15 %
<i>Kvalitetssikring og evaluering</i>	10 %
I alt	100 %

Akademisk kvalitet (30 % af slutkarakteren)

Under dette tildelingskriterium skal ansøgerne præsentere målsætningerne for deres EMMC-forslag fra et akademisk synspunkt og redegøre for, hvorledes det vil kunne bidrage til at gøre Europas videregående uddannelsessektor mere kompetent, innovativ og konkurrencedygtig.

Programmets grad af integration (25 % af slutkarakteren)

Kriteriet vedrørende programmets grad af integration vil fokusere på spørgsmålet om, hvorledes EMMC'et gennemføres i og på tværs af partnerinstitutionerne, for så vidt angår afholdelsen af kurset selv og de mekanismer, der gælder for udvælgelse af studerende samt for adgang, eksamination og anerkendelse af resultater.

Programforvaltning og foranstaltninger til fremme af synlighed og bæredygtighed (20 % af slutkarakteren)

Dette kriterium vil fokusere på, hvorledes konsortiet har tænkt sig at administrere EMMC'et for at sikre, at dette gennemføres effektivt.

Faciliteter for studerende og opfølgning (15 % af slutkarakteren)

Der vil i forbindelse med dette kriterium blive lagt særlig vægt på den service og de faciliteter, der tilbydes indskrevne studerende, og på, hvorledes de ansøgende konsortier har tænkt sig at sikre, at disse studerende deltager aktivt i EMMC-aktiviteterne.

Kvalitetssikring og evaluering (10 % af slutkarakteren)³⁸

I henhold til dette kriterium skal EMMC-ansøgere beskrive den kvalitetssikrings- og evalueringsstrategi, konsortiet påtænker for at sikre effektiv overvågning af programmet (både fra et indholdsmæssigt og administrativt synspunkt) og løbende forbedring heraf i løbet af de fem gennemførelsesår.

4.4 EMMC – FINANSIELLE BETINGELSER

Finansielt bidrag til EMMC'ets driftsomkostninger

Hvert projekt kan kun afføde ét EU-tilskud til hver modtager (dvs. et konsortium, en studerende eller en akademiker) under hvert fællesprogram i løbet af det pågældende programs varighed.

Det finansielle bidrag til EMMC-konsortiets interne administrationsomkostninger vil være et fast beløb på 30 000 EUR pr. programudgave (dvs. 10 000 EUR pr. deltagende VUI, men begrænset til i alt højst 30 000 EUR).

Desuden vil hvert studenterstipendium omfatte et maksimumsbeløb, der er knyttet til tilskuddet, og som skal bidrage til dækning af de omkostninger, der er forbundet med den studerendes deltagelse i EMMC'et (se Tabellen over individuelle EMMC-stipendier nedenfor).

Modtageren vil ikke blive anmodet om at redegøre for anvendelsen af hverken det faste beløb eller stipendiebidraget til EMMC-omkostningerne.

Individuelle stipendier

Ansvar for den procedure og de kriterier, der gælder for **tildeling af individuelle Erasmus Mundus-stipendier til studerende og akademikere**, påhviler de udvalgte EMMC'er. For at sikre en gennemsigtig og objektiv udvælgelse af de studerende, der vil få tildelt stipendium, skal de udvalgte EMMC'er – som led i deres kontraktlige forpligtelser – give en grundig beskrivelse af den procedure og de kriterier, de anvender ved udvælgelse af studerende, og denne beskrivelse skal foreligge forud for tildelingen af deres første specifikke tilskudsafteale³⁹.

³⁸ Ansøgere opfordres til at konsultere European Quality Register for Higher Education på <http://www.eqar.eu>

³⁹ Jf. http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php

Enkeltpersoner, der ønsker at ansøge om et EMMC-stipendium, må konsultere fortegnelsen over udvalgte masterprogrammer og de detaljerede oplysninger, der findes på webstedet for det eller de masterprogrammer, de har valgt.

Erasmus Mundus-stipendier vil blive tildelt studerende og akademikere for hver af de fem udgaver af EMMC'et. Antallet af stipendier for hver personkategori (studerende af kategori A og B samt akademikere fra tredjelande og, hvor dette er relevant, fra Europa) vil blive fastsat en gang om året og meddelt udvalgte EMMC'er i efteråret i året forud for det pågældende akademiske år. Til orientering kan det oplyses, at antallet formodentlig vil ligge mellem 7 og 17 stipendier til studerende (afhængigt af EMMC'ets "anciennitet"), 36 til 48 stipendier til akademikere fra tredjelande og samme antal for europæiske akademikere (hvis konsortiet omfatter fuldgyldige og/eller associerede tredjelands partnere).

Det bør bemærkes, at mens et kategori A-stipendium bør betragtes som et "fuldt stipendium", der dækker alle den studerendes udgifter under dennes studieperiode i Europa, så er et kategori B-stipendium at betragte som et "**finansielt bidrag**" til de udgifter, som den studerende har under sine EMMC-studier.

Uden at dette må gå ud over den høje akademiske standard skal EMMC-konsortier, for at sikre geografisk spredning af studerende/akademikere, overholde følgende grundlæggende kriterier, når de udvælger de studerende/akademikere, der tildeles et Erasmus Mundus-stipendium:

- Højst to studerende udvalgt med henblik på et EMMC-stipendium må være af samme nationalitet.
- Antallet af stipendier, der tildeles akademikere fra samme VUI, må maksimalt dække tre måneder (dvs. svarende til 6 stipendier à 2 uger).
- Ingen akademiker kan tildeles et stipendium for over 3 måneder (dvs. op til 6 stipendier à 2 uger).

Hvis et konsortium ønsker at afvige fra disse kriterier, skal der på forhånd indhentes tilladelse hertil fra forvaltningsorganet.

Tabel over stipendier

		Kategori A-stipendier	Kategori B-stipendier	Akademiker-stipendier
I	Bidrag til rejse- og bosættelsesudgifter, visumomkostninger og andre personlige udgifter	4 000 EUR for 1-årige EMMC'er; 8 000 EUR for programmer af over ét års varighed	3 000 EUR – kun hvis EMMC'et omfatter en mobilitetsperiode for en fuldgyldig/associeret tredjelandspartner	
II	Maksimalt bidrag til omkostningerne ved deltagelse i EMMC- (inkl. forsikring) ⁴⁰	4 000 EUR/semester	2 000 EUR/semester	
III	Månedlig ydelse ⁴¹	1 000 EUR/måned	500 EUR/måned	
IV	Ydelse til dækning af leveomkostninger (inkl. rejseudgifter)			1 200 EUR/uge i mindst 2 uger og højst 3 måneder pr. akademiker

⁴⁰ "Omkostninger ved deltagelse" skal forstås som enhver obligatorisk administrativ eller operationel omkostning knyttet til den studerendes deltagelse i EMMC-programmet (f.eks. vedrørende bibliotek, laboratorium, rådgivning, social sikring og forsikring). Alle andre omkostninger, der måtte blive pålagt herudover (f.eks. for deltagelse i feltarbejde), uanset om aktiviteterne er obligatoriske eller frivillige, skal meddeles den potentielle studerende på ansøgningsstadiet.

⁴¹ Antallet af disse månedlige ydelser beregnes fra kursusstart til kursusafslutning og omfatter i givet fald sommerferien mellem to akademiske år.

For kategori A-stipendier: Minimumsstipendiebeløbet for studerende er 14 000 EUR for et 10-måneders EMMC (dvs. fra september år "n" til juni år "n+1"), hvis bidraget til omkostningerne ved at deltage i EMMC'et er 0 EUR. Hvis bidraget til omkostningerne ved at deltage i programmet når op på maksimumsgrænsen på 4 000 EUR pr. semester er det maksimale stipendiebeløb for studerende 48 000 EUR for et 2-årigt (/24 måneders) EMMC.

For kategori B-stipendier: Minimumsstipendiebeløbet for studerende er 5 000 EUR for et 10-måneders EMMC uden ophold i et tredjeland, hvis bidraget til omkostningerne ved at deltage i EMMC'et er 0 EUR. Maksimumsstipendiebeløbet for studerende er 23 000 EUR for et 2-årigt EMMC med ophold ved en fuldgyldig/associeret tredjelandspartner, hvis bidraget til omkostningerne ved at deltage i programmet når op på maksimumsgrænsen på 2 000 EUR pr. semester.

For akademikerstipendier: Minimumsstipendiebeløbet til individuelle akademikere er 2 400 EUR for et 2-ugers ophold, og maksimumstipendiet er 14 400 EUR for 3-måneders ophold.

Stipendiebeløbene vil blive udbetalt til EMMC-konsortierne inden for rammerne af de specifikke tilskudsaftaler, der indgås for hver udgave af programmet⁴². Det er konsortiets ansvar at sikre, at stipendiet udbetales til den studerende/akademikeren på følgende måde:

- **Beløb I** (*Bidrag til den studerendes rejse- og bosættelsesudgifter, visumomkostninger og andre personlige udgifter*) skal udbetales:
 - For **kategori A-stipendier**, ved afslutningen af registreringsprocessen, enten på én gang (for EMMC'er, der varer ét akademisk år) eller i to rater (for EMMC'er af længere varighed).
 - For **kategori B-stipendier**, under forberedelsen af mobilitetsperioden i tredjelandet.
- **Beløb II** (*Maksimalt bidrag til omkostningerne ved at deltage i EMMC'et – inkl. forsikring*) kan inkasseres direkte af EMMC-konsortiet på betingelse af, at den studerende har underskrevet en "**aftale med studerende**" med konsortiet, hvori beløbet og de dækkede omkostninger er klart angivet. Selv om EMMC-konsortiet selv kan fastsætte, hvilket beløb de studerende skal betale for at deltage, skal Erasmus Mundus-stipendiat fritages for betaling af den del af deltagerafgiften, der ligger ud over det maksimale stipendiebidrag til disse omkostninger. Hvis de studieudgifter, som konsortiet fastlægger, overstiger dette beløb, skal konsortiet fritage Erasmus Mundus-stipendiat for betaling af den del af deltagerafgiften, der ligger ud over det maksimale stipendiebidrag til disse omkostninger.
- **Beløb III** (Månedlig ydelse) skal indbetales månedligt i sin helhed på den studerendes personlige bankkonto.
- **Beløb IV** (*Ydelse til dækning af leveomkostninger(inklusive rejseudgifter)*): i takt med akademikerens behov.

Stipendiebeløbet vil kunne hæves for at hjælpe med at dække supplerende omkostninger for studerende med særlige behov. De pågældende EMMC-konsortier giver forvaltningsorganet meddelelse herom i forbindelse med deres årlige ansøgninger om studenterstipendier.

EMMC-konsortier bør være opmærksomme på de skatteregler, der gælder for individuelle stipendier i de forskellige deltagerlande, og informere stipendiaterne herom. Ønsker EMMC-konsortier yderligere information, opfordres de til at konsultere det pågældende nationale Erasmus Mundus-kontor (se fortegnelsen i kapitel 8).

Yderligere oplysninger om forvaltningen af stipendiet kan fås i den finansielle og administrative håndbog for EM, der findes på EACEA's websted:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php

⁴² For nyalgte EMMC-programmer indgås den første specifikke tilskudsafale i andet kvartal af det år, der følger efter forvaltningsorganets udvælgelse.

4.5 EMMC – KONTRAKTLIGE BETINGELSER

"Partnerskabsrammeaftale"

Hvis EMMC-forslaget udvælges, indgår forvaltningsorganet en 5-årig *partnerskabsrammeaftale* med den koordinerende institution. Denne partnerskabsrammeaftale indgås for en 5-årig periode, forudsat at aktiviteterne under aktion IA fortsættes efter 2013. Det indebærer, at udvalgte EMMC-konsortier forpligter sig til i den periode at opretholde konsortiesammensætningen og programindholdet i den godkendte form (naturligvis bortset fra ajourføring og nødvendige tilpasninger).

Ved ændringer i konsortiesammensætningen – f.eks. indlemmelse af fuldgyldige tredjelandspartnere i et eksisterende EMMC-konsortium – og større ændringer i programmets indhold/struktur (i modsætning til den løbende ajourføring af de enkelte programdele) skal forvaltningsorganet på forhånd anmodes om tilladelse, og sidstnævnte giver sin formelle godkendelse som led i en ændringsprocedure. Hvis sådanne ændringer godkendes, træder de i kraft fra den følgende udgave af programmet.

"Specifikke tilskudsaftaler"

Inden for partnerskabsrammeaftalen vil der årligt blive indgået specifikke tilskudsaftaler for at dække hver af de fem udgaver af EMMC'et. Den specifikke tilskudsaftale dækker det finansielle bidrag til konsortiets interne administrationsomkostninger (fast beløb på 30 000 EUR) og de individuelle Erasmus Mundus-stipendier, der tildeles studerende og akademikere for hver udgave af masterprogrammet.

Gennemførelsen af masterprogrammet vil løbende blive overvåget via de rapporter om den specifikke tilskudsaftale, som den koordinerende institution forelægger på EMMC-konsortiets vegne. Beslutningen om, hvorvidt specifikke aftaler skal fornys eller ikke, afhænger af, om programmet er gennemført i overensstemmelse med forslaget og reglerne for Erasmus Mundus-programmet, om Erasmus Mundus-stipendiaterne har fulgt programmet, og om høje kvalitetsstandarder er blevet overholdt.

I tilfælde, hvor høje kvalitetsstandarder klart ikke er blevet overholdt, kan forvaltningsorganet afvise at forny tilskuddet og fjerne EMMC'et fra listen over udvalgte programmer, eller endog anmode om tilbagebetaling af allerede udbetalte tilskudsbeløb. Det relevante nationale kontor, og eventuelt stipendiaten involveret i det pågældende EMMC, vil i den forbindelse kunne konsulteres.

"Udbetaling af tilskuddet"

Erasmus Mundus-tilskuddet til dækning dels af bidraget til EMMC'ets driftsomkostninger, dels af stipendierne til studerende og akademikere, vil blive udbetalt til konsortiet som to forfinansieringsrater med det formål at give modtageren en vis startkapital:

- Den første forfinansieringsrate, svarende til 80 % af tilskuddet for 1-årige EMMC'er eller 70 % for længerevarende programmer, vil blive udbetalt, når begge parter har underskrevet den årlige specifikke tilskudsaftale. Denne udbetaling vil finde sted senest 45 dage efter den dato, hvor den sidste af de to parter (dvs. forvaltningsorganet) underskriver aftalen, og alle nødvendige garantier er modtaget.
- Den anden forfinansieringsrate, svarende til den resterende del af tilskuddet, vil blive udbetalt, når forvaltningsorganet har modtaget en formel betalingsanmodning fra tilskudsmodtageren, hvori denne dokumenterer, at mindst 70 % af den første forfinansieringsrate er blevet brugt.

"EMMC-konsortieaftale"

For at sikre, at de deltagende VU'er har et passende institutionelt engagement i EMMC'et, skal de involverede institutioners kompetente myndigheder underskrive en *EMMC-aftale*. Denne aftale skal så præcist som muligt dække alle akademiske, administrative og finansielle aspekter i forbindelse med gennemførelse, forvaltning, overvågning og evaluering af EMMC-aktiviteterne, herunder forvaltning af individuelle stipendier.

For nyvalgte EMMC'er skal en kopi af en sådan aftale forelægges forvaltningsorganet forud for tildeling af den første specifikke tilskudsaf tale.

"Aftale med studerende"

Det er konsortiets ansvar at sikre, at alle studerende deltager aktivt i EMMC-aktiviteterne. For at sikre, at reglerne for deltagelse i EMMC'et er tilstrækkeligt klare, skal konsortier klart definere den studerendes forpligtelser og rettigheder og i relation til den pågældendes EM-masterprogramstudier i en *aftale med studerende*, der underskrives af begge parter ved programmets begyndelse. Denne aftale skal så klart som muligt definere begge parter rettigheder og forpligtelser og dække emner som f.eks.:

- De deltageromkostninger, der skal betales af den studerende, og hvad disse dækker og (hvis dette er relevant) ikke dækker.
- De vigtigste milepæle i tidsplanen for masterprogrammet og desuden eksamensperioderne.
- Hvilken form for eksaminer/tests og karakterskala der anvendes til vurdering af den studerendes præstationer.
- Den studerendes forpligtelser, når det drejer sig om hans/hendes deltagelse i programmet/aktiviteterne og om akademiske præstationer, samt konsekvenserne af ikke at overholde disse forpligtelser.

En Erasmus Mundus-stipendiat, der vælger at trække sin ansøgning tilbage før eller under sin studieperiode, eller som udelukkes fra masterprogrammet, fordi vedkommende ikke opfylder sine forpligtelser eller ikke opfylder dem i tilstrækkelig grad, skal efter passende varsling fra konsortiet fratages sit stipendium. Kopi af aftalen skal forelægges forvaltningsorganet forud for tildeling af den første specifikke tilskudsaf tale.

Modeller for *partnerskabsrammeaftalen* og *specifikke tilskudsaf taler* samt bilagene hertil findes på modtagernes side på [Erasmus Mundus'](http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php) websted (se http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php).

Siden vedrørende god praksis på webstedet indeholder også eksempler på EMMC-aftaler og aftaler med studerende samt mindstekravene til disse dokumenter:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/tools/good_practices_en.php

4.6 EMMC – UDVÆLGELSESPROCEDURE OG VEJLEDENDE TIDSPLAN

Ud over den dokumentation, der er angivet i afsnit 3.3 ovenfor, skal alle EMJD-ansøgninger forelagt forvaltningsorganet i kopi sendes til alle nationale Erasmus Mundus-kontorer i de europæiske lande, der repræsenteres af de fuldgyldige partnere i det foreslåede konsortium (se fortegnelsen i kapitel 8).

EMMC-konsortier, der allerede har gennemgået et femårs finansieringsforløb, og som ønsker at ansøge om en ny Erasmus Mundus-finansieringsperiode på fem år, skal forelægge deres nye EMMC-forslag inden fristens udløb forud for femte udgave af deres masterprogram.

Vejledende tidsplan

Ansøgere bedes bemærke, at følgende tidsplan kun anføres til orientering og vil kunne ændres som led i den årlige indkaldelse af forslag:

- 1) **November/december "år n-2"**: offentliggørelse af den årlige indkaldelse af forslag (der indeholder information om de skemaer, der skal anvendes, og al anden relevant information gældende for det pågældende udvælgelsesår).
- 2) **30. april⁴³ "år n-1"**: sidste frist for forelæggelse af forslag.

⁴³ Hvis den 30. april falder på en helligdag eller i weekenden, er ansøgningsfristen den sidste arbejdsdag i april.

- 3) *Fra maj til juli "år n-1"*: vurdering og udvælgelse af forslag.
- 4) *September "år n-1"*: der gives meddelelse om resultaterne af udvælgelsen, og partnerskabsrammeaftaler sendes til de udvalgte EMMC-konsortier.
- 5) *September "år n-1" til februar "år n"*: informations- og fremstøds-kampagne gennemført af EMMC-konsortier, der modtager ansøgninger om stipendier fra studerende fra både kategori A og B).
- 6) *November "år n-1"*: antallet af disponible stipendier til studerende og akademikere for hver kategori meddeles til alle EMMC-konsortier (nye såvel som dem, der blev udvalgt de foregående år og stadig befinder sig i deres femårs-cyklus).
- 7) *Slutningen af februar "år n"*: EMMC-konsortier forelægger deres lister over ansøgere til kategori A- og B-stipendier til studerende for forvaltningsorganet, der validerer listerne og udarbejder de officielle dokumenter, der skal lette visum-proceduren. EMMC-konsortier forelægger ikke lister over udvalgte akademikere, der ansøger om et EM-stipendium, for forvaltningsorganet. Denne udvælgelse tilrettelægges i overensstemmelse med EM-kravene på konsortiernes fulde ansvar. Konsortierne skal sikre rettidig ajourføring af EM-databasen.
- 8) *Maj "år n"*: specifikke tilskuds-aftaler udarbejdes og underskrives af begge parter. Forvaltningsorganet udbetaler den første forfinansierings-rate til modtageren.
- 9) *Fra støtteberettigelses-periodens start (dvs. august "år n")*: EMMC'erne påbegynder deres aktiviteter.

4.7 BETINGELSER FOR BRUG AF ERASMUS MUNDUS-VAREMÆRKET

Som nævnt i afsnit 3.5 under "Offentlig omtale" er henvisning til Erasmus Mundus-programmet og andre beslægtede betegnelser – såsom "Erasmus Mundus-masterprogram (EMMC)", "Erasmus Mundus fælles ph.d.-program (EMJD)", "Erasmus Mundus-partnerskab" eller "Erasmus Mundus-projekt" – med henblik på fremme og formidling af aktiviteter og resultater, begrænset til udelukkende at gælde de forslag, der udvælges.

Den eneste undtagelse fra denne regel er de EMMC'er, der er finansieret uafbrudt i 5 år/programudgaver, og hvor finansieringen ikke er blevet fornyet af årsager, der ikke har med kvaliteten at gøre (men f.eks. af budgetmæssige årsager).

Betingelserne for, at disse programmer fortsat kan gøre brug af Erasmus Mundus-varemærket, er som følger:

1. De berørte EMMC'er skal have været finansieret af Erasmus Mundus-programmet i minimum fem på hinanden følgende år/EMMC-udgaver.
2. De skal have indsendt en ansøgning inden for rammerne af den årlige indkaldelse af forslag under aktion 1, der ved afslutningen af evaluerings- og udvælgelsesprocessen skal have opnået en score på mindst 75 % af maksimumsscoren.
3. De skal formelt forpligte sig til at respektere kravene under Erasmus Mundus aktion 1 A som beskrevet i afsnit 4.2.2 i denne vejledning og at opretholde den høje gennemførelses-kvalitet, som de har udvist i løbet af de år, hvor de har modtaget finansiering.
4. De skal godtgøre, at de relevante nationale akkrediteringsorganer anerkender de grader (fælles, dobbelt eller flere), der skal gives til beståede studerende ved afslutningen af den masterprogram-udgave, der er berørt af Erasmus Mundus-varemærket.

Hvis disse betingelser ikke er opfyldt, vil forvaltningsorganet automatisk trække programmets tilladelse til at henvise til Erasmus Mundus-programmet i sine informations- eller markedsførings-aktiviteter tilbage.

Endelig skal det bemærkes, at tildeling af et Erasmus Mundus-varemærke **kun gælder for én programudgave (optag af studerende)** og **kun kan forlænges én gang**, under forudsætning af at der indsendes en aktion 1-ansøgning i forbindelse med den næste forslagsindkaldelse til Erasmus Mundus' aktion 1, og at de fire ovennævnte betingelser for brug af Erasmus Mundus-varemærket fortsat overholdes. Hvis EMMC'et efter to uafbrudte programudgaver under Erasmus Mundus-varemærket ikke er blandt de fælles programmer, der foreslås finansieret, skal alle henvisninger til Erasmus Mundus slettes fra konsortiets informations- og markedsføringsmaterialer.

5 AKTION 1 B: ERASMUS MUNDUS FÆLLES PH.D.-PROGRAMMER (EMJD)

5.1 INDLEDNING

I mange europæiske lande og i andre dele af verden er ph.d.-uddannelsen for øjeblikket inde i en intensiv udrednings- og reformperiode, hvor ændringernes art og hastighed varierer fra land til land og afhænger af typen af VUI og det pågældende studieområde.

Der er ganske vist ikke i Europa enighed om en bestemt ph.d.-uddannelsesmodel eller nogen form for "fælles europæisk ph.d.-grad", men der kan dog konstateres nogle klare udviklingstendenser. Disse går på den ene side i retning af at afklare, og til en vis grad formalisere, udformningen af ph.d.-uddannelsen (spørgsmål om f.eks. målsætninger, adgang, ph.d.-studerendes status, varighed, anerkendelse, forbindelser med forskning og/eller den økonomiske sektor), på den anden side i retning af at sammenlægge ressourcer og slå bro over kløfterne mellem studieområderne, den akademiske verden og det omgivende samfund (ved f.eks. at skabe ph.d.-skoler eller "co-tutelle"-arrangementer, fælles foretagender og samarbejde mellem VUI'er, forskningsorganisationer og virksomheder).

I denne henseende synes EMJD-modellen, med dens høje grad af integration kombineret med dens brede vifte af metoder, at være et ideelt grundlag, hvorpå deltagende VUI'er vil kunne eksperimentere med og opbygge nye modeller for fremtidens fælles europæiske ph.d.-uddannelser.

Europa-Kommissionen har allerede lang tids erfaring med tildeling af finansiel støtte til unge forskere, herunder ph.d.-studerende, gennem Marie Curie-stipendieordningen og ikke mindst gennem de såkaldte "Initial Training Networks", og EMJD-programmerne skal således ses som et supplement til de eksisterende finansieringsordninger, idet EMJD'erne i højere grad fokuserer på selve ph.d.-programmerne og deres institutionelle dimension og bidrager til udformningen af ph.d.-studier inden for de europæiske videregående uddannelser.

Det primære formål med EMJD-programmerne er derfor at udvikle struktureret og integreret samarbejde inden for de videregående uddannelser med henblik på at udforme og implementere fælles ph.d.-programmer, der fører til tildeling af gensidigt anerkendte fælles, dobbelte eller flere ph.d.-grader.

Derfor må institutionerne, foruden forskningsaktiviteterne selv og de involverede personer, betragtes som hovedmål for programmet. De forventes at bidrage til at fremme innovative modeller for modernisering af ph.d.-studier, idet de skal fokusere på institutionelt samarbejde og udvikling af fælles styringsmodeller (dvs. rekruttering, overvågning, vurdering, tildeling af grader og politik med hensyn til studieafgifter).

I den forbindelse bør EMJD-programmer:

- ✓ bidrage til opnåelsen af større viden, også set i en erhvervmæssig sammenhæng, gennem original og uafhængig forskning
- ✓ tage nye udfordringer op, det være sig videnskabelige eller socioøkonomiske
- ✓ bidrage til en styrkelse af forbindelserne mellem universiteter/forskningsorganisationer og andre sektorer (herunder industri, handel og servicesektor) for derved at fremme overførsel og udnyttelse af viden og støtte innovationsprocessen
- ✓ blive en referenceramme på europæisk plan og dermed bidrage til en generel forbedring af kvaliteten af uddannelse og forskning på ph.d.-niveau i Europa.

Set fra de ph.d.-studerendes synspunkt bør EMJD-programmer udtrykkeligt tage fat på spørgsmålet om beskæftigelsesegnethed og derfor:

- ✓ ud over den akademiske verden, give passende karriereudviklingsmuligheder og dermed åbne adgang til et bredere arbejdsmarked
- ✓ give studerende fra udviklingslande passende incitament til at vende tilbage til hjemlandet, så deres erfaringer kan komme deres eget land til gode.

Hvad det praktiske angår, gennemføres EMJD-programmer på tilsvarende måde som EMMC'er. Udvalgte EMJD-konsortier tilbydes finansiel støtte til gennemførelse og administration af deres ph.d.-programmer for fem på hinanden følgende år. Hvert år tilbydes der stipendier til et vist antal ph.d.-studerende fra Europa og tredjelande, udvalgt af konsortiet.

De følgende afsnit indeholder alle nødvendige oplysninger for VUI'er i Europa og tredjelande, der ønsker at udforme og gennemføre et EMJD-program. De beskriver også minimumsbetingelserne for at være berettiget til stipendium via tilskuddet og de finansielle bestemmelser, der gælder for stipendiaterne. Eftersom ansvaret for udvælgelse, rekruttering og tilsyn med disse stipendiatere påhviler det enkelte EMJD-konsortium, opfordres ansøgende konsortier til at være særlig opmærksomme på disse betingelser for at opnå stipendier.

Yderligere oplysninger om forskning i Europa (rettigheder og forpligtelser, nationale bestemmelser osv.) findes på EURAXESS-portalen, http://ec.europa.eu/euraxess/index_en.cfm.

5.2 EMJD – KRITERIER FOR STØTTEBERETTIGELSE

Ansøgningsfristen og alle andre formelle kriterier for støtteberettigelse, der er anført i den relevante årlige indkaldelse af forslag og bilagene hertil (især ansøgningsskemaet), skal overholdes.

5.2.1 STØTTEBERETTIGEDE DELTAGERE OG KONSORTIESAMMENSÆTNING

EMJD – KONSORTIESAMMENSÆTNING

- Konsortiet, der står for gennemførelsen af EMJD-programmet, består af den ansøgende organisation og dens partnere. Når det drejer sig om kontraktlige forhold og finansiel forvaltning, betragtes "associerede partnere" ikke som en del af konsortiet.
- Det **minimale støtteberettigede konsortium** består af tre fulgyldige VUI'er med kompetence til at tildele ph.d.-grader, beliggende i forskellige europæiske lande⁴⁴, hvoraf mindst ét skal være en EU-medlemsstat.

EMMC – ANSØGENDE/KOORDINERENDE INSTITUTION

- Ansøgeren skal enten være
 - en VUI beliggende i et **europæisk land**⁴⁵ og med kompetence til at tildele ph.d.-grader og anerkendt som sådan af de kompetente myndigheder i det pågældende land⁴⁶.
 - en ph.d.-skole eller en forskningsorganisation beliggende i et europæisk land og med kompetence til at tildele ph.d.-grader og anerkendt som sådan af de kompetente myndigheder i det pågældende land.

⁴⁴ Se definition på "europæisk land" i kapitel 2, "Definitioner og ordliste".

⁴⁵ For at et projekt forelagt af et land, der ikke er medlem af EU, kan være støtteberettiget i forbindelse med aktion 1, skal en aftale (eller et aftalememorandum eller en afgørelse truffet af Det Blandede EØS-Udvalg), der fastslår det pågældende lands deltagelse i Erasmus Mundus-programmet, være i kraft på den dato, hvor afgørelsen om udvælgelse af projekter træffes (senest i oktober i året forud for første udgave af det pågældende EMJD-program). Hvis dette ikke er tilfældet, vil organisationer fra det pågældende land blive betragtet som tredjelandsorganisationer, der er berettigede til at deltage i projekter, men ikke til at foreslå eller koordinere dem.

⁴⁶ I forbindelse med Erasmus Mundus-programmet og for de pågældende ansøgerlande betragtes en VUI som anerkendt, hvis den har fået tildelt et Erasmus Universitets-charter under Programmet for Livslang Læring. Hvis en ansøger ikke har fået tildelt et Erasmus Universitets-charter, vil forvaltningsorganet hos det nationale Erasmus Mundus-kontor få oplyst, om den pågældende institution svarer til definitionen af en VUI som anført i artikel 2 i afgørelsen om programmet.

Bemærk venligst, at (afdelinger af) tredjelandes VUI'er beliggende i støtteberettigede ansøgerlande og afdelinger af europæiske VUI'er beliggende i andre lande ikke betragtes som støtteberettigede ansøgere.

FULDGYLDIGE EMJD-PARTNERE

- Enhver organisation, især VUI'er, ph.d.-skoler og forskningsorganisationer, der yder et direkte og væsentligt bidrag til gennemførelsen af EMJD-programmet ved at rekruttere, beskæftige eller agere som vært for støtteberettigede studerende og ved at stille undervisnings-/uddannelsesmoduler eller forskningsmuligheder til rådighed, kan betragtes som fuldgyldig partner. Fuldgyldige partnere forventes at spille en væsentlig rolle i EMJD-konsortiets styrende organ(er).

ASSOCIEREDE EMJD-PARTNERE

- Enhver anden organisation, der er involveret i gennemførelse eller overvågning af EMJD-programmet, kan betragtes som "associeret partner" i konsortiet. Dette gælder specielt for socioøkonomiske partnere (dvs. private virksomheder, navnlig SMV, offentlige myndigheder eller organisationer, non-profit eller velgørende organisationer, internationale eller europæiske interesseorganisationer osv.), der kan foreslå, støtte og ledsage – på mellemlang og lang sigt – specifikke forskningsprojekter, bidrage til overførsel af viden og resultater samt innovation og medvirke ved markedsføring, gennemførelse, evaluering og bæredygtig udvikling af EMJD-programmet.

PH.D.-STUDERENDE, DER ER BERETTIGEDE TIL ET EMJD-STIPENDIUM

- Ph.d.-studerende kan få tildelt to forskellige typer af EMJD-stipendier:
 - **Kategori A-stipendier** kan tildeles ph.d.-studerende, udvalgt af EMJD-konsortiet, som kommer fra et land, der ikke ligger i Europa⁴⁷, og som ikke er bosiddende i og ikke har udført deres hovedaktivitet (studier, arbejde osv.) i disse lande i mere end sammenlagt 12 måneder over de sidste fem år⁴⁸. Den eneste undtagelse fra denne regel gælder ph.d.-studerende fra tredjelande, der tidligere har modtaget et Erasmus Mundus-masterstipendium med henblik på at følge et EMMC.
 - **Kategori B-stipendier** kan tildeles enhver europæisk ph.d.-studerende, udvalgt af et EMJD-konsortium, samt alle ph.d.-studerende, udvalgt af et EMJD-konsortium, som ikke opfylder de ovenfor anførte kategori A-kriterier.

Stipendieansøgere, der opfylder kriterierne for støtteberettigelse til både kategori A og B – f.eks. studerende med dobbelt nationalitet – vælger selv kategori. De har derfor kun ret til at ansøge om en af de to kategorier af stipendier ad gangen.

- Stipendieansøgere skal allerede have erhvervet en første uddannelse på masterniveau eller dokumentere, at de har et tilsvarende vidensniveau anerkendt i overensstemmelse med national lovgivning og praksis⁴⁹.
- Individuelle EMJD-stipendier tildeles udelukkende med henblik på fuldtidsdeltagelse i et af ph.d.-programmerne.
- Personer, der allerede har nydt godt af et EMJD-stipendium, er ikke berettiget til endnu et stipendium.
- Ph.d.-studerende, der modtager et EMJD-stipendium, kan ikke modtage andre EU-tilskud, mens de udfører deres Erasmus Mundus-ph.d.-aktiviteter.

⁴⁷ Se definition på "europæisk land" i kapitel 2, "Definitioner og ordliste".

⁴⁸ Den femårige referenceperiode for denne tolv månedersregel beregnes bagud fra fristen for EM-konsortiets indgivelse af kategori A-ansøgninger til forvaltningsorganet.

⁴⁹ Ansøgere, som først får deres masteruddannelse ved udgangen af det akademiske år, der går forud for det år, som stipendieansøgningen vedrører, kan godt ansøge om et ph.d.-stipendium og udvælges af det pågældende konsortium, forudsat at de erhverver den nødvendige uddannelse før begyndelsen af det pågældende fælles ph.d.-program.

- Kun ansøgere, der har indgivet ansøgning til og er blevet accepteret af et EMJD-konsortium, i overensstemmelse med dettes særlige ansøgnings- og udvælgelseskriterier for ph.d.-studerende, er berettigede til et stipendium.
- Studerende/ph.d.-studerende kan ansøge et hvilket som helst Erasmus Mundus-stipendium under aktion 1 (EMMC eller EMJD) om et Erasmus Mundus-stipendium, men antallet af ansøgninger er begrænset til højst tre forskellige fællesprogrammer.

5.2.2 STØTTEBERETTIGEDE AKTIVITETER

EMJD-programmer udformes og gennemføres af konsortier af VUI'er og socioøkonomiske partnere fra Europa og enhver anden verdensdel. Indskrevne ph.d.-studerende modtager uddannelse af høj kvalitet og udfører deres forskningsaktiviteter i mindst to af de europæiske lande, der er repræsenteret i konsortiet. Efter at have fuldført programmet får de, på vegne af konsortiet, tildelt fælles, dobbelte eller flere ph.d.-grader.

Et EMJD-program skal:

- være udformet som et uddannelses- og forskningsprogram, som de studerende gennemfører på højst 4 år. Selvom ansøgeren skal afslutte sine doktorale aktiviteter inden for højst fire år, dækker EMJD-stipendiet højst tre år
- for firårige EMJD'er sikres det, at stipendiaten ydes støtte i deres fjerde år på betingelser, der svarer til de betingelser, som gælder i de tre år, der er dækket af et EM-stipendium
- være fuldt udviklet på ansøgningstidspunktet og klar til at løbe i mindst fem på hinanden følgende udgaver regnet fra det akademiske år, der følger efter ansøgningsåret (det betyder, at hvis en EMJD-ansøgning forelægges i april år "n-1", så skal første udgave af fællesprogrammet kunne starte fra august/september år "n")
- omfatte ph.d.-studerende fra Europa og tredjelande og hvert år forbeholde et vist antal studiepladser til Erasmus Mundus-stipendiaten. Dette antal vil variere fra år til år og blive meddelt de udvalgte EMJD-konsortier i efteråret i året før den følgende udgave af fællesprogrammet⁵⁰
- hvert år sikre, at alle rekrutterede studerende påbegynder deres ph.d.-aktiviteter mellem august i "år n" og marts i "år n+1", og afslutter disse aktiviteter (herunder også forsvar af deres afhandling) senest i oktober i "år n+4".
- have en fælles styringsstruktur med fælles adgangs-, udvælgelses-, tilsyns-, overvågnings- og vurderingsprocedurer.
- indeholde en aftale, om hvor vidt der skal opkræves studieafgifter eller ej, i overensstemmelse med konsortiemedlemmernes nationale lovgivning. Hvis det aftales at opkræve studieafgifter, skal EMJD-konsortierne sikre, at reglerne herfor er gennemsigtige og klart forståelige for de ph.d.-studerende. For EMJD-stipendiaten skal disse studieafgifter fuldt ud være dækket af det faste bidrag, som konsortiet får tildelt til dækning af omkostningerne ved den ph.d.-studerendes deltagelse (se afsnit 4.4 nedenfor). Hvor dette er relevant, skal der indrømmes fritagelse for den del af afgiftsbeløbet, der ligger ud over dette faste bidrag.
- omfatte uddannelses-/forskningsperioder i mindst to af de europæiske lande, der er repræsenteret i konsortiet. Hver af disse mobilitetsperioder skal være et obligatorisk led i gennemførelsen af programmet og vare mindst seks måneder (kumulativ eller sammenhængende).
- sikre, at de ph.d.-studerende gennemfører mindst to tredjedele af deres ph.d.-program i Europa i den periode, som dækkes af stipendiet.

⁵⁰ Som en indikation vil antallet af stipendier sandsynligvis variere mellem 6 og 10 pr. udgave af fællesprogrammet.

- sikre, at der på konsortiets vegne tildeles fælles, dobbelte eller flere grader til alle beståede kandidater⁵¹. Programmer, der fører til tildeling af fælles grader, fremmes. De nævnte grader skal anerkendes eller akkrediteres fuldt ud af de europæiske lande, hvor de deltagende institutioner befinder sig.
- tilbyde "ansættelseskontrakter"⁵² til deres EM-stipendiater⁵³ bortset fra i behørigt dokumenterede tilfælde eller tilfælde, hvor national lovgivning udelukker denne mulighed. Hvis en sådan kontrakt ikke kan tildeles (dette skal behørigt begrundes i ansøgningskemaet), kan EMJD-konsortiet anvende en anden fremgangsmåde, der er i overensstemmelse med national lov og giver den nødvendige sociale sikring af stipendiaterne.
- sikre, at alle de betingelser for støtteberettigelse, der gælder for Erasmus Mundus-stipendiater indskrevet på ph.d.-programmet, er fuldt ud opfyldt i overensstemmelse med de kriterier, der er anført under afsnit 5.2.1 ovenfor.
- fremlægge en skriftlig bekræftelse på, at man har fået a) positive udtalelser fra de relevante etiske udvalg og eventuelle lovbestemte godkendelser fra de kompetente nationale eller lokale myndigheder i det land, hvor forskningen skal udføres, inden påbegyndelse af godkendt forskning, som forudsætter sådanne udtalelser eller godkendelser. En kopi af den officielle godkendelse fra de relevante nationale eller lokale etiske udvalg skal ligeledes fremlægges for forvaltningsorganet på anmodning⁵⁴.
- være baseret på en EMJD-aftale, der er underskrevet af de fuldgyldige VUI-partners kompetente myndigheder, og som dækker de mest relevante aspekter ved gennemførelsen og overvågningen af programmet.
- uden at dette berører valget af undervisningssprog, sikre anvendelse af mindst to europæiske sprog, som tales i den medlemsstat, hvor de VUI'er, som deltager i det pågældende EMJD-program, er beliggende, og – hvis dette er relevant – tilbyde forberedende sprogkurser og assistance til studerende, specielt gennem kurser afholdt af de pågældende institutioner selv.

Skønt alle områder af forskning og teknologisk udvikling er berettigede til støtte, bør den nærmere afgrænsning af disse områder klart angives i forslaget for at sikre, at der anvendes innovative fremgangsmåder, og at der er fuld overensstemmelse med Erasmus Mundus-programmets målsætninger og prioriteter.

De foreslåede EMJD-programmer bør dække identificerede og anerkendte kompetenceområder, hvor der er behov for nye paradigmer og nye fremgangsmåder. For at sikre inspiration og indflydelse nedefra vil ansøgerne frit kunne definere sådanne områder. I tilfælde, hvor dette er relevant, kan der i de årlige indkaldelser af forslag fastsættes specifikke tematiske prioriteter.

Ph.d.-studerende, der modtager et Erasmus Mundus-stipendium, skal:

- forpligte sig til at deltage i ph.d.-programmet i overensstemmelse med de bestemmelser, som konsortiet har fastlagt i aftalen med ph.d.-studerende (den såkaldte *Doctoral candidate agreement*) (se afsnit 5.5 nedenfor). Gør de ikke det, kan det føre til annullering af stipendiet.

⁵¹ Dobbelte eller flere grader defineres som to eller flere nationale afgangsbrevs/grader, der er officielt udstedt af to eller flere institutioner, som deltager i et integreret studieprogram. En fælles grad defineres som et enkelt afgangsbrevs/grad, der er udstedt af mindst to af de institutioner, der tilbyder et integreret studieprogram

⁵² Se definition i kapitel 2.

⁵³ Skønt kravet om ansættelseskontrakter specifikt gælder for Erasmus Mundus-stipendiater, anbefales det at anvende denne ansættelsestilgang på alle ph.d.-kandidater, der er ansat i en EMJD.

⁵⁴ Kontrollen af de etiske aspekter udføres i forbindelse med udvælgelsen af kandidater. Oplysninger om relevante etiske aspekter findes på ansøgningskemaet, der er sendt direkte til konsortiet med henblik på udvælgelse af ph.d.-studerende. Yderligere oplysninger om etiske aspekter generelt findes også i indkaldelse af forslag FP7-PEOPLE-2010-ITN findes på følgende link: http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.PeopleDetailsCallPage&call_id=247 og også følgende link: http://cordis.europa.eu/fp7/ethics_en.html.

- gennemføre deres uddannelses-/forskningsperioder i mindst to europæiske lande repræsenteret i konsortiet. For kategori B-stipendiater skal to af landene besøgt under EMJD-aktiviteterne være forskellige fra det land, hvor den ph.d.-studerende har opnået sin seneste universitetsgrad⁵⁵.
- tilbringe det meste af ph.d.-studieperioden i de europæiske lande, der er repræsenteret i konsortiet, eller blandt de associerede partnere. Hvis EMJD-konsortiet omfatter fuldgyldige og/eller associerede tredjelandspartnere, gælder der imidlertid følgende:
 - Kategori A-stipendiater kan tilbringe en uddannelses-/forsknings-/feltarbejdsperiode på højest et semester (eller seks måneder, kumulativ eller sammenhængende) i disse lande, dog kun hvis landet er forskelligt fra den studerendes oprindelsesland. Perioder derudover kan ikke dækkes af EMJD-stipendiet.
 - Kategori B-stipendiater kan gennemføre op til ét år (kumulativt eller i sammenhæng) af deres ph.d.-aktiviteter i disse lande. Perioder derudover kan ikke dækkes af EMJD-stipendiet.

5.3 EMJD – TILDELINGSKRITERIER

Udvælgelsen af EMJD'er vil ske gennem en konkurrencebaseret procedure, der gennemføres af forvaltningsorganet på grundlag af en vurdering af forslagernes kvalitet set fra et akademisk, forskningsmæssigt og organisatorisk synspunkt. Vurderingen vil blive baseret på **følgende fem tildelingskriterier** (for hvert tildelingskriterium indeholder ansøgningsskemaet en række specifikke spørgsmål vedrørende nedenstående emner):

Kriterier	Vægt
Akademisk og forskningsmæssig kvalitet	25 %
Partnerskabets erfaring og sammensætning	25 %
Europæisk integration og programmets funktion	20 %
Bestemmelser for ph.d.-studerende, der tildeles et EMJD-stipendium	15 %
Forvaltning, bæredygtighed og kvalitetssikring af programmet	15 %
I alt	100 %

Akademisk og forskningsmæssig kvalitet (25 % af slutkarakteren)

I henhold til dette tildelingskriterium skal ansøgerne præsentere målsætningerne for deres EMJD-forslag ud fra et akademisk og forskningsmæssigt synspunkt og demonstrere, hvorledes det vil kunne bidrage til at gøre Europas sektorer for videregående uddannelse og forskning mere kompetente, innovative og konkurrencedygtige.

Partnerskabets erfaring og sammensætning (25 % af slutkarakteren)

Dette tildelingskriterium vil blive anvendt til at vurdere partnerskabets egnethed set i forhold til programmets målsætninger, specielt konsortiepartnernes videnskabelige kompetence og deres formåen, når det drejer sig om uddannelse, forskning og innovation.

Europæisk integration og programmets funktion (20 % af slutkarakteren)

Dette kriterium vil fokusere på spørgsmålet om, hvorledes EMJD-programmet vil blive gennemført i og imellem partnerinstitutionerne, for så vidt angår afholdelsen af selve ph.d.-programmet.

⁵⁵ Studerende med fælles, dobbelte eller flere grader kan selv vælge, hvilket land de vil studere i.

Bestemmelser om EMJD-studerende og stipendiater (15 % af slutkarakteren)

Der vil bl.a. blive set på følgende aspekter:

- den overordnede markedsføringsstrategi
- de arrangementer, der er truffet med henblik på forvaltningen af stipendierne, rekrutteringsbetingelserne og støtten til kandidater, for så vidt angår sproglige aspekter, karrieremuligheder og tjenester.

Forvaltning af programmet, bæredygtighed og kvalitetssikring (15 % af slutkarakteren)⁵⁶

Dette kriterium undersøger de overordnede organisatoriske arrangementer og samarbejdsmekanismer inden for konsortiet og den forventede evaluering og bæredygtighed samt tilstedeværelsen af supplerende finansiering.

5.4 EMJD – FINANSIELLE BETINGELSER

Finansielt bidrag til EMJD-programmets driftsomkostninger

Der kan under hvert projekt kun ydes ét EU-tilskud til hver slutmodtager (dvs. et konsortium, en studerende eller en akademiker) under samme fællesprogram i løbet af det pågældende programs varighed.

Det finansielle bidrag til EMJD-programmets interne administrationsomkostninger vil være et fast beløb på 50 000 EUR pr. udgave af fællesprogrammet (dvs. 15 000 EUR pr. deltagende institution, men begrænset til i alt højst 45 000 EUR, hvortil kommer et yderligere beløb på 5 000 EUR til den koordinerende organisation).

Desuden vil hvert stipendium omfatte et fast beløb, der er knyttet til tilskuddet og skal bidrage til dækning af de omkostninger, der er forbundet med den ph.d.-studerendes deltagelse i EMJD-programmet (se tabellen over *individuelle EMJD-stipendier* nedenfor).

Modtageren vil ikke blive anmodet om at redegøre for anvendelsen af hverken det faste beløb eller stipendiebidraget til EMJD-omkostningerne.

Individuelle ph.d.-stipendier:

Ansvar for den procedure og de kriterier, der gælder for **tildeling af individuelle stipendier til ph.d.-studerende**, påhviler de udvalgte EMJD-konsortier. For at sikre en gennemsigtig og objektiv udvælgelse af ph.d.-studerende, der tildeles stipendium, skal udvalgte EMJD'er – som led i deres kontraktlige forpligtelser – forud for tildelingen af deres første specifikke tilkudsftale forelægge forvaltningsorganet en grundig beskrivelse af den procedure og de kriterier, de anvender ved udvælgelse af ph.d.-studerende⁵⁷.

Enkelt personer, der ønsker at ansøge om et EMJD-stipendium, skal konsultere fortegnelsen over udvalgte programmer og de detaljerede oplysninger, der findes på de tilsvarende websteder.

For hver af de fem udgaver af EMJD-programmerne vil der blive tildelt et begrænset antal kategori A- og B-stipendier til ph.d.-studerende, der deltager i et fællesprogram. Antallet af stipendier af hver kategori vil blive fastsat årligt og meddelt udvalgte EMJD'er i efteråret i året forud for begyndelsesdatoen for den pågældende EMJD-udgave. Til indikation vil antallet formodentlig komme til at ligge mellem 6 og 10 stipendier for begge kategorier.

I henhold til de principper, der er defineret i *Det Europæiske Charter for Forskere og Adfærdskodeksen for Ansættelse af Forskere*, skal EMJD-konsortier som hovedregel ansætte deres Erasmus Mundus-stipendiater under "ansættelseskontrakter" undtagen i behørigt dokumenterede tilfælde (hvor den nationale lovgivning

⁵⁶ Ansøgere opfordres til at konsultere European Quality Register for Higher Education på <http://www.eqar.eu>

⁵⁷ Jf. http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php

(hvor national lovgivning udelukker denne mulighed). Hvis en sådan kontrakt ikke kan tildeles (dette skal behørigt begrundes i ansøgningen), kan EMJD-konsortiet anvende en anden fremgangsmåde, der er i overensstemmelse med national lov og giver den nødvendige sociale sikring af stipendiaterne.

Uden at dette må belaste den høje akademiske standard, gælder der – for at sikre geografisk spredning af de ph.d.-studerende – den regel, at højst to ph.d.-studerende af samme nationalitet kan få tildelt et EMJD-stipendium i forbindelse med det samme ph.d.-program. Hvis et konsortium ønsker at afvige fra denne regel, skal der på forhånd indhentes tilladelse hertil fra forvaltningsorganet.

Tabel over individuelle stipendier

		Kategori A-stipendium (beløb for et 3-årigt ph.d.-stipendium)	Kategori B-stipendium (beløb for et 3-årigt ph.d.-stipendium)
I	Fast bidrag til rejse- og bosættelsesudgifter, visumomkostninger og andre personlige udgifter	7 500 EUR	3 000 EUR – hvis der indgår ophold hos fuldgyldige/associerede tredjelandspartnere
II	Fast bidrag til omkostningerne ved den ph.d.-studerendes deltagelse ⁵⁸	300 EUR pr. måned (10 800 EUR for 36 måneder) for ikke-laboratoriebaserede EMJD'er eller 600 EUR pr. måned (21 600 EUR for 36 måneder) for laboratoriebaserede EMJD'er	
III	Fast ydelse til dækning af leveomkostninger (36 måneder i alt)	- 2 800 EUR pr. måned (dvs. 100 800 EUR for 36 måneder) for en ansættelseskontrakt - 1 400 EUR pr. måned (dvs. 50 400 EUR for 36 måneder) for et stipendium	
	Samlet stipendiebeløb	Mellem 61 200 EUR (for et kategori B-stipendium med et ikke-laboratoriebaseret fast bidrag til deltagelsesomkostningerne uden mobilitet ved en fuldgyldig/associeret tredjelandspartner) og 129 000 EUR (for et kategori A-stipendium på et laboratoriebaseret område og med en "ansættelseskontrakt")	

Stipendiebeløbene vil blive udbetalt til EMJD-konsortierne inden for rammerne af de specifikke tilskudsaftaler, der indgås for hver udgave af ph.d.-programmet⁵⁹.

Det er konsortiets ansvar at sikre, at stipendierne udbetales til de ph.d.-studerende på følgende måde:

- **Beløb I** (*Bidrag til den studerendes rejse- og bosættelsesudgifter, visumomkostninger og andre personlige udgifter*) skal betales i rater i overensstemmelse med den studerendes behov.

⁵⁸ Disse "omkostninger ved deltagelse" skal dække alle obligatoriske omkostninger ved den ph.d.-studerendes deltagelse i et EMJD-program, være fastsat uden hensyntagen til det sted, hvor de ph.d.-studerende rent faktisk studerer eller forsker, og være gennemsigtige for de ph.d.-studerende (dvs. være klart angivet på EMJD'ets websted og være beskrevet i aftalen med den ph.d.-studerende).

⁵⁹ For nyvalgte EMMC-programmer indgås den første specifikke tilskudsafale i andet kvartal af det år, der følger efter forvaltningsorganets udvælgelse.

- **Beløb II** (*Fast bidrag til omkostningerne ved den ph.d.-studerendes deltagelse*) kan af konsortiet opkræves direkte af den ph.d.-studerende, forudsat at denne har underskrevet en "*aftale med ph.d.-studerende*", der angiver, hvilket beløb der vil blive opkrævet, og hvilke omkostninger/aktiviteter beløbet dækker. Konsortiet forvalter dette bidrag til de udgifter, der er forbundet med de studerendes deltagelse i uddannelses- og forskningsaktiviteter (omkostninger ved uddannelse og forskning, deltagelse i møder, konferencer osv.). Skønt EMJD-konsortiet selv kan fastsætte, hvilket beløb de ph.d.-studerende skal betale for at deltage, skal det, når det fastlægger dette beløb, tage hensyn til det faste beløb fra programmet til de ph.d.-studerendes deltagelsesomkostninger. Hvis de studieudgifter, som konsortiet fastlægger, overstiger dette beløb, skal konsortiet fritage Erasmus Mundus-stipendiater for betaling af den del af deltagerafgiften, der ligger ud over det maksimale stipendiebidrag til disse omkostninger.
- **Beløb III** (*Fast ydelse til dækning af leveomkostninger*) skal indbetales månedligt på den ph.d.-studerendes personlige konto.
 - I forbindelse med "ansættelseskontrakter" kan konsortiet fratække de relevante skatter og afgifter, der er knyttet til denne type kontrakter. I dette tilfælde er ydelsen til dækning af leveomkostninger et EU-bruttobidrag til de lønomkostninger, der er forbundet med den ph.d.-studerende. Nettolønnen, der fremkommer ved at fratække alle obligatoriske afgifter i henhold til national lov, skal svare til stipendiebeløbet (mindst 1 400 EUR pr. måned).
 - For stipendier skal hele beløbet på 1 400 EUR/mdl. udbetales til den ph.d.-studerende i form af månedlige ydelser.

Værtsorganisationen kan oveni betale den ph.d.-studerende et supplement til dette bidrag, forudsat at det overholder de nationale regler og kriterierne for støtteberettigelse for disse supplerende midler.

Stipendiebeløbet vil kunne hæves for at hjælpe med at dække ekstra omkostninger for ph.d.-studerende med særlige behov. De pågældende EMJD-konsortier skal give forvaltningsorganet meddelelse herom i forbindelse med deres årlige ansøgninger om ph.d.-stipendier.

EMJD'er bør være opmærksomme på de skatteregler, der gælder for individuelle stipendier i de forskellige deltagerlande, og informere stipendiaterne herom. Ønsker EMJD'er yderligere information, opfordres de til at kontakte det pågældende nationale Erasmus Mundus-kontor (se fortegnelsen i kapitel 8).

Yderligere oplysninger om forvaltningen af stipendierne kan fås i den finansielle og administrative håndbog for EM, der findes på EACEA's websted:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php

5.5 EMJD – KONTRAKTLIGE BETINGELSER

"Partnerskabsrammeaftale"

Hvis EMJD-forslaget udvælges, indgår forvaltningsorganet en 5-årig "partnerskabsrammeaftale" med konsortiets koordinerende institution. Denne partnerskabsrammeaftale indgås for en 5-årig periode med forbehold af programmets forlængelse efter 2013. Det indebærer, at udvalgte EMJD-konsortier forpligter sig til i den periode i store træk at bibeholde programindholdet i den godkendte form (naturligvis bortset fra ajourføring og nødvendige tilpasninger).

Hvis der er tale om ændringer i konsortiesammensætningen eller større ændringer i fællesprogrammets indhold/struktur (i modsætning til løbende ajourføring af de enkelte kurser eller uddannelsesmoduler), skal forvaltningsorganet på forhånd anmodes om tilladelse og formelt godkende dem som led i en

ændringsprocedure. Hvis sådanne ændringer godkendes, træder de først i kraft fra den følgende udgave af det fælles ph.d.-program.

"Specifikke tilskudsaftaler"

Inden for partnerskabsrammeaftalen vil der årligt blive indgået "specifikke tilskudsaftaler" for at dække finansieringen af hver af de på hinanden følgende fem udgaver af ph.d.-programmet. Den specifikke tilskudsftale dækker det finansielle bidrag til organisation og gennemførelse af EMJD-programmet (fast beløb på 50 000 EUR) og de individuelle Erasmus Mundus-stipendier, der tildeles ph.d.-studerende for hver udgave af EMJD-programmet.

Gennemførelsen af de specifikke tilskudsftaler bliver regelmæssigt overvåget via de rapporter, som den koordinerende institution forelægger på vegne af EMJD-konsortiet. Beslutningen om, hvorvidt en specifik aftale skal fornyes eller ikke, afhænger af, om programmet er blevet gennemført i overensstemmelse med forslaget og reglerne for Erasmus Mundus-programmer, om Erasmus Mundus-stipendiaterne har fulgt fællesprogrammet, og om høje kvalitetsstandarder er blevet overholdt.

I tilfælde, hvor høje kvalitetsstandarder klart ikke er blevet overholdt, kan forvaltningsorganet afvise at forny tilskuddet og fjerne EMJD-programmet fra listen over udvalgte programmer eller endog anmode om tilbagebetaling af allerede udbetalte tilskudsbeløb. Det relevante nationale kontor og eventuelt stipendiat er involveret i det pågældende EMJD-program kan i den forbindelse blive kontaktet.

Udbetaling af tilskuddet

Erasmus Mundus-tilskuddet til dækning af både bidraget til EMJD-konsortiets driftsomkostninger og stipendierne til ph.d.-studerende vil blive udbetalt til konsortiet i to forfinansieringsrater med det formål at give modtageren en vis startkapital:

- Den første forfinansieringsrate, svarende til 70 % af tilskuddet, vil blive udbetalt, når begge parter har underskrevet den årlige specifikke tilskudsftale. Denne udbetaling vil finde sted senest 45 dage efter den dato, hvor den sidste af de to parter (dvs. forvaltningsorganet) underskriver aftalen, og alle nødvendige garantier er modtaget.
- Den anden forfinansieringsrate, svarende til den resterende del af tilskuddet, vil blive udbetalt, når forvaltningsorganet har modtaget en formel betalingsanmodning fra tilskudsmodtageren, hvori denne dokumenterer, at mindst 70 % af den første forfinansieringsrate er blevet brugt.

"EMJD-konsortieaftale"

For at sikre, at partnerinstitutionerne har et passende institutionelt engagement i EMJD-programmet, skal de involverede institutioners styrende organer underskrive en "***EMJD-aftale***", der så præcist som muligt skal beskrive alle akademiske, forskningsmæssige, administrative og finansielle aspekter i forbindelse med gennemførelse, forvaltning, overvågning og evaluering af EMJD-programaktiviteterne, herunder forvaltning af individuelle stipendier.

For nyvalgte EMJD'er skal en kopi af en sådan aftale skal forelægges forvaltningsorganet forud for tildeling af den første specifikke tilskudsftale.

"Aftale med ph.d.-studerende"

Det er konsortiets ansvar at sikre, at alle ph.d.-studerende deltager aktivt i EMJD-aktiviteterne. For at sikre, at reglerne for deltagelse i EMJD-programmet er tilstrækkeligt klare, skal konsortier klart definere den ph.d.-studerendes forpligtelser i en "Aftale med ph.d.-studerende", der underskrives af begge parter ved programmets begyndelse. Denne aftale skal så klart som muligt definere begge parteres rettigheder og forpligtelser og dække emner som f.eks.:

- de deltagerafgifter, der skal betales af den ph.d.-studerende, og hvad disse dækker og (hvis dette er relevant) ikke dækker.
- emnet for den ph.d.-studerendes forskningsaktiviteter og hovedlinjerne, aktiviteterne og milepælene i vedkommendes ph.d.-program.
- hvilke overvågnings-, monitorerings- og vurderingsprocedurer og -kriterier der anvendes til bedømmelse af den ph.d.-studerendes præstationer.
- den ph.d.-studerendes forpligtelse til at aflevere foreløbige forskningsresultater og information om, hvorledes forberedelsen af hans/hendes ph.d.-afhandling skrider frem, samt konsekvenserne af ikke at overholde denne forpligtelse.

Erasmus Mundus-stipendiater, der ikke opfylder deres forpligtelser over for konsortiet, bør efter passende varsling fratages deres stipendium.

Kopi af aftalen skal forelægges forvaltningsorganet forud for tildeling af den første specifikke tilkuds aftale.

Modeller for *partnerskabsrammeaftalen* og *specifikke tilkuds aftaler* samt bilagene hertil findes på modtagernes side på [Erasmus Mundus'](http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php) websted (se http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php).

5.6 EMJD – UDVÆLGELSESPROCEDURE OG VEJLEDENDE TIDSPLAN

Ud over den dokumentation, der er angivet i afsnit 3.3 ovenfor, skal alle EMJD-ansøgninger forelagt forvaltningsorganet i kopi sendes til de nationale Erasmus Mundus-kontorer i de europæiske lande, der repræsenteres af de fuldgyldige partnere i det foreslåede konsortium (se fortegnelsen i kapitel 8).

Vejledende tidsplan

Ansøgere bedes bemærke, at følgende tidsplan kun anføres til orientering og vil kunne ændres som led i den årlige indkaldelse af forslag:

- 1) **November/december "år n-2"**: offentliggørelse af den årlige indkaldelse af forslag (der indeholder information om det skema, der skal anvendes, og al anden relevant information vedrørende det pågældende udvælgelsesår).
- 2) **30. april⁶⁰ "år n-1"**: forelæggelse af EMJD-forslag.
- 3) **Fra maj til juli "år n-1"**: vurdering og udvælgelse af EMJD-forslag.
- 4) **September "år n-1"**: der gives meddelelse om resultaterne af udvælgelsen, og partnerskabsrammeaftaler sendes til de udvalgte EMJD-konsortier.
- 5) **September "år n-1" til februar "år n"**: informations- og fremstøds kampagne gennemført af EMJD-konsortier, der modtager ansøgninger fra studerende om et kategori A- eller B-stipendium.
- 6) **November "år n-1"**: antallet af disponible kategori A- og B-stipendier meddeles til alle EMJD-konsortier (nye såvel som dem, der blev udvalgt de foregående år og stadig befinder sig i deres femårs-cyklus).
- 7) **Slutningen af februar "år n"**: EMJD-konsortier forelægger deres lister over udvalgte ansøgere til kategori A og B-stipendier for forvaltningsorganet, der validerer listerne og udarbejder de officielle dokumenter, der skal gøre det lettere for de pågældende at opnå visum.

⁶⁰ Hvis den 30. april falder på en helligdag eller i weekenden, er ansøgningsfristen den sidste arbejdsdag i april.

- 8) *Maj "år n"*: der udarbejdes specifikke tilskudsaftaler, som underskrives af begge parter. Forvaltningsorganet overfører den første forfinansieringsrate til modtagerens bankkonto.
- 9) *Fra støtteberettigelsesperiodens start (dvs. august "år n")*: EMJD'erne påbegynder deres aktiviteter.

6 AKTION 2: ERASMUS MUNDUS-PARTNERSKABER

6.1 EMA2 - AKTIONSDDEL 1: PARTNERSKABER MED LANDE OMFATTET AF ENPI-, DCI-, EDF- OG IPA-INSTRUMENTERNE⁶¹

Den Europæiske Union anerkender betydningen af videregående uddannelse for den økonomiske udvikling. Videregående uddannelse er afgørende for at udvikle menneskelige ressourcer af høj kvalitet, formidle videnskabelige opdagelser og avanceret viden ved at uddanne og undervise fremtidens borgere, højt kvalificerede fagfolk og politikere, der omvendt kan bidrage til en bedre ledelse og social samhørighed i Europa og i resten af verden.

Den stadig større hast, hvormed eksisterende viden bliver forældet, og de hurtige ændringer i de midler, hvormed denne viden videregives og fornyes, stiller store krav til uddannelsessektorens evne til at tilpasse sig de forskellige økonomiske behov og samfundets behov som helhed. I en globaliseret verden vil lande, der kun har en ringe tilknytning til den globale vidensøkonomi, blive stadig dårligere stillet og vil ikke være i stand til at skabe de nødvendige socioøkonomiske vilkår for deres befolkninger.

På denne baggrund er tilskyndelsen til et struktureret samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner fra Den Europæiske Union og tredjelande, og navnlig fremme af institutionsbaseret mobilitet, til gavn for alle parter, ikke blot fordi det øger den videregående uddannelses betydning for en bæredygtig udvikling i tredjelande, men også fordi det skaber varige forbindelser og er en kilde til gensidig berigelse og mellemfolkelig forståelse.

I perioden 2004-2008 blev de lande- og regionsspecifikke stipendier finansieret af Europa-Kommissionens eksterne samarbejdsinstrumenter, hvilket havde til formål at støtte udviklingsbehovet og særlige behov i disse lande/regioner. De var ikke omfattet af det globale Erasmus Mundus I-stipendieprogram. Der er i denne forbindelse blevet "åbnet" en række specifikke "eksterne Erasmus Mundus-samarbejdsvinduer" (EMECW) for studerende, og personale fra videregående uddannelsesinstitutioner i Europa og tredjelande, som programmerne er rettet mod, blev opfordret til at etablere partnerskabsprojekter med henblik på at fungere som værter for studerende, forskere og akademisk personale. På grund af deres store succes blev EMECW gradvist udvidet til at dække et større geografisk område. Det eksterne samarbejdsvindue (ECW) har siden februar 2009 hørt under paraplyen for det bredere Erasmus Mundus 2009-2013-program og benævnes nu "Aktion 2, aktionsdel 1 – Erasmus Mundus-partnerskaber".

EMA2 - AKTIONSDDEL 1 har som overordnet formål at fremme europæiske videregående uddannelser, bidrage til at forbedre og udvide karrieremulighederne for studerende og fremme den mellemfolkelige forståelse gennem samarbejde med tredjelande, i overensstemmelse med målene for EU's eksterne politik, for derved at medvirke til en bæredygtig udvikling af tredjelande inden for videregående uddannelser. Det omfatter partnerskaber mellem videregående uddannelsesinstitutioner fra Europa og tredjelande, udveksling og mobilitet på alle niveauer af videregående uddannelse, herunder en stipendieordning. Dette omfatter støtte til mobilitetsaktiviteter for studerende (på bachelor-, master- og ph.d.-niveau samt postdoktoralt niveau) og personale (akademisk og administrativt).

Som det var tilfældet under EMECW, rummer EMA2 - AKTIONSDDEL 1 også landespecifikke samarbejdsforanstaltninger (de såkaldte "geografiske områder"), som sammenfatter et politisk valg truffet af flere lande eller regioner i en såkaldt delforanstaltning. Disse foranstaltninger supplerer øvrige EU-foranstaltninger, der er udviklet i målområderne eller målregionerne.

⁶¹ ENPI - Europæisk naboskabs- og partnerskabsinstrument
DCI - Instrument til finansiering af udviklingssamarbejde
IPA - Finansieringsinstrument for førtiltrædelsesstøtten

EDF - Den [Europæiske Udviklingsfond \(EUF\)](#) er det vigtigste EU-instrument til ydelse af støtte til udviklingssamarbejde under Cotonou-aftalen: "Partnerskabsaftalen mellem på den ene side medlemmerne af gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet og på den anden side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater".

De specifikke målsætninger for EMA2 - AKTIONSDEL 1 er at:

- bidrage til samfundenes gensidige berigelse ved at udvikle mænds og kvinders kvalifikationer, således at de råder over kompetencer, der er tilpasset navnlig til arbejdsmarkedet, og at de har en åben indstilling og international erfaring
- fremme mobilitet for studerende, forskere, akademikere og administrativt personale fra tredjelande, især fra udsatte grupper, udvalgt på baggrund af deres akademiske færdigheder, så de kan få kvalifikationer og/eller erfaring i Den Europæiske Union
- bidrage til udviklingen af tredjelandenes videregående uddannelsesinstitutioners menneskelige ressourcer og internationale samarbejdsevne gennem forstærkede mobilitetsstrømme mellem Den Europæiske Union og tredjelande i overensstemmelse med principperne om lige muligheder og ikke-forskelsbehandling.

Under gennemførelsen af programmet sikres det på behørig måde, at programmet i fuldt omfang bidrager til at fremme EU's horisontale politikker, særlig ved at:

- forbedre den videnbaserede økonomi og samfund og bidrage til at skabe flere arbejdspladser i overensstemmelse med Lissabonstrategiens målsætninger⁶², samt styrke Den Europæiske Unions konkurrenceevne på verdensplan, en bæredygtig økonomisk vækst og større social samhørighed
- fremme kultur, viden og ekspertise til fordel for en fredelig og bæredygtig udvikling i et mangfoldigt Europa
- fremme kendskabet til betydningen af den kulturelle og sproglige mangfoldighed i Europa samt behovet for at bekæmpe racisme og fremmedhad samt fremme interkulturel uddannelse
- tilpasse studier og studierammer til studerende med særlige behov og især medvirke til at fremme sådanne studerendes integration i almindelig videregående uddannelse og fremme lige muligheder for alle
- fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder ved at bidrage til bekæmpelse af alle former for forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering
- fremme udviklingen i tredjelande.

6.1.1 TEMATISKE STUDIEOMRÅDER OG BEHOV PÅ REGIONALT OG NATIONALT PLAN

EMA2 - AKTIONSDEL 1 er åben for alle niveauer af videregående uddannelse (fra bachelorniveau til postdoktoralt niveau samt personale) og er gældende for alle studieområder. Der tilskyndes i denne forbindelse kraftigt til, at projekterne gennemfører aktiviteter, der dækker flest mulige af de studieområder og discipliner, der er identificeret under en særlig delforanstaltning i retningslinjerne for indkaldelsen af forslag.

6.1.2 KRITERIER FOR STØTTEBERETTIGELSE

I dette afsnit beskrives de overordnede krav til støtteberettigelse for partnerskaberne. Hvis der gælder særlige krav for en individuel geografisk delforanstaltning, skal disse krav overholdes, for så vidt angår det støtteberettigede land, støtteberettigelsen for partnerskabet, aktiviteter, målgrupper og mobilitetsform, som offentliggjort i de respektive retningslinjer for indkaldelsen af forslag.

⁶² "Lissabonstrategien" blev offentliggjort i marts 2000 på Det Europæiske Råds samling i Lissabon og blev revideret i 2005. Målet med denne strategi er at fokusere indsatsen på at skabe stærkere, varig vækst og skabe flere og bedre job.

Hver ansøger må kun indsende et enkelt forslag til en specifik delforanstaltning. Hvert europæisk partnerskab må højst indsende forslag til fire delforanstaltninger, og disse forslag skal indsendes i separate kuverter.

6.1.2.a PARTNERSKABSSAMMENSÆTNING OG STØTTEBERETTIGEDE DELTAGERE

Partnerskabssammensætning

Et partnerskab skal som minimum være sammensat af:

- ✓ Fem europæiske videregående uddannelsesinstitutioner (VUI), som har modtaget et Erasmus-charter fra mindst tre EU-medlemsstater samt
- ✓ Videregående uddannelsesinstitutioner (VUI) fra tredjelande i den pågældende delforanstaltning: Detaljerede oplysninger om de bestemmelser, der gælder for hver enkelt delforanstaltning, kan findes i det respektive afsnit i de årlige retningslinjer for indkaldelser af forslag.

For at sikre, at ansøgeren kan udøve en forsvarlig forvaltning af partnerskabet, må det højst omfatte 20 partnere.

Fælles koordination

Fælles koordination af partnerskaber mellem VUI'er fra Europa og tredjelande anses for at være en passende mekanisme til at opnå større effektivitet, gennemførlighed og bæredygtighed i partnerskabet. Den fælles koordination letter overførslen af knowhow fra mere erfarne enheder til enheder i sårbare situationer. Dermed bidrager den til at sikre inddragelse og deltagelse af ugunstigt stillede partnere.

Der opfordres derfor kraftigt til, at koordinationen af partnerskabet deles mellem den ansøgende koordinerende institution (europæisk) og en koordinerende institution i et tredjeland. Der forventes derfor afsat finansiell støtte til fælles koordinerende aktiviteter (se afsnit 6.3 Finansielle betingelser, Fælles koordinationsomkostninger).

Ansøgeren ("modtageren") skal være en europæisk VUI – hvis et projekt godkendes, er det denne institution, der underskriver tilskudsaftalen med forvaltningsorganet. Ansøgeren har det overordnede juridiske ansvar over for forvaltningsorganet for korrekt gennemførelse af aftalen. Det betyder, at ansøgeren påtager sig det juridiske ansvar og koordinerer de finansielle aspekter ved aftalen, mens en af partnerne fra den anden region påtager sig ansvaret for den tekniske koordination.

Ansøgende/koordinerende institution

Ansøgere skal være:

1. en juridisk person ("juridisk enhed")
2. en videregående uddannelsesinstitution. For at være støtteberettiget som en videregående uddannelsesinstitution skal ansøgere udbyde kurser på bachelor-, kandidat- og/eller ph.d.-niveau, som kan give kvalifikationer, der er anerkendt af de kompetente myndigheder i ansøgernes hjemland. De kan gå under betegnelsen "universitet" eller have et andet relevant navn (f.eks. "teknisk universitet", "college", "institut" osv.). Afdelinger af tredjelandes VUI'er beliggende i et støtteberettiget europæisk land eller afdelinger af europæiske VUI'er beliggende i tredjelande kan ikke betragtes som støtteberettigede ansøgere.
3. registreret i et af de europæiske lande (se definition af europæisk land i afsnittet "Definitioner og ordliste")
4. direkte ansvarlige for forvaltningen af aktiviteterne med deres partnere og ikke fungere som mellemlid
5. tildelt et Erasmus-charter før datoen for indkaldelsens offentliggørelse.

Koordinerende institution i tredjeland

Den koordinerende institution i et tredjeland skal aktivt inddrages i koordinations- og forvaltningsopgaver og er – sammen med ansøgeren – ansvarlig for den daglige koordination og forvaltning af partnerskabet. Denne institution vil ligeledes medvirke til at forbedre den kapacitet i andre partnerinstitutioner i tredjelands regionen, som de vil have behov for med henblik på en vellykket gennemførelse af partnerskabets aktiviteter samt et styrket internationalt samarbejde.

Den rolle og de opgaver, den koordinerende institution i tredjelandet har – i forhold til akademiske, administrative og finansielle aspekter – skal være klart defineret og begrundet i ansøgningen. Det forventes, at institutionen i tredjelandet gennem fælles koordination vil styrke sin kapacitet til at forbedre forvaltningen af internationale mobilitetsprogrammer.

Den koordinerende institution i tredjelandet skal være:

1. en juridisk person ("juridisk enhed")
2. en videregående uddannelsesinstitution. For at være støtteberettiget som en videregående uddannelsesinstitution skal den udbyde kurser på bachelor-, kandidat- og/eller ph.d.-niveau, som kan give kvalifikationer, der er anerkendt af de kompetente myndigheder i ansøgernes hjemland. De skal gå under betegnelsen "universitet" eller have et andet relevant navn (f.eks. "teknisk universitet", "college", "institut" osv.). Afdelinger af tredjelands VUI'er beliggende i et støtteberettiget europæisk land eller afdelinger af europæiske VUI'er beliggende i tredjelands land kan ikke betragtes som støtteberettigede partnere.
3. registreret i et af de støtteberettigede tredjelands lande under indkaldelsen (se definition af europæisk land og tredjeland i afsnittet "Definitioner og ordliste"). Kravet om at være i besiddelse af et Erasmus-charter gælder ikke for partnere (universiteter eller videregående uddannelsesinstitutioner) i tredjelands lande.

Partnere

Partnere skal være:

1. en juridisk person ("juridisk enhed")
2. en videregående uddannelsesinstitution. For at være støtteberettiget som en videregående uddannelsesinstitution skal ansøgeren udbyde kurser på bachelor-, kandidat- og/eller ph.d.-niveau, som kan give kvalifikationer, der er anerkendt af de kompetente myndigheder i ansøgernes hjemland. De kan gå under betegnelsen "universitet" eller have et andet relevant navn (f.eks. "teknisk universitet", "college", "institut" osv.) Afdelinger af tredjelands VUI'er beliggende i et støtteberettiget europæisk land eller afdelinger af europæiske VUI'er beliggende i tredjelands land kan ikke betragtes som støtteberettigede partnere.
3. registreret i et af de støtteberettigede lande under indkaldelsen (se definition af europæisk land og tredjeland i afsnittet "Definitioner og ordliste"). Kravet om at være i besiddelse af et Erasmus-charter gælder ikke for universiteter eller videregående uddannelsesinstitutioner i tredjelands lande. Forvaltningsorganet vil anmode EU's delegationer om at rette henvendelse til de relevante myndigheder i det pågældende land for at sikre, at de VUI'er fra tredjelands lande, der indgår i partnerskabet, opfylder den definition på en VUI, som er fastsat i artikel 2 i programafgørelsen.

Associerede medlemmer

Andre former for organisationer fra de støtteberettigede lande kan også indgå i projektet. Disse associerede organisationer spiller en aktiv rolle i aktionen, men de er ikke støtteberettigede og modtager ikke støtte fra tilskuddet. Associerede medlemmer er ikke forpligtet til at opfylde de samme kriterier for støtteberettigelse som ansøgere og partnere.

De skal nævnes i ansøgningen, og deres rolle i det foreslåede projekt skal beskrives. Associerede medlemmer kan i særlige tilfælde være en værtsinstitution, f.eks. hvis studieperioden omfatter en praktikperiode.

Følgende former for associerede medlemmer kan især være relevante for målsætningerne og aktiviteterne i dette program:

- virksomheder, industri- og handelskamre, lokale, regionale eller nationale offentlige enheder samt forskningscentre og regionale institutioner for videregående uddannelse, der ikke hører under et nationalt system, men som er formelt anerkendt i et af de støtteberettigede lande
- nationale og internationale non-profit organisationer, der beskæftiger sig med flygtninge, asylmodtagere, fordrevne og indfødte befolkninger.

De associerede medlemmer forventes at bidrage til overførsel af viden og resultater samt innovation og medvirke til udbredelse, gennemførelse, evaluering og bæredygtig udvikling af projekterne.

Europæiske studerende

For at være støtteberettigede skal europæiske studerende, ph.d.-studerende, masterstuderende og postdoktorale kandidater, herefter benævnt "europæiske studerende", være:

1. statsborgere i et af de støtteberettigede europæiske lande
2. for målgruppe 1 gælder følgende: De studerende skal være registreret ved en VUI i det europæiske land, der indgår i partnerskabet, på det tidspunkt de indgiver deres ansøgning om partnerskab. Bachelorstuderende skal som minimum have gennemført et års studier på en institution i deres hjemland
3. for målgruppe 2 gælder følgende: De studerende skal enten være registreret ved en VUI (der ikke indgår i partnerskabet) i et europæisk land eller have opnået en universitetsgrad eller tilsvarende fra en VUI i et europæisk land
4. i besiddelse af tilstrækkelige kundskaber i det sprog, kurserne afholdes på, eller i et af de sprog, der tales i værtslandene
5. Bachelorstuderende skal som minimum have gennemført et års studier på en videregående uddannelsesinstitution.

Studerende fra tredjelande

For at være støtteberettigede skal bachelorstuderende og masterstuderende samt ph.d.- og post-ph.d.-studerende, benævnt "studerende fra tredjelande":

1. være statsborgere i et af de støtteberettigede tredjelande, der er omfattet af den pågældende delforanstaltning
2. ikke have haft bopæl eller have udført deres hovedaktivitet (studier, arbejde osv.) i mere end sammenlagt 12 måneder inden for de sidste fem år i et støtteberettiget europæisk land på det tidspunkt, de indgiver deres ansøgning. Denne regel gælder ikke målgruppe 3-kandidater
3. for målgruppe 1 gælder følgende: De studerende skal være registreret ved en VUI i det tredjeland, der indgår i partnerskabet, på det tidspunkt de indgiver deres ansøgning om partnerskab. Bachelorstuderende skal som minimum have gennemført et års studier på en institution i deres hjemland
4. for målgruppe 2 gælder følgende: De studerende skal enten være registreret ved en VUI (der ikke indgår i partnerskabet) i det pågældende tredjeland, der er omfattet af delforanstaltningen, eller have opnået en universitetsgrad eller tilsvarende fra en VUI i disse tredjelande

5. for målgruppe 3 gælder følgende: De studerende skal være statsborgere i et af de tredjelande, der er omfattet af delforanstaltningen, og tilhøre de udsatte målgrupper
6. i besiddelse af tilstrækkelige kundskaber i det sprog, kurserne afholdes på, eller i et af de sprog, der tales i værtslandene.

Akademisk og administrativt personale

For at være støtteberettiget skal akademisk og administrativt personale, herefter benævnt "personale", være:

1. statsborger i et af de støtteberettigede lande
2. for målgruppe 1 gælder følgende: Personale fra tredjelande skal være ansat ved eller tilknyttet en af de VUI'er fra tredjelande, der deltager i partnerskabet. EU-personale skal være ansat ved eller tilknyttet en af de VUI'er fra EU, der deltager i partnerskabet
3. for målgruppe 2 gælder følgende: Personale fra tredjelande skal være ansat ved eller tilknyttet en VUI (der ikke indgår i partnerskabet) i et tredjeland, der er omfattet af delforanstaltningen. EU-personale skal være ansat ved eller tilknyttet en VUI (der ikke indgår i partnerskabet) i et europæisk land

Mobiliteten skal tage udgangspunkt i partnerskabsaftaler mellem medlemmerne af partnerskabet.

Universiteterne i hjemlandet og i værtslandet samt de enkelte medarbejdere skal være enige om, hvilke forelæsninger det besøgende personale skal holde, om de forskningsaktiviteter eller den undervisning, der skal følges.

6.1.2.b STØTTEBERETTIGEDE AKTIVITETER

Projektet omfatter tilrettelæggelse og gennemførelse af studerendes mobilitet og personalemobilitet på alle niveauer af videregående uddannelse, uddannelse af og andre ydelser til udenlandske studerende og uddannelse af og forskningsopgaver andre ydelser til personale fra det/de land(e), der hører under projektet.

Aktiviteterne skal finde sted i et af de støtteberettigede lande, der er omfattet af retningslinjerne for indkaldelsen af forslag, og som deltager i partnerskabet.

Tilrettelæggelse af mobiliteten skal ske i det år, ansøgningen indgives i. Partnerskaber kan tilrettelægge mobiliteter for studerende i flere kohorter ifølge nedenstående tidsplan.

- **Første kohorte** – mobiliteten kan påbegyndes fra september år "n". Seneste dato for påbegyndelse af mobilitet skal være 31. december år "n+1". Langvarig mobilitet (dvs. 36 mdr.) skal påbegyndes i den første kohorte for at sikre, at slutdatoen ligger i den støtteberettigede periode.
- **Anden kohorte** – mobiliteten kan påbegyndes fra september år "n+1". Seneste dato for påbegyndelse af mobilitet skal være 31. december år "n+2".
- **Tredje kohorte** – mobiliteten kan påbegyndes fra september år "n+2". Seneste dato for påbegyndelse af mobilitet skal være 31. december år "n+3".

Personalemobilitet kan blive indledt på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af projektets varighed og skal afsluttes, inden støtteberettigelsesperioden udløber.

Ansøgere skal være opmærksomme på, at de, hvis deres forslag godkendes, skal fremsende en liste til forvaltningsorganet over de studerende og ansatte, der er udvalgt til at modtage et stipendium, samt en reserveliste med angivelse af navn, køn, målgruppe, nationalitet, afsender- og værtsinstitution, studieområde, mobilitetsform (se afsnittet "Individuel mobilitet") og varighed. Derudover skal der fremsendes oplysninger om samlet antal af indkomne ansøgninger pr. mobilitetsform, oprindelsesland og køn. **Listen vedrørende mobilitetsform skal indsendes senest 15 dage før påbegyndelsen af den første mobilitet af hver form og en fuldstændig liste over alle mobiliteter pr. 1. september år "n+1" senest for den første kohorte, år "n+2" for den anden kohorte og år "n+3" for den tredje kohorte.**

Projektet består af to hoveddele:

- tilrettelæggelse af mobilitet
- individuel mobilitet for studerende og personale.

Tilrettelæggelsen af mobilitetsaktiviteter har til formål, gennem kvalitetsstøtteforanstaltninger, at skabe optimale betingelser for studerende og personale i forbindelse med studieophold og undervisning/forskning/uddannelse på partneruniversiteter i andre deltagende lande.

I forbindelse med tilrettelæggelsen af mobiliteten skal partnerskabet:

- udarbejde et aftalememorandum for partnerne med henblik på at sikre en forsvarlig forvaltning af partnerskabet og håndtere alle aspekter i forbindelse med tilrettelæggelsen af mobilitetsordningen. Aftalememorandummet skal fastlægge:
 - partnernes rolle og individuelle engagement i de organisatoriske aktiviteter (synliggørelsestiltag, kommunikationsstrategi, forberedende akademiske aktiviteter osv.)
 - den rolle, den koordinerende institution i tredjelandet har i den daglige koordination og forvaltning af partnerskabet
 - procedurer og kriterier for udvælgelse af ansøgere (f.eks. centraliserede udvælgelsesmekanismer, som anvendes af alle partnere). Disse mekanismer skal tage højde for de forskellige kriterier, der skal anvendes for forskellige målgrupper)
 - definitionen af specifikke akademiske arrangementer (f.eks. for studerende: aftalte eksamenskriterier, akademisk anerkendelse af studieperioder i udlandet; for personale: medtagelse af kurser, der indgår i VUIens almindelige undervisningsprogram, bedømmelse af studerende og kurser, uddannelsesprogrammer osv.)
 - klare finansielle aftaler mellem partnerne vedrørende udgifter til tilrettelæggelse og forvaltningen af stipendiet
- udvikle en klar strategi for fremme og synliggørelse af partnerskabet, herunder et særligt websted for partnerskabet, der udtrykkeligt henviser til Aktion 2 – Erasmus Mundus-partnerskaber og giver alle nødvendige oplysninger om programmet fra et akademisk, finansielt og administrativt synspunkt. Dette skal omfatte en stærk netværksstrategi, der omfatter så mange universiteter i de pågældende tredjelande som muligt samt udsatte grupper, især grupper, der af tredjelandene er fastsat som prioriteter
- indføre en mekanisme til udvælgelse af studerende, forskere, akademisk personale og personale inden for videregående uddannelse, der kan sikre gennemsigtighed i udvælgelsesproceduren og en upartisk behandling af de enkelte ansøgninger
- fastsætte procedurer og kriterier for udvælgelse af de studerende og personale, der skal deltage i de individuelle mobilitetsaktiviteter. Partnerskaberne skal garantere en frist på mindst 45 dage efter offentliggørelsen af hver indkaldelse af interessetilkendegivelser til indsendelse af ansøgninger fra stipendieansøgere. Ansøgningsprocedurer og -frister skal udformes således, at ansøgeren i god tid har adgang til alle nødvendige oplysninger, og at han/hun har tilstrækkelig tid til at forberede og indsende sin ansøgning
- håndtere tværgående emner såsom kønsbalance, lige muligheder og deltagelse af ugunstigt stillede grupper (handicappede eller økonomisk dårligt stillede studerende). Det er et krav, at der fastsættes klare og omfattende bestemmelser, som sikrer reel deltagelse af ugunstigt stillede grupper i dette program⁶³

⁶³ Det er vigtigt at være opmærksom på forskellen mellem ugunstigt stillede grupper og udsatte grupper: den første betegnelse henviser til tværgående emner og skal indgå i overvejelserne i forbindelse med udvælgelsen af kandidater for **alle tre målgrupper**, mens sidstnævnte udelukkende henviser til udvælgelsen af kandidater under målgruppe III.

- træffe foranstaltninger, der skal forhindre hjerneflugt fra de tredjelande, der deltager i mobilitetsordningen
- sørge for tilstrækkelig sproglig støtte
- tilbyde studerende de nødvendige faciliteter (f.eks. et internationalt kontor, boliganvisning, rådgivning, hjælp med visum og opholdstilladelse osv.), om nødvendigt også service for stipendiateres familiemedlemmer og for stipendiater med særlige behov
- etablere en forsikringsordning, der garanterer, at studerende på passende måde er dækket i tilfælde af ulykke, tilskadekomst, sygdom osv., mens de deltager i EMA2 - AKTIONSDDEL 1
- udarbejde aftaler med studerende om et individuelt arbejdsprogram og om den arbejdsbyrde, der er nødvendig for at bestå eksaminer eller andre former for bedømmelser (dvs. læringsaftaler)
- fremme akademisk anerkendelse af studieperioder, uddannelse, forskning og undervisning (via ECTS – European Credit Transfer System (europæisk meritoverførselssystem) eller andre kompatible systemer med henblik på at fremme oprettelse og gennemførelse af fælles rammer for højere uddannelse (Common Areas of Higher Education). Det er i denne forbindelse et minimumkrav, at alle partnere betragter studieperioden i udlandet som en integreret del af studieprogrammet. Den pågældende VUI i hjemlandet giver fuld akademisk anerkendelse af den studieperiode (inklusive eksaminer eller andre former for bedømmelser), der er tilbragt på VUI'en/-VUI'erne i værtslandet. VUI'en i værtslandet giver ved afslutningen af studieperioden den indrejsende studerende samt den studerendes VUI i hjemlandet en udskrift af studieresultaterne, der bekræfter, at programmet er gennemført. Det anbefales også, at der udstedes et tillæg til eksamensbeviset
- udarbejde aftaler med akademikere om det antal lektioner, der skal gives, og som er en del af de kurser, der bedømmes i forbindelse med værtsinstitutionens udstedelse af et eksamensbevis
- træffe foranstaltninger til monitorering af udgående studerende
- indføre mekanismer til intern evaluering og kvalitetsvurdering
- udvikle en bæredygtig strategi, hvor der redegøres for, hvordan mobilitet og udveksling kan bidrage til at skabe varige forbindelser til tredjelande, hvordan de kan imødekomme de pågældende tredjelandes sociale, økonomiske og politiske behov, samt hvordan de kan bidrage til at udbrede europæiske sociale og demokratiske værdier.

Individuel mobilitet

Der er tre målgrupper for individuelle mobilitetsstrømme og fem forskellige former for individuel mobilitet for studerende og personale.

Målgruppe	Målgrupper for støtte	Typer mobilitet	Hjemlande for de personer, der deltager i mobilitetsprogrammet
MÅLGRUPPE 1	Statsborgere fra de tredjelande under den geografiske delforanstaltning, der er registreret ved en af de VUI'er fra tredjelande, der er medlem af partnerskabet. Statsborgere fra europæiske lande, som er registreret ved en af de europæiske VUI'er, der er medlem af partnerskabet.	Bachelor-, master- og ph.d.-studerende, studerende på postdoktorale studier, personale	Tredjelande, der indgår i den pågældende delforanstaltning og europæiske lande

MÅLGRUPPE 2	<p>Statsborgere fra tredjelande under den geografiske delforanstaltning, der:</p> <ul style="list-style-type: none"> • er registreret/ansat ved en videregående uddannelsesinstitution i et af disse lande, som ikke indgår i partnerskabet (studerende og personale) • har opnået en universitetsgrad eller tilsvarende fra en institution i et af disse lande (kun studerende). <p>Dette omfatter muligheden for at etablere mobilitetstilbud for tredjelandsstatsborgere, der er beskæftiget i den offentlige forvaltning, offentlige eller private virksomheder og nonprofitorganisationer.</p> <p>Statsborgere i europæiske lande, der:</p> <ul style="list-style-type: none"> • enten er registreret/ansat ved en VUI (der ikke indgår i partnerskabet) i et europæisk land (studerende og ansatte) • har opnået en universitetsgrad eller tilsvarende fra en VUI i et europæisk land (kun studerende). 	Masterstuderende, ph.d.-studerende, studerende på postdoktorale studier, personale	Tredjelande, der indgår i den pågældende delforanstaltning og europæiske lande
MÅLGRUPPE 3	<p>Statsborgere i de tredjelande, der hører under den geografiske delforanstaltning, som er særligt udsatte, f.eks. af sociale og politiske årsager. F.eks. borgere, der:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. har flygtningestatus eller har fået asyl (international eller i henhold til den nationale lovgivning i et af de europæiske modtagerlande), eller 2. kan dokumentere, at de er ofre for en uberettiget bortvisning fra universitetet på grund af deres racemæssige, etniske, religiøse eller politiske tilhørsforhold, deres køn eller seksualitet, eller 3. de tilhører en indfødt befolkning, der er omfattet af en særlig national politik, eller internt fordrevne personer 	Bachelor-, master- og ph.d.-studerende, studerende på postdoktorale studier	Kun tredjelande under den pågældende delforanstaltning

Der gøres opmærksom på, at:

- ✓ **Målgruppe 1 skal udgøre mindst 50 %** af den individuelle mobilitet under projektet
- ✓ **Studerende og personale fra tredjelande skal udgøre mindst 70 %** af den individuelle mobilitet under projektet
- ✓ **Studerende og personale fra Europa må højst udgøre 30 %** af den individuelle mobilitet under projektet

Generelt fordeles mobiliteten blandt følgende former for mobilitet: Bachelor-studerende, masterstuderende, ph.d.-studerende, studerende på postdoktoralt niveau og personale.

Type, fordeling og antal af støtteberettigede mobilitetsstrømme varierer afhængigt af den pågældende delforanstaltning. Detaljerede oplysninger findes i de respektive afsnit i de årlige retningslinjer for forslagsindkaldelserne. Hvert forslag skal mindst dække minimumsantallet af individuelle mobilitetsstrømme og skal overholde minimums- og maksimumprocenten for hver form for mobilitet som krævet i de årlige retningslinjer for indkaldelsen af forslag.

Ansøgerne skal i deres ansøgninger angive det antal mobiliteter, målgrupper, mobilitetsformer og tematiske områder, de ønsker at dække. Fordelingen pr. mobilitetsform skal overholdes og er i den størrelsesorden, der er angivet i retningslinjerne for forslagsindkaldelsen.

Hverken studerende fra Europa eller tredjelande kan få tildelt et nyt stipendium til den samme mobilitetsform under et andet projekt under EMA2 - AKTIONSDEL 1. Kandidater kan desuden ikke deltage i mere end én mobilitetsaktivitet inden for rammerne af det samme projekt.

Mobilitetsstrømme for studerende og personale mellem europæiske institutioner eller institutioner i tredjelande, der er omfattet af partnerskabet, er ikke støtteberettigede.⁶⁴

Mobilitet for studerende kan eventuelt inkludere et praktikophold (højst tre måneder) i det samme land hos værtslandets VUI's partnere, forudsat at dette praktikophold følger efter en studieperiode på mindst seks måneder, og at det er anerkendt som en integreret del af den studerendes program. Praktikopholdet skal godkendes af alle involverede partnere, og der skal sikres en tæt monitorering af de studerende.

Europæiske universiteter opfordres til at sætte sig ind i de særlige forhold, der gør sig gældende for hvert af de involverede tredjelande, inden de beslutter at udsende studerende eller personale, samt til at følge anbefalingerne fra deres udenrigsministerier.

Mobiliteten for personale skal bidrage til at styrke den internationale samarbejdskapacitet i videregående uddannelsesinstitutioner i tredjelande.

Sigtet skal være at konsolidere og udvide forbindelser mellem institutter og fakulteter og bane vej for fremtidige samarbejdsprojekter mellem universiteterne. Mobilitet for personale forventes også at forbedre anvendelsen af ECTS eller andre systemer for anerkendelse af studier ved partnerinstitutionen.

Varighed

Et projekts varighed kan variere afhængigt af den pågældende delforanstaltning, men må ikke overstige **48 måneder**. Retningslinjerne for indkaldelsen af forslag indeholder detaljerede oplysninger herom.

Værtsuniversitet giver ved afslutningen af studieperioden den tilrejsende studerende samt den studerendes universitet i hjemlandet en udskrift af studieresultaterne, der bekræfter, at programmet er gennemført.

Individuel mobilitetsform	MÅLGRUPPE I		MÅLGRUPPE II	MÅLGRUPPE III ⁶⁵
	Europæiske lande	Tredjelands-partnere		
Videregående uddannelse	fra 1. akademiske semester til 1. akademiske år (maks. 10 måneder)		Ikke omfattet	fra 1. akademiske semester til 3. akademiske år (maks. 36 måneder)

⁶⁴ Rejse- og leveomkostninger for personale i partnerskabet, som er forbundet med tilrettelæggelsen af mobiliteten, skal dækkes af det engangstilskud, som partnerskabet har fået bevilliget til sådanne formål.

⁶⁵ Partnerskabet skal for målgruppe II og III, hvis mobilitetsperioden varer under et fuldt akademisk år, og der ikke udstedes eksamensbeviser, garantere, at studieperioderne såvel som meritterne anerkendes af universiteterne i hjemlandene. Det er i denne forbindelse et krav, at der på forhånd er fastsat akademiske arrangementer med partneruniversiteterne i de pågældende tredjelande.

Master-uddannelse	fra 1. akademiske semester til 1. akademiske år (maks. 10 måneder)	fra 1. akademiske semester til 2. akademiske år (maks. 24 måneder)	fra 1. akademiske semester til 2. akademiske år (maks. 24 måneder)	fra 1. akademiske semester til 2. akademiske år (maks. 24 måneder)
Ph.d.-studier	6-36 måneder		6-36 måneder	6-36 måneder
Postdoktorale studier	6-10 måneder		6-10 måneder	6-10 måneder
Personale	1-3 måneder		1-3 måneder	Ikke omfattet

6.1.3 TILDELINGSKRITERIER

Udvælgelsen af partnerskaber vil ske gennem en konkurrencebaseret procedure, der gennemføres på grundlag af en vurdering af forslagernes kvalitet set fra et akademisk og organisatorisk synspunkt. Alle ansøgninger vil blive vurderet af eksterne uafhængige eksperter på basis af nedenstående fem tildelingskriterier. Et forslag kan højst opnå 100 %. Forslag, som ikke når over den minimale kvalitetsgrænse på 50 %, vil ikke komme i betragtning til finansiering.

Kriterier	Vægtning
1. Relevans	25 %
2. Kvalitet	65 %
<i>2.1 Partnerskabssammensætning og samarbejdsmekanismer</i>	20 %
<i>2.2 Tilrettelæggelse og gennemførelse af mobiliteten</i>	25 %
<i>2.3 Faciliteter for studerende/personale og opfølgning</i>	20 %
3. Bæredygtighed	10 %
I alt	100 %

1. Relevans (25 % af slutkarakteren)

I henhold til dette tildelingskriterium skal ansøgerne dokumentere relevansen af deres forslag set i forhold til målsætningerne for EMA2 - AKTIONSDEL 1 (afsnit 6.1), samt hvordan de forventede resultater kan bidrage til at opfylde kravene i retningslinjerne for indkaldelsen af forslag.

2. Kvalitet (65 % af slutkarakteren)

I henhold til dette tildelingskriterium skal ansøgerne gøre rede for de foranstaltninger, der er truffet for at sikre høj kvalitet i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af mobiliteten. Dette kriterium vil fokusere på, hvilken ekspertise det foreslåede partnerskab har, når det drejer sig om at nå projektets målsætninger, de strategier/procedurer og aktiviteter der er planlagt med henblik på at tilrettelægge og gennemføre mobiliteten, samt på den service og de faciliteter, der tilbydes indskrevne studerende, og på hvorledes partnerskabet har tænkt sig at sikre, at disse studerende deltager aktivt i mobilitetsordningen.

2.1 Partnerskabssammensætning og samarbejdsmekanismer (20 % af slutkarakteren)

I henhold til dette kriterium skal ansøgerne gøre rede for de foreslåede samarbejdsmekanismer i partnerskaberne, inddragelsen af de enkelte partnere i projektet samt deres operationelle kapacitet og ekspertise med henblik på at opfylde projektets målsætning.

2.2 Tilrettelæggelse og gennemførelse af mobiliteten (25 % af slutkarakteren)

I henhold til dette kriterium skal de studerende fokusere på, hvorledes partnerskabet påtænker at forvalte mobiliteten for at sikre, at den gennemføres effektivt. Ansøgerne skal sikre konkrete foranstaltninger, der kan tiltrække det relevante antal studerende og ansatte, en metodologi for at sikre en upartisk, gennemsigtig udvælgelsesproces, vedtagne mekanismer for at garantere anerkendelse af studieperioden i udlandet og en evalueringsstrategi.

2.3 Faciliteter for studerende/personale og opfølgning (20 % af slutkarakteren)

Der vil under dette kriterium blive lagt særlig vægt på den service og de faciliteter, der tilbydes indskrevne studerende og involverede ansatte, og på, hvorledes partnerskabet påtænker at sikre, at disse studerende og ansatte deltager aktivt i partnerskabsaktiviteterne.

3. Bæredygtighed (10 % af slutkarakteren)

Dette kriterium vil fokusere på de foranstaltninger, som partnerskabet har truffet for at sikre passende formidling og udnyttelse af projektresultaterne og disse resultaters virkning og bæredygtighed på lang sigt (finansielt, institutionelt) efter finansieringsperioden.

Der vil efter evalueringen af de enkelte geografiske delforanstaltninger blive udarbejdet en liste over de bedste forslag. Der vil inden for de finansielle rammer endvidere blive udarbejdet en liste over udvalgte projekter for hver delforanstaltning samt i givet fald en reserveliste.

Afsnit 6.2 og 6.3 indeholder oplysninger om de finansielle og kontraktlige betingelser.

6.2 EMA2 - AKTIONSDEL 2: PARTNERSKABER MED LANDE OG TERRITORIER, DER ER OMFATTET AF INSTRUMENTERNE FOR INDUSTRIALISEREDE LANDE (ICI)

Instrumenterne for industrialiserede lande (ICI) fremmer samarbejdet med 17 industrialiserede lande og andre højdindkomstlande og -territorier i Nordamerika, Asien, Stillehavsområdet og Golfregionen (herefter benævnt tredjelande/-territorier). ICI vil på baggrund af traktatens artikel 181A – sammen med andre EU-instrumenter – bidrage til at fremme EU's forbindelser med lande og territorier, som det ofte har et værdifællesskab med, som er vigtige politiske og handelsmæssige partnere og som spiller en aktiv rolle i multilaterale fora og i global styring.

EU og tredjelande anerkender vigtigheden af akademisk samarbejde og udvekslinger for at fremme gensidig forståelse, innovation og uddannelser af høj kvalitet. Det højere uddannelsessystem i EU og i tredjelande/-territorier har nået sammenlignelige niveauer for kvalitetsudviklingen. De er hovedudbydere af videregående uddannelsesydelser og tilpasser deres systemer til et internationalt marked for at tiltrække et højt antal udenlandske studerende. De byder på rige muligheder for gensidigt gavnligt akademiske samarbejdsaktiviteter, såsom udveksling af studerende, universitetslærere og forskere.

Erasmus Mundus aktion 2 – aktionsdel 2 har fokus på regionalt samarbejde (dvs. samarbejde mellem EU-lande og mere end et tredjeland/-territorium i et givet geografisk område). En region-til-region-fremgangsmåde ville give partnerskabet flere forskellige muligheder for at vælge videregående uddannelsesinstitutioner i EU, fremme det regionale samarbejde mellem partnerlande og fjerne eller afhjælpe ulighederne mellem EU's uddannelsessektor og uddannelsessektoren i nogle af tredjelandene/-territorierne. I visse tilfælde udgør disse uligheder i sig selv en hindring for et langvarigt bilateralt samarbejde, og den regionale strategi vil kunne sikre mere fleksible rammer for visse lande og territoriers samarbejde med EU.

Disse partnerskaber bør fremme mobilitet inden for følgende kategorier: masterstuderende, ph.d.-studerende og forskere samt akademisk og administrativt personale fra videregående uddannelsesinstitutioner.

Partnerskaberne vil bidrage til at forbedre uddannelsens kvalitet. Disse projekter skal være i overensstemmelse med Den Europæiske Unions stadig større rolle på den økonomiske og politiske scene og afspejle de vigtigste temaer i EU's forbindelser til dens industrialiserede partnere.

EMA2 - AKTIONSDEL 2 har følgende specifikke målsætninger:

- at støtte samarbejdet mellem videregående uddannelsesinstitutioner for at fremme studieprogrammer og mobilitet
- at befordre mobiliteten for studerende, ph.d.-studerende og studerende på postdoktoralt niveau mellem Den Europæiske Union og tredjelandene/-territorierne ved at fremme gennemsigtighed, gensidig anerkendelse af kvalifikationer og studieperioder, forskning og uddannelse samt om nødvendigt meritoverførsel
- at fremme mobiliteten for fagfolk (akademisk og administrativt personale) med henblik på at styrke den gensidige forståelse og ekspertise, for så vidt angår aspekter, der vedrører forbindelserne mellem Den Europæiske Union og partnerlandene
- at udvikle en særlig værdi for udbredelsen af samarbejdet mellem regioner

Gennemførelsen af programmet skal bidrage til fuldt ud at fremme EU's horisontale politikker, navnlig ved at:

- forbedre Europas videnbaserede økonomi og samfund og bidrage til at skabe flere arbejdspladser i overensstemmelse med Lissabonstrategiens målsætninger, samt at styrke Den Europæiske Unions konkurrenceevne på verdensplan, en bæredygtig økonomisk vækst og større social samhørighed
- fremme kultur, viden og ekspertise til fordel for en fredelig og bæredygtig udvikling i et mangfoldigt Europa
- fremme kendskabet til betydningen af den kulturelle og sproglige mangfoldighed i Europa samt behovet for at bekæmpe racisme og fremmedhad samt fremme interkulturel uddannelse
- tilpasse studier og studierammer til studerende med særlige behov og især medvirke til at fremme sådanne studerendes integration i almindelig videregående uddannelse og fremme lige muligheder for alle
- fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder ved at bidrage til bekæmpelse af alle former for forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

6.2.1 TEMATISKE STUDIEOMRÅDER OG BEHOV PÅ REGIONALT OG NATIONALT PLAN

EMA2 - AKTIONSDEL 2 er gældende for alle studieområder. Der tilskyndes i denne forbindelse kraftigt til, at projekterne indebærer gennemførelse af aktiviteter, der dækker de studieområder og discipliner, der er identificeret for den specifikke delforanstaltning i retningslinjerne for indkaldelsen af forslag.

6.2.2 KRITERIER FOR STØTTEBERETTIGELSE

I dette afsnit beskrives de overordnede krav til støtteberettigelse for partnerskaberne. Hvis der gælder særlige krav for en individuelt delforanstaltning, skal disse krav overholdes, for så vidt angår det støtteberettigede land, støtteberettigelsen for partnerskabet, aktiviteter og mobilitetsform, som offentliggjort i de respektive retningslinjer for indkaldelsen af forslag.

Hver ansøger må kun indsende et enkelt forslag til en specifik delforanstaltning. Hvert europæisk partnerskab må højst indsende forslag til fire delforanstaltninger, og disse forslag skal indsendes i separate kuverter.

6.2.2.a STØTTEBERETTIGEDE DELTAGERE OG KONSORTIESAMMENSÆTNING

Partnerskabssammensætning

Et partnerskab består som minimum af:

- ✓ Fem europæiske videregående uddannelsesinstitutioner (VUI'er), som har modtaget et Erasmus-charter fra mindst tre EU-medlemsstater samt
- ✓ Mindst tre videregående uddannelsesinstitutioner (VUI'er), der dækker to eller flere lande/territorier i den tilsvarende delforanstaltning. Detaljerede oplysninger om de bestemmelser, der gælder for hver delforanstaltning, kan findes i det respektive afsnit i de årlige retningslinjer for indkaldelser af forslag.

For at sikre, at ansøgeren kan udøve en forsvarlig forvaltning af partnerskabet, må det højst omfatte 12 partnere.

Ansøgere/koordinerende institution

Ansøgere skal være:

1. en juridisk person ("juridisk enhed")
2. en videregående uddannelsesinstitution. For at være støtteberettiget som en videregående uddannelsesinstitution skal ansøgere udbyde kurser på bachelor-, kandidat- og/eller ph.d.-niveau, som kan give kvalifikationer, der er anerkendt af de kompetente myndigheder i ansøgernes hjemland. De skal gå under betegnelsen "universitet" eller have et andet relevant navn (f.eks. "teknisk universitet", "college", "institut" osv.) Afdelinger af tredjelandes/territoriets VUI beliggende i europæiske lande eller afdelinger af europæiske VUI beliggende i tredjelande/territorier ikke betragtes som støtteberettigede ansøgere (se definition af europæisk land i afsnittet "Definitioner og ordliste").
3. registreret i en EU-medlemsstat
4. direkte ansvarlige for forvaltningen af aktiviteterne med deres partnere og ikke fungere som mellemed
5. tildelt et Erasmus-charter før datoen for indkaldelsens offentliggørelse.

Partnere

Partnere skal være:

1. en juridisk person ("juridisk enhed")
2. en videregående uddannelsesinstitution. For at være støtteberettiget som en videregående uddannelsesinstitution skal ansøgere udbyde kurser på bachelor-, kandidat- og/eller ph.d.-niveau, som kan give kvalifikationer, der er anerkendt af de kompetente myndigheder i ansøgernes hjemland. De skal gå under betegnelsen "universitet" eller have et andet relevant navn (f.eks. "teknisk universitet", "college", "institut" osv.) Afdelinger af tredjelandes/territoriets VUI beliggende i støtteberettigede lande eller afdelinger af europæiske VUI beliggende i tredjelande/territorier ikke betragtes som støtteberettigede partnere
3. registreret i et af følgende støtteberettigede lande under indkaldelsen (se definition af europæisk land og tredjeland i afsnittet "Definitioner og ordliste").

Bemærk venligst, at kravet om et Erasmus-charter ikke er gældende for partneruniversiteter i tredjelande/territorier. Forvaltningsorganet vil anmode EU's delegerationer om at rette henvendelse til de relevante myndigheder i det pågældende land for at sikre, at de VUI'er fra tredjelande, der indgår i konsortiet, opfylder den definition af en VUI, som er fastsat i artikel 2 i programafgørelsen.

Associerede medlemmer

Andre former for organisationer fra de støtteberettigede lande kan også indgå i projektet. Disse associerede organisationer spiller en aktiv rolle i aktionen, men de er ikke støtteberettigede og modtager ikke støtte fra

tilskuddet. Associerede medlemmer er ikke forpligtet til at opfylde de samme kriterier for støtteberettigelse som ansøgere og partnere.

De associerede medlemmer skal nævnes i ansøgningen, og deres rolle i det foreslåede projekt skal beskrives. Associerede medlemmer kan i særlige tilfælde være en værtsinstitution, f.eks. hvis studieperioden omfatter en praktikperiode.

Følgende former for associerede medlemmer kan især være relevante for målsætningerne og aktiviteterne i dette program: virksomheder, industri- og handelskamre, lokale, regionale eller nationale offentlige enheder samt forskningscentre og regionale institutioner for videregående uddannelse, der ikke hører under et nationalt system, men som er formelt anerkendt i et af de støtteberettigede lande

De associerede medlemmer forventes at bidrage til overførsel af viden og resultater samt innovation og medvirke til udbredelse, gennemførelse, evaluering og bæredygtig udvikling af projekterne.

Studerende fra Europa

For at være støtteberettigede skal europæiske masterstuderende, ph.d.-studerende og studerende på postdoktoralt niveau, herefter benævnt "europæiske studerende":

1. være statsborger i en EU-medlemsstat
2. for så vidt angår mobilitet for masterstuderende, have opnået en bachelorgrad eller en tilsvarende anerkendt grad fra en europæisk VUI i partnerskabet i det akademiske år, hvor støtteberettigelsesperioden for projektet påbegyndes, eller være indskrevet til et masterkursus i en VUI, som er medlem af partnerskabet
3. for så vidt angår mobilitet for ph.d.-studerende, have opnået en kandidatgrad eller en tilsvarende anerkendt grad fra en europæisk VUI i partnerskabet i det akademiske år, hvor støtteberettigelsesperioden for projektet påbegyndes, eller være indskrevet på et ph.d.-program i en VUI, som er medlem af partnerskabet
4. for så vidt angår studerende på postdoktoralt niveau, have opnået deres ph.d. inden for de seneste to år og have støtte fra en europæisk VUI i partnerskabet for at gennemføre mobilitetsperioden på postdoktoralt niveau. Denne mobilitet kan omfatte forskning, uddannelse og højt specialiserede kurser.
5. være i besiddelse af tilstrækkelige kundskaber i det sprog, kurserne afholdes på, eller i et af de sprog, der tales i værtslandene.

Studerende fra tredjelande

For at være støtteberettigede skal masterstuderende og ph.d.-studerende fra tredjelande/-territorier, herefter benævnt "studerende fra tredjelande":

1. statsborger i et af de støtteberettigede tredjelande/-territorier, der er omfattet af den pågældende delforanstaltning
2. for så vidt angår mobilitet for masterstuderende, have opnået en bachelorgrad eller en tilsvarende anerkendt grad fra en VUI i et tredjelande/-territorium, der indgår i partnerskabet, i det akademiske år, hvor støtteberettigelsesperioden for projektet påbegyndes, eller være indskrevet til et masterkursus i en VUI, som er medlem af partnerskabet
3. for så vidt angår mobilitet for ph.d.-studerende, have opnået en kandidatgrad eller en tilsvarende anerkendt grad fra en VUI i et tredjeland/-territorium, der indgår i partnerskabet, i det akademiske år, hvor støtteberettigelsesperioden for projektet påbegyndes, eller være indskrevet til et ph.d.-program i en VUI, som er medlem af partnerskabet

4. for så vidt angår studerende på postdoktoralt niveau, have opnået deres ph.d. inden for de seneste to år og have støtte fra en VUI i et tredjeland/-territorium, der indgår i partnerskabet, for at gennemføre mobilitetsperioden på postdoktoralt niveau. Denne mobilitet kan omfatte forskning, uddannelse og højt specialiserede kurser.
5. være i besiddelse af tilstrækkelige kundskaber i det sprog, kurserne afholdes på, eller i et af de sprog, der tales i værtslandene.

Akademisk og administrativt personale

For at være støtteberettiget skal akademisk og administrativt personale, herefter benævnt "personale":

1. være ansat ved eller tilknyttet en VUI, der indgår i partnerskabet
2. være statsborger i et af de støtteberettigede tredjelands-/territorier, der er omfattet af den pågældende delforanstaltning
3. mobiliteten skal tage udgangspunkt i partnerskabsaftaler mellem medlemmerne af partnerskabet
4. universiteterne i hjemlandet og i værtslandet og det individuelle personale skal være enige om, hvilke forelæsninger de besøgende lærere skal holde, om forskningsaktiviteterne eller den undervisning, der skal følges
5. mobiliteten kan være en udveksling af faglærere inden for samme fag mellem de to institutioner, eller den kan være en envejsudveksling til eller fra et tredjeland.

6.2.2.b STØTTEBERETTIGEDE AKTIVITETER

Projektet omfatter tilrettelæggelse og gennemførelse af mobilitet for studerende, forskere og personale, uddannelse/træning og andre ydelser til udenlandske studerende og undervisning/træning og forskningsopgaver og andre ydelser til personale fra det/de land(e), der hører under projektet.

Aktiviteterne skal finde sted i et af de støtteberettigede lande, der er omfattet af den pågældende delforanstaltning i indkaldelsen af forslag, og som deltager i partnerskabet.

Tilrettelæggelsen af mobiliteten skal ske i det år, ansøgningen indgives. Partnerskabet kan tilrettelægge mobiliteten for studerende i flere kohorter ifølge nedenstående tidsplan.

- **Første kohorte** – mobiliteten kan starte fra september år "n". Seneste dato for start af mobilitet skal være 31. december år "n+1". Langvarig mobilitet (dvs. 36 mdr.) skal starte i den første kohorte for at sikre, at slutdatoen ligger i den støtteberettigede periode.
- **Anden kohorte** – mobiliteten kan starte fra september år "n+1". Seneste dato for start af mobilitet skal være 31. december år "n+2".
- **Tredje kohorte** – mobiliteten kan starte fra september år "n+2". Seneste dato for start af mobilitet skal være 31. december år "n+3".

Personalemobilitet kan indledes på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af projektets varighed og skal afsluttes, inden støtteberettigelsesperioden udløber.

Ansøgere skal være opmærksomme på, at de, hvis deres forslag godkendes, skal fremsende en liste til forvaltningsorganet over de studerende og ansatte, der er udvalgt til at deltage i en mobilitetsaktivitet, samt en reserveliste med angivelse af navn, køn, målgruppe, nationalitet, afsender- og værtsinstitution, studieområde, mobilitetsform (se afsnittet "Individuel mobilitet") og varighed. Derudover skal der fremsendes oplysninger om samlet antal indkomne ansøgninger pr. mobilitetsform, oprindelsesland og køn. Listen for mobilitetsform skal indsendes 15 dage før starten på den første mobilitet af hver form, og en fuldstændig liste over alle mobiliteter skal indsendes senest pr. 1. september for år "n+1" for den første kohorte, år "n+2" for den anden kohorte og år "n+3" for den tredje kohorte.

Projektet består af to hoveddele:

- tilrettelæggelse af mobilitet
- individuel mobilitet for studerende og personale.

Tilrettelæggelsen af mobilitetsaktiviteter indebærer bl.a., gennem kvalitetsstøtteforanstaltninger, at skabe optimale betingelser for studerende og personale i forbindelse med studie-/praktikophold og undervisning/forskning/uddannelse på partneruniversiteter i andre deltagende lande.

I forbindelse med tilrettelæggelsen af mobiliteten skal partnerskabet:

- udarbejde et aftalememorandum for partnerne med henblik på at sikre en forsvarlig forvaltning af partnerskabet og håndtere alle aspekter i forbindelse med tilrettelæggelsen af mobilitetsordningen. Aftalememorandummet skal indeholde bestemmelser, der fastsætter:
 - partnernes rolle og individuelle engagement i de organisatoriske aktiviteter (synliggørelsestiltag, kommunikationsstrategi, forberedende akademiske aktiviteter osv.)
 - procedurer og kriterier for udvælgelse af ansøgere
 - fastlæggelse af specifikke akademiske arrangementer (f.eks. for studerende: godkendte eksamenskriterier, akademisk anerkendelse af studieperioder i udlandet; for personale: inddragelse af kurser, der indgår i værtsuniversitetets almindelige undervisningsprogram, bedømmelse af studerende og kurser, uddannelsesprogrammer osv.)
 - klare finansielle aftaler mellem partnerne vedrørende udgifter til tilrettelæggelse og forvaltningen af stipendiet
- udvikle en klar strategi for fremme og synliggørelse af partnerskabet, herunder et særligt websted for partnerskabet, der udtrykkeligt henviser til EMA2 - AKTIONSDEL 2 og giver alle nødvendige oplysninger om programmet fra et akademisk, finansielt og administrativt synspunkt. Dette skal omfatte en solid netværksstrategi, der omfatter så mange universiteter i de pågældende tredjelande som muligt
- indføre en mekanisme til udvælgelse af studerende, forskere, akademisk og administrativt personale, der kan sikre gennemsigtighed i udvælgelsesproceduren og en upartisk behandling af de enkelte ansøgninger
- fastsætte procedurer og kriterier for udvælgelse af de studerende og det akademiske og administrative personale, der skal deltage i de individuelle mobilitetsaktiviteter. Partnerskaberne skal garantere en frist på mindst 45 dage efter offentliggørelsen af indkaldelsen af interessetilkendegivelser til indsendelse af ansøgninger om mobilitetsstipendier. Ansøgningsprocedurer og -frister skal udformes således, at ansøgeren i god tid har adgang til alle nødvendige oplysninger, og at han/hun har tilstrækkelig tid til at forberede og indsende sin ansøgning
- sørge for tilstrækkelig sproglig støtte
- tilbyde studerende de nødvendige faciliteter (f.eks. et internationalt kontor, boliganvisning, rådgivning, hjælp med visum og opholdstilladelse osv.), om nødvendigt også service til stipendiateres familiemedlemmer og til stipendiater med særlige behov
- etablere en forsikringsordning, der garanterer, at studerende på passende måde er dækket i tilfælde af ulykke, tilskadekomst, sygdom osv., mens de deltager i EMA2 - AKTIONSDEL 2
- udarbejde aftaler med studerende om et individuelt arbejdsprogram og om den arbejdsbyrde, der er nødvendig for at bestå eksaminer eller andre former for bedømmelser (dvs. læringsaftaler)

- fremme akademisk anerkendelse af studieperioder, uddannelse, forskning og undervisning (via ECTS – European Credit Transfer System (europæisk meritoverførselssystem)) eller andre kompatible systemer med henblik på at fremme oprettelse og gennemførelse af Common fælles rammer for højere uddannelse (Common Areas of Higher Education). Det er i denne forbindelse et minimumskrav, at alle partnere betragter studieperioden i udlandet som en integreret del af studieprogrammet. Den videregående uddannelsesinstitution i hjemlandet giver fuld akademisk anerkendelse af den studieperiode (inklusive eksaminer eller andre former for bedømmelser), der er tilbragt ved VUI'en/-erne i værtslandet. VUI'en i værtslandet giver ved afslutningen af studieperioden den tilrejsende studerende samt den studerendes VUI i hjemlandet en udskrift af studieresultaterne, der bekræfter, at programmet er gennemført. Det anbefales også, at der udstedes et tillæg til eksamensbeviset
- udarbejde aftaler med akademikere om det antal lektioner, den besøgende akademiker skal give, som er en del af de kurser, der bedømmes i forbindelse med værtsinstitutionens udstedelse af et eksamensbevis.
- træffe foranstaltninger til monitorering af udrejsende studerende
- indføre mekanismer til intern evaluering og kvalitetsvurdering
- udvikle en bæredygtig strategi, hvor der redegøres for, hvordan mobilitet og udveksling kan bidrage til at skabe varige forbindelser til tredjelande, hvordan de kan imødekomme de pågældende tredjelandes sociale, økonomiske og politiske behov, samt hvordan de kan bidrage til at udbrede europæiske sociale og demokratiske værdier.

Individuel mobilitet

EMA2 - AKTIONSDDEL 2 omfatter statsborgere fra tredjelande under den geografiske delforanstaltning, som er registreret ved en af de VUI'er fra tredjelande, der er medlem af partnerskabet, og statsborgere fra europæiske lande, som er registreret ved en af de europæiske VUI'er, der er medlem af partnerskabet.

Detaljerede oplysninger om type, fordeling og antal støtteberettigede mobilitetsstrømme vedrørende de specifikke delforanstaltninger kan findes i de respektive afsnit i de årlige retningslinjer for indkaldelser af forslag. Hvert forslag skal mindst dække minimumsantallet af individuelle mobilitetsstrømme og skal overholde minimums- og maksimumprocenten for hver form for mobilitet som krævet i de årlige retningslinjer for indkaldelsen af forslag.

Mobilitet for studerende kan eventuelt inkludere et praktikophold (højst tre måneder) i samme land som værtslandets VUI's partnere eller associerede, forudsat at dette praktikophold følger efter en studieperiode på mindst seks måneder, og at det er anerkendt som en integreret del af den studerendes program. Praktikopholdet skal godkendes af alle involverede partnere, og der skal sikres en tæt monitorering af de studerende.

Europæiske videregående uddannelsesinstitutioner opfordres til at sætte sig ind i de særlige forhold, der gør sig gældende for hvert af de involverede tredjelande/-territorier, inden de beslutter at udsende studerende eller personale, samt til at følge anbefalingerne fra deres udenrigsministerier.

Mobiliteten for personale skal bidrage til at styrke den internationale samarbejdskapacitet i videregående uddannelsesinstitutioner i tredjelande.

Sigtet skal være at konsolidere og udvide forbindelser mellem institutter og fakulteter og bane vej for fremtidige samarbejdsprojekter mellem universiteter. Mobilitet for personale forventes også at forbedre anvendelsen af ECTS eller andre systemer til anerkendelse af studier ved en partnerinstitution.

Varighed

Et projekts varighed kan variere afhængigt af den pågældende delforanstaltning, men må ikke overstige 48 måneder. Retningslinjerne for indkaldelsen af forslag indeholder detaljerede oplysninger herom.

Partnerskabet kan fastsætte varigheden af mobilitetsaktiviteterne inden for de grænser, der er fastsat i nedenstående tabel:

Individuel mobilitetsform	Studerende og personale fra partnerskabet	
	Europæiske partnere	Partnere fra tredjelande/-territorier
Masteruddannelse	fra 1. akademiske semester til 1. akademiske år (maks. 10 måneder)	fra 1. akademiske semester til 2. akademiske år (maks. 24 måneder)
Ph.d.-studier	6-36 måneder	
Postdoktorale studier	6-10 måneder	
Personale	1-3 måneder	

6.2.3 TILDELINGSKRITERIER

Udvælgelsen af partnerskaber vil ske gennem en konkurrencebaseret procedure, der gennemføres på grundlag af en vurdering af forslagernes kvalitet set fra et akademisk og organisatorisk synspunkt. Alle ansøgninger vil blive vurderet af eksterne uafhængige eksperter på basis af nedenstående fem tildelingskriterier. Et forslag kan højst opnå 100 %. Forslag, som ikke når over den minimale kvalitetsgrænse på 50 %, vil ikke komme i betragtning til finansiering.

Kriterier	Vægtning
1. Relevans	25 %
2. Bidrag til ekspertise	25 %
3. Kvalitet	50 %
<i>3.1 Partnerskabssammensætning og samarbejdsmekanismer</i>	15 %
<i>3.2 Tilrettelæggelse og gennemførelse af mobiliteten</i>	20 %
<i>3.3 Faciliteter for studerende/personale og opfølgning</i>	15 %
I alt	100 %

1. Relevans (25 % af slutkarakteren)

I henhold til dette tildelingskriterium skal ansøgerne dokumentere relevansen af deres forslag set i forhold til målsætningerne for EMA2 - AKTIONSDEL 2 (afsnit 6.2), samt hvordan de forventede resultater kan bidrage til at opfylde kravene i retningslinjerne for indkaldelsen af forslag.

2. Bidrag til ekspertise (25 % af slutkarakteren)

I henhold til dette tildelingskriterium skal ansøgerne redegøre for, hvordan deres forslag fra en akademisk og institutionel synsvinkel kan bidrage til at bidrage til ekspertise og innovation via overførsel af viden og knowhow.

3. Kvalitet (50 % af slutkarakteren)

I henhold til dette tildelingskriterium skal ansøgerne gøre rede for de foranstaltninger, der er truffet for at sikre kvalitet i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af mobiliteten. Dette kriterium vil fokusere på, hvilken ekspertise det foreslåede partnerskab har, når det drejer sig om at nå projektets målsætninger, de strategier/procedurer og aktiviteter der er planlagt med henblik på at tilrettelægge og gennemføre

mobiliteten, samt på den service og de faciliteter, der tilbydes indskrevne studerende, og på hvorledes partnerskabet har tænkt sig at sikre, at disse studerende deltager aktivt i mobilitetsordningen.

3.1. Partnerskabssammensætning og samarbejdsmekanismer (15 % af slutkarakteren)

I henhold til dette kriterium skal ansøgerne gøre rede for samarbejdsmekanismer, inddragelse af partnere i projektet samt deres operationelle kapacitet og ekspertise med henblik på at opfylde projektets målsætning.

3.2. Tilrettelæggelse og gennemførelse af mobiliteten (20 % af slutkarakteren)

I henhold til dette kriterium skal de studerende fokusere på, hvorledes partnerskabet påtænker at forvalte mobiliteten for at sikre, at den gennemføres effektivt. Ansøgerne skal sikre konkrete foranstaltninger, der kan tiltrække det relevante antal studerende og ansatte, metodologi til at sikre en upartisk, gennemsigtig udvælgelsesproces, vedtagne mekanismer til sikring af anerkendelse af studieperioden i udlandet, evalueringsstrategi, foranstaltninger og strategier til sikring af bæredygtighed osv.

3.3. Faciliteter for studerende/personale og opfølgning (15 % af slutkarakteren)

Der vil under dette kriterium blive lagt særlig vægt på den service og de faciliteter, der tilbydes indskrevne studerende, og på, hvorledes partnerskabet påtænker at sikre, at disse studerende deltager aktivt i partnerskabsaktiviteterne.

Der vil efter evalueringen af de enkelte geografiske delforanstaltninger blive udarbejdet en liste over de bedste forslag. Der vil inden for de finansielle rammer endvidere blive udarbejdet en liste over udvalgte projekter for hver delforanstaltning samt i givet fald en reserveliste.

6.3 FINANSIELLE BETINGELSER

Det tilskud, der tildeles, kan anvendes til at dække omkostninger i forbindelse med gennemførelsen af støtteberettigede aktiviteter, som beskrevet under afsnit 6.1.2b og 6.2.2b.

Tilrettelæggelse af mobiliteten

Den del af tilskuddet, der skal dække VUI'ernes omkostninger i forbindelse med tilrettelæggelsen af mobiliteten, vil blive beregnet som faste beløb. Dette faste beløb vil være på **10 000 EUR** pr. institution i partnerskabet i hele projektets varighed.

Individuelle stipendier

EU-støtten til individuel mobilitet for studerende og personale vil bidrage til at dække rejse-, opholds- og forsikringsudgifter samt deltagelsesomkostninger for mobile studerende og mobilt personale.

Det tilskud, der tildeles til dækning af disse udgifter, vil blive beregnet på grundlag af de enhedsydelse, der er angivet i nedenstående tabeller.

Fælles koordinationsomkostninger

En specifik del af det tilskud, der tildeles, vil blive anvendt til at dække omkostninger i forbindelse med fælles koordinations. Dette faste beløb er på 10 000 EUR og dækker hele projektets varighed.

Rejseudgifter

Deltagende VUI'er skal dække rejseudgifter i forbindelse med studerendes og ansattes deltagelse i mobiliteten.

Studerendes og personales rejseudgifter i forbindelse med mobiliteten dækkes af en enhedsydelse. Nedenstående enhedsydelse er gældende for returbilletter for den direkte/lineære afstand ("fugleflugtsafstand")⁶⁶:

- For målgruppe 1 (EMA2 - AKTIONSDDEL 1 og EMA2 - AKTIONSDDEL 2) på den ene side afsender-VUI'ens bygninger og på den anden side VUI'en i værtslandets bygninger
- For målgruppe 2 (EMA2 - AKTIONSDDEL 1) på den ene side den studerendes/ansattes oprindelige bopæl og på den anden side VUI'en i værtslandets bygninger
- For målgruppe 3 (EMA2 - AKTIONSDDEL 1) den studerendes bopæl og på den anden side VUI'en i værtslandets bygninger.

Afstand (km)	Fast beløb (euro)
< 500	250
500– 1 000	500
>1 000– 1 500	750
>1 500 – 2 500	1 000
>2 500 – 5 000	1 500
>5 000 – 10 000	2 000
>10 000	2 500

Opholdsudgifter

De deltagende VUI'er skal dække alle opholdsudgifter for besøgende studerende/personale, som angivet i nedenstående sammenfattende tabel. En del af dette beløb skal udbetales ved ankomsten for at dække boligudgifter, og det resterende beløb udbetales i form af regelmæssige rater.

Omkostninger ved deltagelse

Deltagende VUI'er skal dække omkostninger ved deltagelse i forbindelse med alle studerendes/ansattes deltagelse i mobiliteten, uanset dennes varighed. Disse omkostninger kan dække studie- og/eller registreringsafgifter, supplerende gebyr til dækning af omkostninger vedrørende bibliotek, studenterforbund, laboratorium, opholdstilladelse, sprogkursusudgifter osv. svarende til det gebyr, der opkræves af lokale og internationale studerende. De deltagende VUI'er skal give afkald på at opkræve gebyrer, hvis opholdet varer under 10 måneder. Studerende fra partner-VUI'er skal fortsat betale deres studie- og/eller registreringsgebyr til deres VUI i hjemlandet, men VUI i værtslandet skal give afkald på at opkræve gebyr. For at undgå dobbelt opkrævning af gebyrer i tilfælde, hvor VUI i værtslandet opkræver registrerings-/studieafgifter, må VUI i hjemlandet ikke opkræve de samme gebyrer af de studerende. Der må ikke opkræves gebyrer i forbindelse med mobilitet på postdoktoralt niveau i forskningsøjemed. Gebyrer i forbindelse med postdoktorale studier skal være nøje begrundet i ansøgningen.

For at dække deltagelsesomkostninger for tilrejsende studerende tildeles der en enhedsydelse på 3 000 EUR for studerende og 5 000 EUR for specialiserede postdoktorale studier. Der ydes kun tilskud til omkostninger for mobilitetsperioder på mindst 10 måneder.

De deltagende videregående uddannelsesinstitutioner må under ingen omstændigheder opkræve deltagelsesomkostninger af besøgende studerende udover de beløb, der er nævnt ovenfor, eller tilbageholde det beløb, der er afsat til opholdsudgifter, for at dække sådanne omkostninger.

⁶⁶ Yderligere oplysninger kan fås på www.mapcrow.info

Forsikringsomkostninger

Deltagende VUI'er skal sørge for fuldstændig forsikringsdækning⁶⁷ (sundheds-, rejse-, ulykkesforsikring) for tilrejsende studerende og personale, der deltager i de individuelle mobilitetsaktiviteter.

Der ydes en enhedsydelse på 75 EUR pr. måned for studerende og personale, der deltager i mobilitetsaktiviteterne, som dækning for forsikringsomkostninger.

Visumomkostninger

Deltagende VUI'er skal dække visumomkostninger i forbindelse med de enkelte studerendes og ansattes deltagelse i mobiliteten.

For at fremskynde og fremme proceduren for at opnå visum for de udvalgte studerende og personale, opfordres de udvalgte partnerskaber på det kraftigste til at kontakte EU's delegationer i tredjelandene/territorierne samt EU-medlemsstaternes konsulater og ambassader i de pågældende lande, så snart det officielt er blevet bekræftet, at de er udvalgt til at deltage.

De deltagende VUI'er må under ingen omstændigheder opkræve omkostninger ved opnåelse af visum eller tilbageholde det beløb, der er afsat til opholdsudgifter, for at dække sådanne omkostninger.

Partnerskaberne bør være opmærksomme på de skatteregler, der gælder for individuelle stipendier i de forskellige deltagerlande, og informere stipendiaterne herom. Ønsker partnerskaberne yderligere information, opfordres de til at konsultere det pågældende nationale Erasmus Mundus-kontor (se fortegnelsen i kapitel 8).

Yderligere oplysninger om forvaltningen af stipendiet kan fås i den finansielle og administrative håndbog for EM, der findes på EACEA's websted.

Mobilitetsform	Månedlig underholds-støtte	Varighed	Omkostninger ved deltagelse	Forsikring	Maksimums-beløb (ekskl. rejseudgifter)
VIDEREGÅENDE UDDANNELSE	EMA2 - AKTIONSDEL 1 (målgruppe 1)				
	1 000 EUR pr. måned	1 akademisk semester-10 måneder ⁶⁸	3 000 EUR for en mobilitetsperiode på mindst 10 måneder	75 EUR pr. måned	13 750 EUR
	EMA2 - AKTIONSDEL 1 (målgruppe 3)				
	1 000 EUR pr. måned	1 akademisk semester-36 måneder	3 000 EUR for en mobilitetsperiode på mindst 10 måneder	75 EUR pr. måned	47 700 EUR

⁶⁷ Se mindstekrav til forsikringsdækning på Erasmus Mundus-webstedet.

⁶⁸ Bachelor- og masterstuderende har mulighed for at deltage i en mobilitet af kortere varighed i behørigt begrundede tilfælde og med forudgående tilladelse fra forvaltningsorganet.

MASTER- UDDANNELSE	EMA2 - AKTIONSDEL 1 (målgruppe 1) og EMA2 - AKTIONSDEL 2				
	1 000 EUR pr. måned	1 akademisk semester-10 måneder for europæere	3 000 EUR for en mobilitetsperiode på mindst 10 måneder)	75 EUR pr. måned	13 750 EUR
		1 akademisk semester-24 måneder for tredjelands- statsborgere	3 000 EUR for en mobilitetsperiode på mindst 10 måneder)		31 800 EUR
	EMA2 - AKTIONSDEL 1 (målgruppe 2 og 3)				
1 000 EUR pr. måned	6-24 måneder	3 000 EUR for en mobilitetsperiode på mindst 10 måneder)	75 EUR pr. måned	31 800 EUR	
PH.D.-STUDIER	EMA2 - AKTIONSDEL 1 (alle målgrupper) og EMA2 - AKTIONSDEL 2				
	1 500 EUR pr. måned	6-36 måneder	3 000 EUR for en mobilitetsperiode på mindst 10 måneder)	75 EUR pr. måned	65 700 EUR
POSTDOKTORALE STUDIER	EMA2 - AKTIONSDEL 1 (alle målgrupper) og EMA2 - AKTIONSDEL 2				
	1 800 EUR pr. måned	6-10 måneder	Ingen enhedsydelse for forskningsaktiviteter 5 000 EUR pr. akademisk år for specialiserede postdoktorale studier (skal beskrives i ansøgningen)	75 EUR pr. måned	23 750 EUR
PERSONALE	EMA2 - AKTIONSDEL 1 (målgruppe 1 og 2) og EMA2 - AKTIONSDEL 2				
	2 500 EUR pr. måned	1-3 måneder	Finder ikke anvendelse	75 EUR pr. måned	7 725 EUR

6.4 KONTRAKTLIGE BETINGELSER

"Tilskudsaf tale"

Hvis EMA2 - forslaget godkendes, udfærdiger forvaltningsorganet en tilskudsaf tale, der anføres i euro, og som nærmere angiver betingelserne for og størrelsen af tilskuddet. Tilskudsaf talen dækker det finansielle bidrag til tilrettelæggelsen af mobilitetsordningen samt de individuelle stipendier til studerende og personale. Tilskudsaf talen underskrives af forvaltningsorganet og tilskudsmodtageren og kan være gældende i op til 48 måneder.

Enhver ændring af tilskudsaf talen kræver en forudgående skriftlig anmodning samt forvaltningsorganets godkendelse. De ændringer, der kan foretages, og bestemmelserne for deres gennemførelse er fastsat i den administrative og finansielle vejledning, der er vedlagt tilskudsaf talen

"Udbetaling af tilskuddet"

Modtageren vil få udbetalt forfinansiering i flere rater, normalt ifølge nedenstående tidsplan.

År "n"	År "n+1"	År "n+2"
Første forfinansiering	Anden forfinansiering	Tredje forfinansiering
50 % af tilskuddet	30 % af tilskuddet	20 % af tilskuddet

Den første forfinansieringsrate vil blive udbetalt senest 45 dage efter den dato, hvor forvaltningsorganet underskriver tilskudsaftalen.

De efterfølgende forfinansieringsrater vil blive udbetalt, når forvaltningsorganet har modtaget og godkendt en situationsrapport, en mobilitetsliste og en betalingsanmodning fra tilskudsmodtageren, hvori denne dokumenterer, at mindst 70 % af det første forfinansieringsbeløb er blevet brugt af partnerskabet.

Forvaltningsorganet beregner det endelige tilskudsbeløb på grundlag af den endelige rapport og mobilitetslisten, der forelægges efter projektets afslutning. Det beregnes på grundlag af faste beløb og enhedsydelse, som angivet i de finansielle betingelser (se afsnit 6.3).

"Aftalememorandum"

De juridiske repræsentanter og/eller deres udpegede repræsentanter fra alle institutioner, der deltager i partnerskabet, skal underskrive et aftalememorandum for at sikre, at de deltagende VUI'er er tilstrækkeligt engagerede i partnerskabet. Denne aftale skal så præcist som muligt dække alle akademiske, administrative og finansielle aspekter i forbindelse med gennemførelse, forvaltning, udvælgelsesprocedurer, overvågning og evaluering af aktiviteterne, herunder forvaltning af individuelle stipendier.

"Aftale med studerende"

Det er partnerskabets ansvar at sikre, at alle studerende deltager aktivt i partnerskabsaktiviteterne. For at sikre, at reglerne for deltagelse i EMA2 er tilstrækkeligt klare, skal partnerskaber klart definere den studerendes forpligtelser i en aftale med studerende, der underskrives af begge parter ved programmets begyndelse. Denne aftale skal så klart som muligt definere begge parter retigheder og forpligtelser og dække emner som f.eks.:

- De deltageromkostninger, der skal betales af den studerende, og hvad disse dækker og (hvis dette er relevant) ikke dækker.
- De vigtigste milepæle i tidsplanen for programmet samt eksamensperioderne
- Den studerendes forpligtelser, når det drejer sig om hans/hendes deltagelse i programmet/aktiviteterne og om akademiske præstationer, samt konsekvenserne af ikke at overholde disse forpligtelser.

"Læringsaftale"

Det er partnerskabets ansvar at sikre anerkendelse af studierne, navnlig anerkendelse af studieopholdet i udlandet. I denne forbindelse skal læringsaftalen og udskriften af studieresultaterne være de basisdokumenter, der sikrer, at institutionen i hjemlandet anerkender studieperioden i udlandet, evt. med henvisning til et Diploma Supplement. Læringsaftalen skal underskrives af de relevante myndigheder i hjemlandet, VUI'erne i værtslandet og den studerende, før mobilitetens begyndelse. Alle ændringer skal aftales mellem de tre involverede parter.

Model for *tilskudsftalen* samt bilagene hertil findes på Erasmus Mundus' websted:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_2_en.php

6.5 UDVÆLGELSESPROCEDURE OG VEJLEDENDE TIDSPLAN

De udvalgte forslag vil blive underkastet en finansiell analyse, og i den forbindelse kan de personer, der har ansvaret for de foreslåede aktioner, blive anmodet om at fremlægge yderligere oplysninger.

Vejledende tidsplan

Ansøgere bedes bemærke, at følgende tidsplan kun anføres til orientering og vil kunne ændres som led i den årlige indkaldelse af forslag:

- 1) **December "år n-1"**: offentliggørelse af den årlige indkaldelse af forslag (der indeholder information om det skema, der skal anvendes, og al anden relevant information vedrørende det pågældende udvælgelsesår).
- 2) **April "år n"**: Frist for forelæggelse af forslag.
- 3) **Maj-juni "år n"**: vurdering og udvælgelse af forslag.
- 4) **Juli "år n"**: afgørelse om tildeling af tilskud og offentliggørelse af resultaterne af udvælgelsen.
- 5) **Juli "år n" til september "år n"**: Underskrivelse af tilskudsaftalen med partnerskabet.
- 6) **September "år n" til 31. december "år n+1"**: Mobilitetsaktiviteterne for første kohorte af studerende påbegyndes.
- 7) **September "år n+1" til 31. december "år n+2"**: Mobilitetsaktiviteterne for anden kohorte af studerende påbegyndes.
- 8) **September "år n+2" til 31. december "år n+3"**: Mobilitetsaktiviteterne for tredje kohorte af studerende påbegyndes.
- 9) **September "år n" til projektets afslutning**: Mobilitetsaktiviteterne for akademisk og administrativt personale kan påbegyndes.
- 10) **September "år n+1", september "år n +2", september, "år n + 3"**: Sidste frist for indsendelse af fuldstændig liste over deltagere i alle former for mobilitet til forvaltningsorganet (for hver kohorte af studerende).

7 AKTION 3: ERASMUS MUNDUS-PROMOVERINGSPROJEKTER

7.1 INDLEDNING

Aktion 3 yder støtte til tværnationale initiativer, studier, projekter, arrangementer og andre aktiviteter, der tager sigte på at gøre europæiske videregående uddannelser mere attraktive og tilgængelige for resten af verden, og forbedre deres profil, image og synlighed. Aktion 3-projekter skal bidrage til⁶⁹:

- at *fremme* og skabe øget opmærksomhed om den europæiske videregående uddannelsessektor og om de relevante samarbejdsprogrammer og finansieringsordninger
- at *formidle* programmets resultater og eksempler på god praksis
- at *udnytte* og udbrede disse resultater på institutionelt og individuelt niveau.

I programmets første fase støttede denne aktion (tidligere aktion 4) aktiviteter af særlig interesse for den reformproces, der pågår inden for de videregående uddannelser i Europa. Mere end 50 små og mellemstore projekter blev udvalgt efter årlige indkaldelser af forslag, inden for f.eks. kvalitetssikring, anerkendelse af meritter og kvalifikationer, fremme af akademiske discipliner eller geografiske områder, støtte til international mobilitet osv. Der blev også ydet finansiel støtte til udvidelse af "Erasmus-tematiske netværk" til at omfatte institutioner i tredjelande. Information om alle støttede projekter under den tidligere aktion 4 og den nuværende aktion 3, findes på adressen

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_promote_ehe_en.php.

Derudover blev andre projekter støttet gennem udbudsprocedurer med det formål at opfylde specifikke behov i forbindelse med den generelle målsætning om at gøre Europas videregående uddannelsessektor mere attraktiv, synlig og gennemsigtig for resten af verden, f.eks.:

- *Perceptions of European Higher Education in third countries*
(<http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/acareport.pdf>)
- *Erasmus Mundus Students and Alumni Association (EMA)*
(<http://www.em-a.eu>)
- *Erasmus Mundus Global Promotion Project (GPP) / "Study in Europe"*
 - Webportal (se <http://ec.europa.eu/education/study-in-europe>)
 - Communication Tool-Kit for European higher education institutions
(http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/toolkit_en.pdf)

⁶⁹ Se definitioner af ord skrevet med *kursiv* i kapitel 2.

I programmets anden fase er aktion 3-projekter blevet inddelt i 3 kategorier:

	<i>Projektkategori</i>	<i>Gennemførelsesmetode</i>
1	Projekter, der skal gøre europæiske videregående uddannelser mere attraktive, internationalisering af "Erasmus-tematiske netværk"	Indkaldelser af forslag ⁷⁰
2	Eksisterende Erasmus Mundus-projektklynger	Udbud
3	Informations- og markedsføringsaktiviteter gennemført af nationale Erasmus Mundus-kontorer	Begrænsede indkaldelser af forslag henvendt udelukkende til de nationale Erasmus Mundus-kontorer
4	Aktiviteter gennemført af alumniforening for Erasmus Mundus-studerende (Erasmus Mundus Students and Alumni Association – EMA)	Udbud, der afsluttes med en rammekontrakt
5	Andre projekter såsom studier og øvrige promoveringsaktiviteter	Udbud

Følgende afsnit af programvejledningen gælder **KUN** for projekter, der hører under **kategori 1**.

7.2 KRITERIER FOR STØTTEBERETTIGELSE

Ansøgningsfristen og alle andre formelle kriterier for støtteberettigelse, der er anført på ansøgningskemaet, skal overholdes.

7.2.1 STØTTEBERETTIGEDE DELTAGERE

Støtteberettigede modtagere/deltagende organisationer:

- Den ansøgende/koordinerende institution komme fra et europæisk land⁷¹
- iNetværk af VU'er vil blive betraget som én enkelt deltagende organisation.
- Bl.a. følgende deltagende organisationer er støtteberettigede:
 - Videregående uddannelsesinstitutioner (VU'er) fra alle lande i verden
 - Erasmus Mundus-konsortier
 - Offentlige eller private organisationer, der er aktive inden for sektoren for videregående uddannelser, fra alle verdens lande
 - "Erasmus-tematiske netværk" udvalgt under Erasmus-delen af Programmet for Livslang Læring (disse betragtes som én enkelt deltagende organisation).

Nationale organisationer er, når de optræder i deres egenskab af nationale Erasmus Mundus-kontorer, ikke støtteberettigede i forbindelse med deltagelse i projekter til fremme af attraktiviteten under aktion 3.

Minimumskrav til partnerskabets sammensætning:

Følgende minimumskrav gælder for partnerskabets sammensætning:

⁷⁰ Tidspunktet for disse indkaldelser afhænger af de prioriteter og aktiviteter, som Kommissionen fastlægger i sit årlige arbejdsprogram.

⁷¹ Se definition af "europæisk land" i kapitel 2, "Definitioner og ordliste".

- For projekter til fremme af attraktiviteten: støtteberettigede deltagende organisationer fra mindst tre støtteberettigede ansøgerlande⁷² og mindst ét tredjeland
- For Internationalisering af "Erasmus-tematiske netværk": netværket og 15 støtteberettigede deltagende organisationer, der repræsenterer mindst 10 forskellige tredjelandslande.

7.2.2 STØTTEBERETTIGEDE AKTIVITETER

Aktion 3-aktiviteter kan finde sted overalt i verden.

Som hovedregel skal aktion 3-projekter:

- have en klar europæisk dimension og dække et bredt geografisk område
- have en klar international (/tredjlands-) dimension
- bidrage til at skabe en mellemfolkelig dialog og gensidig forståelse mellem forskellige kulturer
- sikre, at der ikke bliver tale om overlappning i forhold til andre EU-programmer vedrørende videregående uddannelser (projekter, der primært henhører under målområdet for andre EU-programmer (f.eks. Livslang Læring, Tempus, Ungdom i Aktion, Europa for Borgerne osv.) vil ikke blive finansieret
- have klare målsætninger svarende til dokumenterede behov, klart definerede outputs og forventede resultater og omfatte en plan, der skal sikre projektets og resultaternes bæredygtighed efter finansieringsperioden
- vare mellem 12 og 36 måneder og begynde deres aktiviteter i ansøgningsåret. Kun hvis der foreligger behørigt dokumenterede grunde, som ansøgeren ikke kendte til på ansøgningstidspunktet, og som på forhånd er blevet formelt godkendt af forvaltningsorganet, kan den maksimale varighed forlænges med en yderligere periode på højst 6 måneder.

Følgende typer af projekter er ikke støtteberettigede:

- projekter, der drejer sig om informationskampagner for individuelle Erasmus Mundus-fællesprogrammer
- projekter, der sigter mod udvikling af nye Erasmus Mundus-fællesprogrammer
- projekter, der søger at fremme bestemte universiteter/nationale Erasmus Mundus-kontorer.

Eksempler på støtteberettigede aktiviteter og projekter:

- projekter vedrørende lande eller grupper af lande med international udveksling af studerende
- projekter, der sigter mod at udvikle informations- og kommunikationsværktøjer, der er udformet med henblik på at styrke synligheden af europæiske videregående uddannelser over for resten af verden
- støtte til arrangementer, kampagner eller vandredstillinger, der sigter mod at formidle og udnytte resultater og føre projekter og potentielle tredjlandsbrugere sammen, med særlig vægt på at fremme europæiske videregående uddannelser
- projekter, der er udformet med henblik på at forbedre adgangen til europæiske videregående uddannelser, at lette mobiliteten i retning af Europa for studerende fra tredjelande, eller at forbedre den service, der tilbydes oversøiske studerende

⁷² Ansøgere bedes bemærke, at hvis det minimale projektpartnerskab omfatter en institution fra et land, der ikke er en EU-medlemsstat, og som ikke officielt har tilsluttet sig programmet ved ansøgningsfristens udløb, betragtes ansøgningen som ikke-støtteberettiget. Indtil aftalen om deres deltagelse er trådt i kraft, tilrådes det derfor, at institutioner fra sådanne lande medtages som supplerende partnere i forhold til det minimale projektpartnerskab.

- udarbejdelse af informationsmateriale eller innovative værktøjer inden for følgende områder:
 - adgang til europæiske VU'er og europæiske lande: studier, visumspørgsmål, adgangsniveauer for universiteter, anerkendelse af grader og kvalifikationer;
 - forbedring af kvaliteten af de tjenesteydelser, som internationale kontorer ved europæiske videregående uddannelsesinstitutioner tilbyder studerende og ph.d.-studerende – f.eks. studievejledning, fremme af mobiliteten inden for Europas grænser og logistiske faciliteter (bolig, forsikring, visum/opholdstilladelse osv.)
 - metoder, der tilsigter integration af studerende med forskellig kulturel og religiøs baggrund: udformning af materiale til kulturel forberedelse, rådgivningstjenester, materiale til sproglig forberedelse
- informations-, markedsførings- og/eller formidlingsarrangementer (seminarer, workshops, konferencer osv.) vedrørende f.eks.:
 - de muligheder, som programmet tilbyder europæiske og ikke-europæiske studerende og ph.d.-studerende
 - anerkendelse af europæiske kvalifikationer uden for Europa og anerkendelse i Europa af kvalifikationer opnået i tredjelande
 - anvendelse af den europæiske kvalifikationsnøgle (European Qualification Framework), ECTS, det såkaldte Diploma Supplement osv.
 - Erasmus Mundus-programmet og dets resultater
 - strategier med henblik på at skabe forbindelser og udnytte potentielle synergier mellem videregående uddannelser og forskning og mellem videregående uddannelser og erhvervsliv/virksomheder.

Støtteberettigede aktiviteter gennemført som led i internationaliseringen af "Erasmus-tematiske netværk"⁷³:

- de skal vedrøre netværkets tredjelandsdimension og tredjelandspartners lokale behov og være baseret på udveksling af erfaringer mellem de involverede institutioner
- de skal sigte mod enten at udvikle/styrke den internationale dimension inden for en akademisk disciplin, en gruppe af discipliner eller et multidisciplinært område, *eller* at forbedre og modernisere specifikke aspekter ved organisation, forvaltning, styring eller finansiering af videregående uddannelser
- de må ikke finde sted senere end slutdatoen for den "ERASMUS-tematiske netværk"-tilskudsaf tale, hvortil de er knyttet.

Alumniforeningen for Erasmus Mundus-studerende

Ansøgere opfordres til at involvere alumniforeningen for Erasmus Mundus-studerende i de tilfælde, hvor det er relevant.

Årlige prioriteter

Ansøgere opfordres til at konsultere forslagsindkaldelserne for oplysninger om de årlige prioriteter for de projekter, der udvælges.

⁷³ Ansøgerne gøres opmærksom på, at mulighederne for at opnå tilskud til internationaliseringen af tematiske netværk fastlægges årligt i indkaldelserne af forslag til Erasmus Mundus.

7.3 UDVÆLGELSESKRITERIER

TEKNISK KAPACITET

Ud over den dokumentation, der kræves ifølge afsnit 3.3, skal organisationerne – for at muliggøre en vurdering af deres tekniske kapacitet – sammen med deres ansøgning fremlægge:

- en liste over projekter, som ansøgeren og de andre deltagende organisationer allerede har gennemført på det pågældende område
- for organisationer, der er aktive på det videregående uddannelsesområde, men som ikke er videregående uddannelsesinstitutioner, en beskrivelse af deres vigtigste videregående uddannelsesaktiviteter.

FINANSIEL KAPACITET

Ud over den dokumentation, der kræves ifølge afsnit 3.3, skal organisationerne – for at muliggøre en vurdering af deres finansielle kapacitet – sammen med deres ansøgning fremlægge:

- den ansøgende/koordinerende organisations driftsregnskab og balance for det seneste regnskabsår, for hvilket regnskabet er afsluttet⁷⁴
- en formular til angivelse af den finansielle kapacitet, behørigt udfyldt af den ansøgende/koordinerende organisation (den pågældende formular kan fås på følgende adresse: http://ec.europa.eu/budget/info_contract/ftiers_en.htm)
- en ekstern revisionsrapport udarbejdet af en autoriseret revisor, hvis ansøgningen drejer sig om et tilskud på over 300 000 EUR. Denne rapport skal attestere rigtigheden af regnskabet for det seneste afsluttede regnskabsår og give en vurdering af ansøgerens finansielle levedygtighed⁷⁵.

Forvaltningsorganet kan, hvis det på grundlag af de fremlagte dokumenter finder, at den finansielle kapacitet ikke er dokumenteret eller ikke er tilfredsstillende, afvise ansøgningen, anmode om yderligere oplysninger, kræve en garanti (se afsnit 7.6 nedenfor) og/eller tilbyde en tilskudsftale uden forfinansiering.

7.4 TILDELINGSKRITERIER

Udvælgelsen af aktion 3-forslag vil ske gennem en konkurrencebaseret procedure, der gennemføres på grundlag af en vurdering af forslagernes kvalitet set fra et indholdsmæssigt og organisatorisk synspunkt. Vurderingen vil blive baseret på **følgende fem tildelingskriterier**:

Kriterium	Vægt
<i>Projektets relevans for Erasmus Mundus-programmet</i>	25 %
<i>Projektets forventede effekt med hensyn til at gøre de videregående uddannelser i Europa mere attraktive ude i verden</i>	25 %
<i>Foranstaltninger, der er truffet med hensyn til formidling af projektresultater og erfaringer, kvalitetssikring og planer for bæredygtighed og udnyttelse af resultaterne på lang sigt</i>	15 %
<i>Konsortiesammensætning og samarbejds mekanismer</i>	15 %
<i>Arbejdsplan og budget</i>	20 %

⁷⁴ Disse forpligtelser gælder ikke for offentlige organer, gymnasieskoler og videregående uddannelsesinstitutioner samt for offentligtretlige, internationale organisationer.

⁷⁵ Denne forpligtelse gælder ikke for modtagere, imellem hvilke der er solidarisk hæftelse, i tilfælde af aftaler der involverer flere modtagere.

Projektets relevans for Erasmus Mundus-programmet (25 % af slutkarakteren):

- Rationalet og baggrunden for projektet, herunder en analyse af behovene set fra et europæisk og et ikke-europæisk synspunkt
- Projektets overordnede mål og specifikke målsætninger
- Projektets europæiske og internationale dimension og dets europæiske merværdi sammenlignet med eksisterende projekter.

Projektets forventede effekt med hensyn til at gøre de videregående uddannelser i Europa mere attraktive ude i verden (25 % af slutkarakteren):

- De specifikke aktiviteter, der foreslås af projektet for at gøre de videregående uddannelser i Europa mere attraktive
- De forventede resultaters relevans og kvalitet
- Den forventede effekt af hovedaktiviteterne og resultaterne på de europæiske videregående uddannelsers attraktivitet og på målgrupperne (hvad enten disse er direkte involveret eller indirekte nyder godt af projektet).

Foranstaltninger, der er truffet med hensyn til formidling af projektresultater og erfaringer, kvalitetssikring og planer for bæredygtighed og udnyttelse af resultaterne på lang sigt (15 % af slutkarakteren):

- Hvilke foranstaltninger, der foreslås (f.eks. websted, events) for at sikre synlighed og fremme af projektresultaterne og erfaringerne på verdensplan
- Kvaliteten af bæredygtighedsplanen, der skal sikre udnyttelsen af resultaterne på længere sigt, og som involverer ikke blot de deltagende organisationer, men alle andre relevante organisationer/institutioner på lokalt, regionalt, nationalt eller internationalt plan
- Eksisterende kvalitetssikringsmekanismer.

Konsortiesammensætning og samarbejdsmechanismer (15 % af slutkarakteren):

- Konsortiets sammensætning i henseende til alsidighed (organisationstype, geografisk dækning osv.) dokumenteret ekspertise og komplementaritet
- Definition af hver europæisk partners og tredjelandspartners rolle samt omfanget af deres engagement
- Kvaliteten og pålideligheden af de mekanismer, der er fastlagt for samarbejdet mellem de deltagende organisationer (aftalememorandum/partnerskabsaftale)

Arbejdsplan og budget (20 % af slutkarakteren):

- De foreslåede aktiviteter relevans, gennemførlighed og planlægning med henblik på at opnå de forventede resultater/produkter
- Hvorvidt det anslåede budget og personale er sammenhængende og rimeligt (eller omkostningseffektivt) set i relation til de planlagte aktiviteter og de forventede resultater.

7.5 FINANSIELLE BETINGELSER

Generelle principper

- EU-tilskuddet må højst dække 75 % af de støtteberettigede omkostninger.

- Ansøgningen om tilskud skal indeholde et detaljeret budgetoverslag, hvori alle priser er angivet i euro. Ansøgere fra lande uden for eurozonen skal anvende de omregningskurser, der er offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende, C-udgaven, på datoen for offentliggørelse af den relevante indkaldelse af forslag.
- Det til ansøgningen knyttede budgetoverslag skal udvise balance mellem indtægter og udgifter og klart angive de omkostninger, der er berettigede til finansiering over EU-budgettet. Ansøgeren skal angive kilde og beløb for alle andre finansielle tilskud, der måtte blive modtaget eller anvendt til samme projekt.
- Den procentdel, som egne midler udgør ifølge indtægtssiden i budgetoverslaget, anses for at ligge fast, og mindst den samme procentdel skal anføres i indtægtsdelen af det endelige regnskab.

Støtteberettigede omkostninger

De af modtagerne afholdte omkostninger er **støtteberettigede**, hvis de er:

- opstået i den periode, hvor udgifter er støtteberettigede i henhold til tilkudsaftalen
- direkte knyttet til projektet og hjemlet i det godkendte budget, der er vedlagt tilkudsaftalen som bilag
- nødvendige til gennemførelse af det projekt, hvortil tilskuddet er ydet
- identificer- og verificerbare, idet de specielt skal være bogført i modtagernes regnskaber og fastsat i overensstemmelse med regnskabsstandarderne i det land, hvor modtagerne er etableret, og i overensstemmelse med modtagernes sædvanlige praksis for bogføring af omkostninger
- i overensstemmelse med kravene i den gældende skatte- og sociallovgivning
- rimelige, begrundede og i overensstemmelse med kravene om sund finansforvaltning, specielt principperne om sparsommelighed og produktivitet
- i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i tilkudsaftalen og bilagene hertil.

Modtagernes interne regnskabs- og revisionsprocedurer skal gøre det muligt direkte at afstemme de omkostninger og indtægter, der er blevet angivet for projektet, med de tilsvarende regnskabsposter og bilag.

Specielt er **følgende direkte omkostninger støtteberettigede**, forudsat at de opfylder de kriterier, der er beskrevet i foregående afsnit:

- **Omkostninger til det personale**, der er afsat til projektet, herunder de faktiske lønninger plus de sociale sikringsbidrag og andre obligatoriske udgifter inkluderet i de ansattes løn, forudsat at disse omkostninger i princippet svarer til modtagernes sædvanlige lønpolitik. Disse omkostninger skal være omkostninger, som modtagerne faktisk har afholdt.
- **Ydelser til dækning af rejse- og opholdsudgifter** for personale, der deltager i projektet (i forbindelse med møder, konferencer, koordinatorseminarer afholdt af forvaltningsorganet, forskning osv.), forudsat at de er i overensstemmelse med modtagernes sædvanlige praksis eller ikke overstiger de satser, der årligt vedtages af Kommissionen.
- **Køb af udstyr** (nyt eller brugt), forudsat at denne omkostning ikke overstiger 10 % af de samlede omkostninger og afskrives i overensstemmelse med de skatte- og regnskabsregler, der gælder for modtagerne, og er generelt anerkendt for udstyr af den pågældende art. Kun den del af udstyrets afskrivning, der svarer til aktionens/projektets varighed og det omfang, hvori udstyret faktisk anvendes til aktionens formål, kan tages i betragtning af forvaltningsorganet, undtagen hvis den måde og/eller den sammenhæng, hvori det anvendes, gør det berettiget, at forvaltningsorganet behandler sagen anderledes.

- Omkostninger til *forbrugsmaterialer og løbende leverancer*, forudsat at de kan identificeres og er anvendt til projektet.
- Omkostninger, der opstår som følge af underleverancer med det formål at gennemføre projektet, forudsat at betingelserne i tilskudsaftalen er opfyldt.
- Omkostninger, der opstår som direkte følge af *krav i forbindelse med gennemførelsen af projektet* (formidling af information, specifik evaluering af aktionen/projektet, revisioner, oversættelser, reproduktion osv.), herunder eventuelle finansielle omkostninger (specielt omkostninger i forbindelse med finansielle garantier).

Et beløb på højst 7 % af projektets støtteberettigede direkte omkostninger betragtes som *støtteberettigede indirekte omkostninger*, svarende til modtagernes generelle administrationsomkostninger, og dette beløb kan opføres på budgettet.

- Indirekte omkostninger må ikke omfatte omkostninger, der er anført under andre budgetposter.
- Indirekte omkostninger er ikke støtteberettigede, hvis modtageren i forvejen modtager et driftstilskud fra Kommissionen eller forvaltningsorganet.

Følgende omkostninger betragtes som *ikke-støtteberettigede omkostninger*:

- kapitalafkast
- gæld og gældsomkostninger
- hensættelser til dækning af eventuelle fremtidige tab eller forpligtelser
- debetreanter
- dubiøse fordringer
- kurstab
- moms, undtagen i tilfælde, hvor modtagerne kan dokumentere, at de ikke kan få momsen godtgjort i henhold til gældende national lovgivning
- udgifter, der anmeldes og afholdes af modtagerne i forbindelse med en anden foranstaltning eller et andet arbejdsprogram, der er berettiget til støtte fra EU
- uforholdsmæssigt store eller letsindigt afholdte udgifter
- omkostninger ved at erstatte personer involveret i projektet, medmindre forvaltningsorganet på forhånd har givet udtrykkelig tilladelse hertil
- bidrag i form af naturalier.

7.6 KONTRAKTLIGE BETINGELSER

Tilskudsaf tale

Hvis forslaget godkendes, udfærdiger forvaltningsorganet en *tilskudsaf tale*, der anføres i euro, og som nærmere angiver størrelsen af tilskuddet og de dertil knyttede betingelser. Denne tilskudsaf tale skal underskrives af forvaltningsorganet og modtageren og vil have en varighed på mellem 12 og 36 måneder.

Afhængigt af den pågældende projekttype kan der være tale om to forskellige typer af tilskudsaf tale.

- Udvalgte projekter, der er foreslået for at gøre *europæiske videregående uddannelser mere attraktive*, vil blive tilbudt en "*Tilskudsftale med flere modtagere*" (Grant Agreement with Multiple Beneficiaries), indgået med koordinatoren for hvert af de udvalgte projekter og de deri deltagende institutioner (/tilknyttede modtagere). Inden for rammerne af en sådan aftale giver de tilknyttede modtagere ved et behørigt underskrevet dokument ("fuldmagten") koordinatoren fuldmagt til at overtage det fulde juridiske ansvar for gennemførelsen af aftalen og forpligter sig til at gøre alt, hvad der står i deres magt, for at hjælpe koordinatoren med at opfylde aftalens kontraktlige forpligtelser. For at kunne betragtes som støtteberettigede skal alle omkostninger, der afholdes i forbindelse med projektet, registreres i modtagernes regnskaber, i overensstemmelse med de gældende regnskabsstandarder i det land, hvor modtagerne er etableret, og med deres sædvanlige praksis for bogføring af omkostninger.
- Udvalgte projekter, der er foreslået med henblik på *Internationalisering af "Erasmus-tematiske netværk"*, vil blive tilbudt en "*Tilskudsftale med enkeltmodtager*" (Single Beneficiary Grant agreement), indgået med koordinatoren. Sidstnævnte vil over for forvaltningsorganet have det fulde juridiske ansvar for korrekt gennemførelse af aftalen. Kun de omkostninger, der er afholdt i forbindelse med projektet, og som er behørigt registreret i koordinatorens regnskaber i overensstemmelse med regnskabsprincipperne i det land, hvor koordinatoren er etableret, vil blive betragtet som støtteberettigede.

Tilskudsftalen skal underskrives og omgående sendes tilbage til forvaltningsorganet. Forvaltningsorganet vil være den sidste af parterne, der underskriver.

Udbetaling af tilskuddet

En *første forfinansieringsrate* på 40 % (80 % i tilfælde af 1-årige projekter) af tilskuddet vil blive overført til modtageren senest 45 dage efter den dato, hvor den sidste af de to parter underskriver aftalen, og alle nødvendige garantier er modtaget. Formålet med denne forfinansieringsrate er at give modtageren en vis startkapital.

I tilfælde, hvor dette er relevant (for projekter med en varighed på over et år) vil der blive udbetalt en *anden forfinansieringsrate* på 40 %. Den vil blive udbetalt af forvaltningsorganet senest 90 dage efter forelæggelse af en rapport om projektets gennemførelse og på betingelse af, at forvaltningsorganet har godkendt rapportens indhold. Denne anden forfinansieringsrate kan kun blive udbetalt, hvis mindst 70 % af den tidligere forfinansieringsrate er blevet brugt af partnerskabet.

Forvaltningsorganet beregner det *endelige tilskudsbeløb* og det saldobeløb, der eventuelt skal udbetales til modtageren, på grundlag af den endelige rapport, der forelægges efter projektets afslutning. Hvis de støtteberettigede omkostninger, som organisationen faktisk har afholdt i forbindelse med projektet, er lavere end forudset, vil forvaltningsorganet anvende sin støttesats på de faktiske omkostninger, og modtageren vil i givet fald blive anmodet om at tilbagebetale ethvert overskydende beløb, der er blevet udbetalt som forfinansiering. Forvaltningsorganet vil endvidere sørge for, at den endelige beregning af tilskuddet ikke medfører et overskud for modtagerne.

Garanti

Enhver organisation, der har fået tildelt et tilskud, kan blive anmodet om – forud for udbetalingen af forfinansiering – at stille en garanti, der skal begrænse de finansielle risici i forbindelse med en sådan forfinansiering (se afsnit 3.3 og 7.3 ovenfor). Formålet med denne garanti er, at en bank eller et pengeinstitut, en tredjepart eller de andre modtagere indtræder som uigenkaldelig selvskyldnerkautionist eller hæfter umiddelbart for tilskudsmodtagerens forpligtelser.

Denne finansielle garanti, udtrykt i euro, skal stilles af en godkendt bank eller et godkendt pengeinstitut etableret i en af Den Europæiske Unions medlemsstater.

Denne garanti kan erstattes af en fælles garanti stillet af deltagerne i en aktion, der er parter i den samme tilskudsaftale.

Garantien frigøres i takt med, at forfinansieringen afvikles ved modregning i mellemliggende betalinger eller saldobetalinger til modtageren, på de betingelser, der er fastsat i tilskudsaftalen.

Underentreprise og tildeling af indkøbskontrakter

Hvor gennemførelsen af aktionen/projektet kræver underentreprise eller tildeling af en indkøbskontrakt, skal modtageren og eventuelt dennes partnere indhente konkurrencedygtige bud fra potentielle kontrahenter under hensyntagen til de regler, der gælder for disse. I tilfælde af licitation skal kontrakten tildeles til det økonomisk mest fordelagtige bud under overholdelse af principperne om gennemsigtighed og ligebehandling af potentielle kontrahenter og med sigte på at undgå interessekonflikter. Udbudsprocedurer skal dokumenteres, og al dokumentation skal opbevares med henblik på en eventuel revision.

7.7 UDVÆLGELSESPROCEDURE OG VEJLEDENDE TIDSPLAN

Forslag vedrørende aktion 3 skal, sammen med den i afsnit 3.3 ovenfor nævnte dokumentation, fremsendes til forvaltningsorganet på den adresse, der er angivet på ansøgningskemaet. De udvalgte forslag vil blive underkastet en finansiell analyse, og i den forbindelse kan de personer, der har ansvaret for de foreslåede aktioner, blive anmodet om at fremlægge yderligere oplysninger og eventuelt stille garantier.

Vejledende tidsplan

Ansøgere bedes bemærke, at følgende tidsplan kun anføres til orientering og vil kunne ændres som led i den årlige indkaldelse af forslag:

- 1) ***December "år n-1"/januar "år n"***: offentliggørelse af indkaldelsen af forslag (der indeholder information om ansøgningsfristen, det skema, der skal anvendes, og al anden relevant information vedrørende det pågældende udvælgelsesår).
- 2) ***30. april***: forelæggelse af forslag.
- 3) ***Maj-juni***: vurdering og udvælgelse af forslag.
- 4) ***Juli-august***: resultaterne af udvælgelsen meddeles ansøgerne, og tilskudsaftaler sendes til udvalgte projekter
- 5) ***Efterår "år n"***: projektaktiviteterne påbegyndes.

8 BILAG

8.1 FORTEGNELSE OVER ERASMUS MUNDUS-KONTORER

http://ec.europa.eu/education/erasmus-mundus/doc1515_en.htm

8.2 FORTEGNELSE OVER EU-DELEGATIONER

http://ec.europa.eu/external_relations/delegations/web_en.htm

8.3 NYTTIGE INTERNET-ADRESSER OG DOKUMENTER

Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om oprettelse af handlingsprogrammet Erasmus Mundus 2009-2013

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:340:0083:0098:EN:PDF>

ERASMUS MUNDUS-SIDER PÅ WEBSTEDET FOR EUROPA-KOMMISSIONEN – GD EAC

<http://ec.europa.eu/erasmus-mundus>

EKSTERNE SAMARBEJDSPROGRAMMER UNDER EUROPA-KOMMISSIONEN

http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm

ERASMUS MUNDUS-SIDER PÅ FORVALTNINGSORGANETS WEBSTED

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

WEBSTEDET FOR STUDY IN EUROPE

<http://ec.europa.eu/education/study-in-europe>

WEBSTEDET FOR ALUMNIFORENINGEN FOR ERASMUS MUNDUS-STUDERENDE

<http://www.em-a.eu>